

2018

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY
KAPITAŁOWEJ PCC EXOL
I PCC EXOL S.A.

List Zarządu

Szanowni Państwo, Drodzy Inwestorzy,

Prezentujemy Państwu raport roczny Grupy PCC EXOL za 2018 rok. Był to pomyślny okres w naszej historii.

Grupa PCC EXOL wypracowała wyższy o 9% zysk EBITDA oraz wyższy o 7% zysk netto, w porównaniu do roku 2017. Stanowi to prawie sześciokrotny wzrost wobec zysku netto za rok 2012, który był pierwszym rokiem obecności PCC EXOL na GPW w Warszawie.

Na osiągnięcie tak dobrych skonsolidowanych rezultatów wobec okresu porównawczego miała wpływ m.in. marża na sprzedaży na poziomie blisko 15%. Tak wysoki poziom marży zawdzięczamy przede wszystkim wyższej sprzedaży w grupie produktów do zastosowań przemysłowych, o specjalistycznych, często unikatowych właściwościach. Tym samym, udział tych surfaktantów w strukturze przychodów ze sprzedaży produktów wzrósł zarówno w ujęciu wartościowym, jak i ilościowym.

Osiągnięte rezultaty potwierdzają ukierunkowanie Grupy na rozwój produktów specjalistycznych, dedykowanych do licznych branż i różnorodnych zastosowań. Produkty specjalistyczne stanowią większość w branży surfaktantów do wymagających zastosowań przemysłowych.

Grupa PCC EXOL prowadzi działalność na rynku surfaktantów, który jest perspektywiczny, ale jednocześnie stawia producentom ambitne wyzwania. Produkty mają być ekologiczne, wytwarzane na bazie naturalnych surowców, a także biodegradowalne oraz łagodne w oddziaływaniu na środowisko. Mamy ambicje sprostać aktualnym trendom. Cel ten zamierzamy osiągnąć zarówno dzięki realizowanym inwestycjom, jak i intensywnie prowadzonym pracom badawczo - rozwojowym.

W minionym roku kontynuowaliśmy inwestycje mające na celu zwiększenie zdolności produkcyjnych o 15 tys. ton rocznie. Realizacja tego projektu pozwoli na wzrost sprzedaży i

wprowadzenie do oferty nowych, zaawansowanych technologicznie produktów. Część z nich to produkty, które znajdują zastosowanie w produkcji wysokiej jakości kosmetyków i środków higieny osobistej o łagodnym oddziaływaniu. Inne, będące produktami specjalistycznymi do zastosowań przemysłowych, będą dedykowane takim branżom, jak czyszczenie przemysłowe, produkcja papieru i przetwórstwo spożywcze. Zakończenie inwestycji planowane jest na rok 2020.

Mamy także świadomość istotności, jaką stanowi w dzisiejszych czasach działalność badawczo-rozwojowa. Stale rozszerzamy portfolio o produkty specjalistyczne, o wielu unikalnych zastosowaniach. Równolegle udoskonalamy produkty masowe, poprawiając ich właściwości. Podejmowane działania służą wzmocnieniu naszego biznesu oraz przekładają się na wzrost wyników.

W ubiegłym roku podzieliliśmy się z Akcjonariuszami zyskiem, wypłacając dywidendę o wartości ponad 15,5 mln zł.

Pragniemy podziękować Państwu, naszym Inwestorom i Partnerom biznesowym za współpracę i zaufanie. Naszym Pracownikom dziękujemy za ich codzienny udział w budowaniu pozycji PCC EXOL na rynku.

Rafał Zdon

Wiceprezes Zarządu

Mirosław Siwirski

Prezes Zarządu

Spis treści

1.	PODSUMOWANIE 2018 ROKU	5
1.1	WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	5
1.2	WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	6
1.3	PODSUMOWANIE SYTUACJI FINANSOWEJ	7
2.	GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL	9
2.1	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY	9
2.2	SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ	11
2.3	STRATEGIA ROZWOJU	12
2.4	PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI	13
3.	DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA W 2018 R.	16
4.	PRODUKTY I RYNKI	24
4.1	PODSTAWOWE GRUPY PRODUKTÓW	24
4.2	OTOCZENIE RYNKOWE	30
5.	SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ	38
5.1	NAJISTOTNIEJSZE CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY	38
5.2	ANALIZA WYBRANYCH DANYCH FINANSOWYCH I OPERACYJNYCH	39
5.3	WYBRANE WSKAŹNIKI FINANSOWE ORAZ ALTERNATYWNE POMIARY WYNIKÓW	45
5.4	FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI	50
6.	INNE ISTOTNE ZDARZENIA I INFORMACJE	52
6.1	ZNACZĄCE UMOWY I ZDARZENIA	52
6.2	INNE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	53
6.3	POZOSTAŁE INFORMACJE	53
7.	INFORMACJE DLA INWESTORÓW	54
7.1	OBECNOŚĆ NA GPW	54
7.2	POLITYKA DYWIDENDOWA	55
7.4	RELACJE INWESTORSKIE	56
8.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	57
9.	ŁAD KORPORACYJNY	69
9.1	ZBIÓR ZASAD STOSOWANYCH PRZEZ JEDNOSTKĘ DOMINUJĄCĄ	69
9.2	SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	70
9.3	KAPITAŁ ZAKŁADOWY, ZNACZĄCY AKCJONARIUSZE, AKCJE BEDĄCE W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH ORAZ NADZORUJĄCYCH PCC EXOL	71
9.4	ZASADY ZMIANY STATUTU	74
9.5	ORGANY SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ	74
10.	PCC EXOL ODPOWIEDZIALNA SPOŁECZNIE	87

1. PODSUMOWANIE 2018 ROKU

1.1 Wybrane skonsolidowane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	2018	2017	2018	2017
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Przychody ze sprzedaży	636 052	625 353	149 067	147 326
Zysk na działalności operacyjnej	34 614	30 178	8 112	7 110
Zysk przed opodatkowaniem	21 628	20 074	5 069	4 729
Zysk netto	19 487	18 218	4 567	4 292
EBITDA	44 515	40 865	10 433	9 627
Pozostałe dochody całkowite netto	3 611	(9 120)	846	(2 149)
Całkowite dochody ogółem	23 098	9 098	5 413	2 143
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	35 836	58 742	8 399	13 839
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej*	(16 886)	(13 506)	(3 957)	(3 182)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(41 683)	(24 534)	(9 769)	(5 780)
Przepływy pieniężne netto	(22 733)	20 702	(5 327)	4 877
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne**	17 347	12 055	4 065	2 840
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys. szt.)	172 484	172 484	172 484	172 484
Zysk na akcję zwykłą (w PLN/ w EUR)	0,11	0,11	0,03	0,03
	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa trwałe	390 366	380 891	90 783	91 321
Aktywa obrotowe	166 625	166 569	38 750	39 936
Kapitał własny	251 415	243 202	58 469	58 309
Kapitał akcyjny	172 484	172 484	40 113	41 354
Zobowiązania długoterminowe	176 468	192 053	41 039	46 046
Zobowiązania krótkoterminowe	129 108	112 205	30 025	26 902
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/ w EUR)	1,46	1,41	0,34	0,34

1.2 Wybrane jednostkowe dane finansowe

Wybrane jednostkowe dane finansowe	2018	2017	2018	2017
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Przychody ze sprzedaży	561 678	548 324	131 636	129 179
Zysk na działalności operacyjnej	34 015	30 087	7 972	7 088
Zysk przed opodatkowaniem	23 163	20 429	5 429	4 813
Zysk netto	21 119	18 104	4 949	4 265
EBITDA	42 321	39 117	9 918	9 215
Pozostałe dochody całkowite netto	(21)	(18)	(5)	(4)
Całkowite dochody ogółem	21 098	18 086	4 945	4 261
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	38 430	58 179	9 007	13 706
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej*	(16 635)	(13 019)	(3 899)	(3 067)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(42 092)	(21 197)	(9 865)	(4 994)
Przepływy pieniężne netto	(20 297)	23 963	(4 757)	5 645
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne**	16 924	11 672	3 966	2 750
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (tys. szt.)	172 484	172 484	172 484	172 484
Zysk na akcję zwykłą (w PLN/ w EUR)	0,12	0,10	0,03	0,02
	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa trwałe	396 578	386 528	92 227	92 673
Aktywa obrotowe	142 865	146 760	33 224	35 187
Kapitał własny	243 485	237 272	56 624	56 887
Kapitał akcyjny	172 484	172 484	40 113	41 354
Zobowiązania długoterminowe	173 137	188 791	40 264	45 264
Zobowiązania krótkoterminowe	122 821	107 225	28 563	25 708
Wartość księgową na jedną akcję (w PLN/ w EUR)	1,41	1,38	0,33	0,33

* Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej – wpływy i wydatki zaliczane do działalności inwestycyjnej, rozumianej jako nabywanie lub zbywanie składników aktywów trwałych i aktywów finansowych oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści

** Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne – nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, nie zawsze tożsame z płatnościami za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

1.3 Podsumowanie sytuacji finansowej

W 2018 roku Grupa PCC EXOL osiągnęła zysk EBIT na poziomie 34,6 mln zł, wyższy o 4,4 mln zł w porównaniu do roku ubiegłego. Pozwoliło to na wypracowanie zysku netto na poziomie 19,5 mln zł, a tym samym poprawienie go o 7,0% (r/r). Jednocześnie wynik EBITDA wzrósł o 3,7 mln zł w porównaniu do 2017 roku, osiągając poziom 44,5 mln zł.

W 2018 roku przychody ze sprzedaży ukształtowały się na poziomie 636,1 mln zł, odnotowując wzrost o 10,7 mln zł w stosunku do roku poprzedniego. Największy wpływ na wzrost miały przychody ze sprzedaży produktów a przede wszystkim większa o 23,9 mln zł wartość sprzedaży w grupie produktów do zastosowań przemysłowych, o specjalistycznych, często unikatowych właściwościach. Tym samym, udział tych surfaktantów w strukturze przychodów ze sprzedaży produktów wzrósł zarówno w ujęciu wartościowym, jak i ilościowym.

Natomiast sprzedaż produktów do zastosowań w detergentach i kosmetykach spadła wartościowo o 18,0 mln zł, przy jednoczesnym wzroście wolumenu o 0,4%. Spadek wartości jest konsekwencją niższych cen sprzedaży produktów masowych, które są silnie skorelowane z cenami surowców, co jest charakterystyczne dla tego rynku. Należy podkreślić, że w ramach tej grupy surfaktantów, obok produktów masowych, wytwarzane są również zaawansowane technologicznie, ekologiczne i łagodne dla środowiska produkty.

- rekordowe przychody ze sprzedaży w 2018 roku na poziomie 636,1 mln zł (+ 10,7 mln zł r/r)
- wzrost zysku EBITDA do poziomu 44,5 mln zł (+3,7 mln zł r/r)
- wzrost marży brutto do poziomu 94,7 mln zł (+8,0 mln zł r/r)

W 2018 roku nastąpiła poprawa wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 2,3 mln zł. Pozytywny wpływ na osiągnięte rezultaty miały przychody z tytułu różnic kursowych z działalności operacyjnej w wysokości 1,4 mln zł, wobec straty w wysokości 1,6 mln zł w 2017 roku.

Osiągnięte rezultaty potwierdzają ukierunkowanie Grupy na rozwój produktów specjalistycznych, dedykowanych do licznych branż i różnorodnych zastosowań. Produkty specjalistyczne stanowią większość w branży surfaktantów do wymagających zastosowań przemysłowych.

W 2018 roku miały miejsce utrudnienia z dostępnością tlenu etylenu. Niespodziewanie długi przestój produkcyjny głównego dostawcy tego surowca, trwający łącznie prawie 6 zamiast planowanych 3 tygodni i skutkujący ogłoszeniem siły wyższej u dostawcy, spowodował konieczność ogłoszenia siły wyższej w PCC EXOL. Jednak dywersyfikacja portfela dostawców pozwoliła zminimalizować skutki ogłoszonej siły wyższej i utrzymać sprzedaż na porównywalnym poziomie do 2017 roku.

Tabela 1 Podstawowe dane Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2018 rok

[w tys. zł]	2018	2017
Przychody ze sprzedaży	636 052	625 353
Wynik brutto ze sprzedaży	94 709	86 700
Marża na sprzedaży w %	14,9%	13,9%
Wynik na działalności operacyjnej	34 614	30 178
EBITDA	44 515	40 865
Zysk netto	19 487	18 218
Stopa zwrotu z aktywów w %	3,5%	3,3%
Stopa zwrotu z kapitału w %	7,8%	7,5%
Średnie zatrudnienie	286	271

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Natomiast Jednostka Dominująca w 2018 roku osiągnęła zysk EBIT na poziomie 34,0 mln zł, wyższy o 3,9 mln zł w porównaniu do roku ubiegłego. Pozwoliło to na wypracowanie zysku netto na poziomie 21,1 mln zł, a tym samym poprawienie go o 16,7%

(r/r). Jednocześnie wynik EBITDA wzrósł o 3,2 mln zł w porównaniu do 2017 roku, osiągając poziom 42,3 mln zł. Wpływ na zaprezentowane rezultaty miały analogiczne czynniki przedstawione w opisie Grupy Kapitałowej.

Tabela 2 Podstawowe dane PCC EXOL za 2018 rok

[w tys. zł]	2018	2017
Przychody ze sprzedaży	561 678	548 324
Wynik brutto ze sprzedaży	76 810	68 696
Marża na sprzedaży w %	13,7%	12,5%
Wynik na działalności operacyjnej	34 015	30 087
EBITDA	42 321	39 117
Zysk netto	21 119	18 104
Stopa zwrotu z aktywów w %	3,9%	3,4%
Stopa zwrotu z kapitału w %	8,7%	7,6%
Średnie zatrudnienie	247	229

2. GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

2.1 Działalność Grupy

Grupa Kapitałowa PCC EXOL (Grupa, Grupa PCC EXOL, Grupa Kapitałowa, GK PCC EXOL) jest grupą 6 spółek, na czele której stoi PCC EXOL Spółka Akcyjna, pełniąc funkcję jednostki dominującej (Spółka, PCC EXOL, Jednostka Dominująca, Spółka Dominująca).

Od sierpnia 2012 roku Spółka PCC EXOL S.A. jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Od 2016 roku Spółka jest również emitentem obligacji, notowanych na rynku Catalyst.

Spółka powstała w 2008 roku, ale momentem przełomowym dla jej rozwoju był rok 2011, w którym aportem wniesiono do Spółki zorganizowaną część przedsiębiorstwa PCC Rokita SA, obejmującą Kompleks Środków Powierzchniowo Czynnnych. Tym samym Spółka rozpoczęła produkcję i sprzedaż środków powierzchniowo czynnych, kontynuując działalność prowadzoną od 50 lat w ramach dzisiejszej spółki PCC Rokita SA z siedzibą w Brzegu Dolnym.

Obecnie działalność prowadzona jest na czterech wytwórniach zlokalizowanych w Brzegu Dolnym oraz jednej znajdującej się w Płocku.

Spółka zajmuje wiodącą pozycję w zakresie produkcji środków powierzchniowo czynnych (surfaktantów) w Polsce oraz w Europie Wschodniej i Środkowo-Wschodniej.

Rynek surfaktantów jest ważnym sektorem gospodarki w Polsce i na świecie, ze względu na niezwykle szerokie zastosowanie tych związków chemicznych w wielu dziedzinach przemysłu. Wpływają one na poprawę jakości życia, a także umożliwiają zwiększenie efektywności produkcji z wykorzystaniem surowców pochodzących ze zrównoważonych źródeł. Rynek ten stanowi jeden z najbardziej perspektywicznych i zaawansowanych technologicznie obszarów przemysłu chemicznego. Pozostaje on w dalszym ciągu domeną firm działających w najbardziej rozwiniętych gospodarczo regionach świata, takich jak Europa Zachodnia, Azja i Ameryka Północna.

Zastosowania przemysłowe

Farby, lakiery, kleje

Włókiennictwo i tekstylia

Agrochemikalia

Garbarstwo

Górnictwo i wydobywanie

Obróbka metalu

Obróbka papieru

Budownictwo

Wydobywanie ropy naftowej

Zastosowania kosmetyczno-detergencyjne

Biała kosmetyka:
kremy, maseczki, balsamyPłyny do płukania tkanin,
płyny do mycia naczyńProszki do prania,
środki do czyszczeniaŻele pod prysznic,
szampony, mydła w płynie

PCC EXOL S.A.

Oferta Spółki PCC EXOL obejmuje kilkaset różnych produktów i formułacji chemicznych. Produkty Spółki znajdują zastosowanie zarówno w branżach przemysłowych, jak i kosmetyczno-detergacyjnych. Do najważniejszych obszarów wykorzystania surfaktantów należą w szczególności: artykuły chemii gospodarczej i przemysłowej, kosmetyki (w tym środki higieny osobistej), farby i lakiery, tworzywa sztuczne, agrochemikalia czy artykuły budowlane. Znajdują one szerokie zastosowanie także w produkcji wyrobów spożywczych, farmaceutycznych, włókienniczych, skórzanym i metalowym. Surfaktanty to nie tylko składniki różnego rodzaju produktów gotowych. Jako samodzielna substancja pełnią również rolę reagentów, płynów funkcyjnych i cieczy roboczych w przemysłowych procesach technicznych i technologicznych.

Spółka projektuje i produkuje surfaktanty również na specjalne zamówienie klientów, a dzięki modyfikacjom, które dostosowują produkty do ich unikalnych potrzeb, spełnia oczekiwania nawet najbardziej wymagających odbiorców.

Spółka PCC EXOL prowadzi produkcję w dwóch lokalizacjach, tj. w Brzegu Dolnym i Płocku, łącznie na pięciu wytwórniach: Etoksyłacja I i II, Siarczanowane I i II oraz Formułacje Przemysłowe. Obecny potencjał produkcyjny Spółki wynosi ok. 117 tys. t/r, w zależności od wytwarzanego asortymentu. W przypadku produkcji bardziej skomplikowanych i specjalistycznych produktów, wydajność instalacji ulega zmniejszeniu.

PCC Chemax Inc.

PCC Chemax Inc. należy do Grupy PCC od 2006 roku, natomiast do Grupy Kapitałowej PCC EXOL został włączony od 2013 roku, kiedy to nastąpiło nabycie przez PCC EXOL udziałów od spółki matki, tj. PCC SE.

PCC Chemax jest spółką działającą na rynku środków powierzchniowo czynnych od ponad 40 lat. Jej siedziba

znajduje się w Piedmont w Karolinie Południowej w USA. Spółka zajmuje się rozwijaniem i dystrybucją surfaktantów specjalistycznych do zastosowań przemysłowych, które wykorzystywane są jako dodatki w różnych gałęziach przemysłu, takich jak branża rafineryjno-wydobywcza, obróbki metalu, budowlana i włókiennicza. PCC Chemax operuje na rynkach obu Ameryk oraz Europy i Azji.

PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi (PCC EXOL Przemysł Chemiczny i Handel sp. z o.o.)

Spółka z siedzibą w Stambule (Turcja) działa w strukturach Grupy PCC EXOL od 2013 roku.

Głównym zadaniem PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi jest rozwijanie bezpośrednio na terenie Turcji oraz krajów regionu MEA (Middle East and Africa – Środkowy Wschód i Afryka) sprzedaży surfaktantów oraz formułacji w obszarze tekstyliów i środków higieny osobistej oraz detergentów. Polega to na aktywnym poszukiwaniu na tych rynkach klientów na produkty i usługi oferowane m.in. przez PCC EXOL.

W najbliższym okresie działania spółki będą koncentrować się na pozyskiwaniu nowych klientów operujących w branży budowlanej, branży związanej z wydobyciem ropy naftowej oraz farb i lakierów.

Elpis Sp. z o.o.

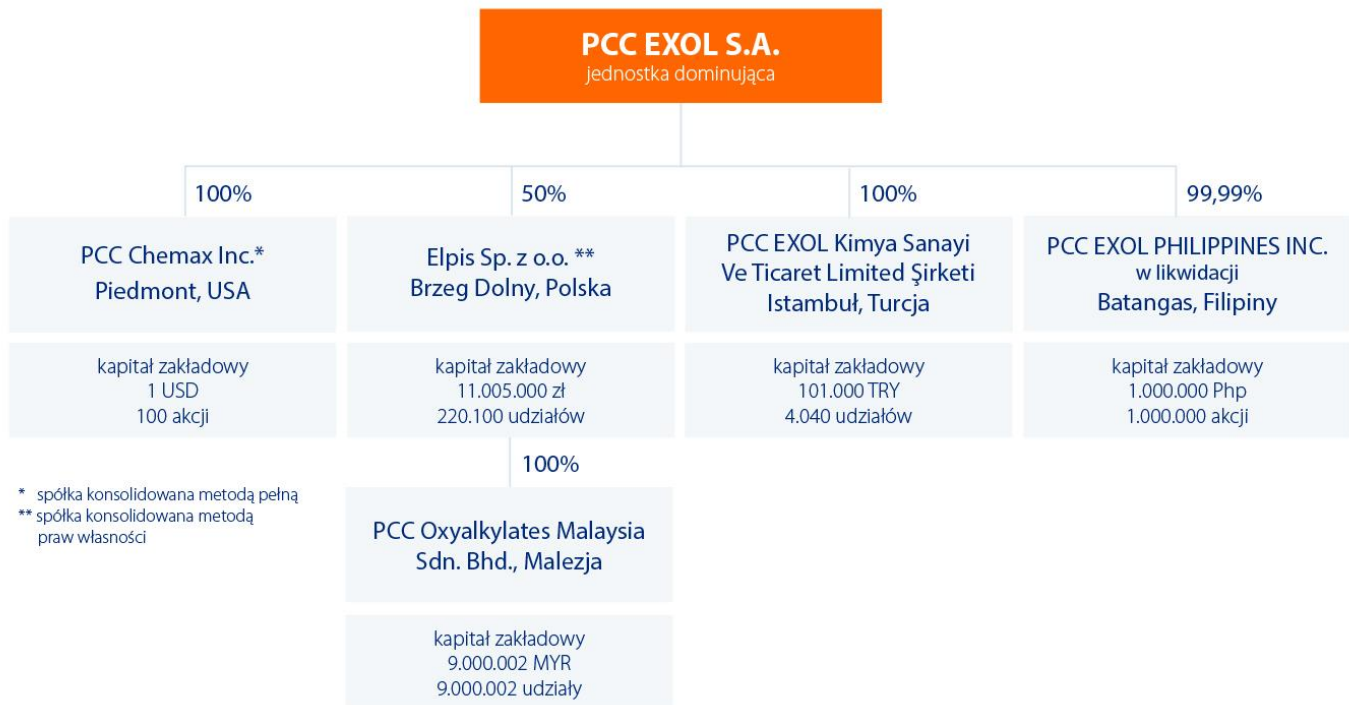
Spółka należy do Grupy PCC EXOL od lipca 2016 roku. PCC EXOL posiada 50% udziałów i 50% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Do głównych zadań spółki należało rozpoczęcie przygotowań do realizacji projektu związanego z potencjalną inwestycją produkcji oksyalkilatów w Malezji, jak i następnie sama realizacja tego projektu.

Obecnie aktywności te przejęła spółka celowa, PCC Oxyalkylates Malaysia Sdn. Bhd. dedykowana do realizacji projektu.

2.2 Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2018 roku skład Grupy Kapitałowej przedstawia się następująco:

Rysunek1 Struktura Grupy Kapitałowej PCC EXOL

Począwszy od 2017 r. spółka Elpis Sp. z o.o. (Elpis) podlega konsolidacji metodą praw własności.

Spółki PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi oraz PCC EXOL PHILIPPINES INC. w likwidacji zostały wyłączone z konsolidacji ze względu na brak istotności danych finansowych tych jednostek zgodnie z zasadą istotności wyrażoną w pkt 31 MSR 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych oraz zgodnie z par. 8 MSR 8 – Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów, który zezwala na odstępianie od zasad określonych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej.

W 2018 roku nie zaszły żadne zmiany w zasadach zarządzania Spółką PCC EXOL ani Grupą Kapitałową.

W 2018 roku nie zaszły żadne zmiany organizacji Grupy Kapitałowej PCC EXOL, w tym w wyniku połączenia, uzyskania lub utraty kontroli nad jednostkami zależnymi oraz inwestycji

długoterminowych, a także w wyniku podziału, restrukturyzacji lub zaniechania działalności.

Spółka ani spółki z Grupy nie posiadają oddziałów.

Struktura Grupy Kapitałowej PCC EXOL stwarza warunki do integracji poprzez dostęp do know-how, poszerzenie potencjału produkcyjnego oraz nowe rynki zbytu.

PCC EXOL nie dokonywała żadnych inwestycji kapitałowych w inne podmioty, poza grupą jednostek powiązanych.

Dnia 31.12.2018 r. nastąpiło podniesienie kapitału zakładowego spółki PCC Oxyalkylates Malaysia Sdn. Bhd. z siedzibą w Malezji z kwoty 2.500.002 MYR do kwoty 9.000.002 MYR. Całość nowoutworzonych udziałów objął dotychczasowy wspólnik, to jest Elpis Sp. z o.o.

PCC SE – inwestor większościowy

Inwestorem większościowym PCC EXOL S.A. jest firma PCC SE z siedzibą w Duisburgu, działająca na międzynarodowych rynkach w obszarze chemii, energii i logistyki.

Grupa PCC w liczbach

683 mln €

przychody w 2017 r.

Spółek

Lokalizacji

101 mln €

nakłady inwestycyjne w 2017 r.

Krajów świata

Pracowników

Produktów i formułacji
chemicznych

Segmenty chemiczne

Głównych branż
przemysłowychAnaliz laboratoryjnych
rocznie

2.3 Strategia rozwoju

Nadrzędnym celem strategicznym PCC EXOL jest budowanie wartości firmy poprzez zrównoważone wykorzystanie posiadanego potencjału oraz realizację szeregu projektów inwestycyjnych, w szczególności zwiększających zdolności produkcyjne instalacji.

PCC EXOL jest jednym z największych producentów surfaktantów w centralnej Europie.

Spółka dąży do wzmocnienia swojej pozycji na rynkach krajów Europy Środkowo-Wschodniej, które charakteryzują się dużą dynamiką rozwoju. Jednocześnie celem PCC EXOL jest umacnianie pozycji wiarygodnego partnera dla kontrahentów z Europy Zachodniej czyli na dojrzałych, rozwiniętych rynkach. Zwiększenie udziału w tym rynku Spółka ma zamiar osiągnąć poprzez dywersyfikację portfolio o nowe, specjalistyczne, wysokomarżowe produkty.

Ponadto Grupa planuje dalszy rozwój na rynkach Bliskiego Wschodu i Afryki, a także ekspansję na rynku Południowo-Wschodniej Azji, ze względu na duże tempo wzrostu tego regionu. Strategiczny jest także dalszy rozwój spółki PCC Chemax na terenie Ameryki Północnej.

Grupa dąży do optymalizowania sprzedaży produktów specjalistycznych względem produktów masowych, które są podatne na koniunkturę rynkową.

Jednocześnie celem PCC EXOL jest maksymalne wykorzystanie synergii z innymi spółkami grupy PCC, co umożliwi zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności Spółki na rynku.

Realizując przyjętą strategię PCC EXOL dopuszcza możliwość reorganizacji Grupy. Grupa zakłada dalszy rozwój organiczny oraz nie wyklucza akwizycji.

EUROPE**Niemcy**

Duisburg
Essen
Frankfurt (nad Odrą)
Hamburg

Białoruś

Grodno
Śmiłowice

Bośnia i Hercegowina

Prusac/Donji Vakuf
Sarajewo

Bułgaria

Sofia

Czechy

Český Tešín

Islandia

Húsavík

Łotwa
Ventspils

Macedonia

Brajčino
Galičnik
Građečka
Patiška
Skopje

Polska

Brzeg Dolny
Czechowice-Dziedzice
Dębica
Gdynia
Gliwice
Kędzierzyn-Koźle
Kutno
Płock
Warszawa
Zagórze

Rosja

Kaliningrad
Moscow
Nizhny Novgorod
Shchekino

Rumunia

Râmnicu Vâlcea

Słowacja

Koszyce

Turcja

Stambul

Ukraina

Lwów

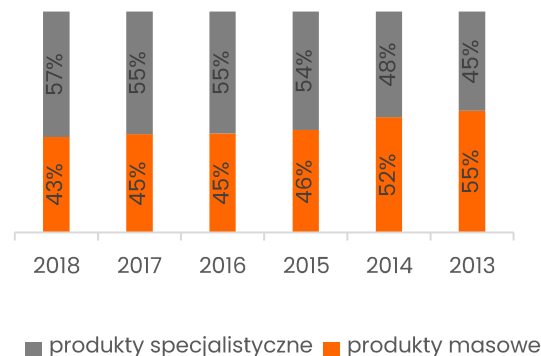
2.4 Perspektywy rozwoju działalności

Produkty specjalistyczne

Grupa PCC EXOL konsekwentnie optymalizuje sprzedaż wyrobów specjalistycznych i formułacji przemysłowych, względem produktów masowych. Umożliwiają to zarówno inwestycje w rozbudowę i modernizację wytwórni, jak i intensywnie prowadzone prace rozwojowe w laboratoriach aplikacyjnych. Działania Grupy w zakresie sprzedaży produktów specjalistycznych prowadzi również spółka PCC Chemax. Proces wzrostu udziału produktów specjalistycznych w ogólnej strukturze przychodów powinien przełożyć się na bardziej efektywne wykorzystanie zasobów, a tym samym na wyniki finansowe.

Jednocześnie udział produktów masowych w ofercie PCC EXOL jest nadal istotny. Dają one Spółce możliwość posiadania komplementarnego portfolio a także pozwalają optymalizować koszty produkcji poprzez efektywne wykorzystanie potencjału produkcyjnego. Stąd też Spółka stale dąży do poprawy rentowności tej grupy produktów, w tym głównie poprzez dywersyfikację źródeł surowców, optymalizację procesów zakupowych, a także synergii surowcową w obrębie Grupy PCC.

Wykres 1 Udział % produktów masowych i specjalistycznych w przychodach ze sprzedaży produktów Grupy

Rozwojowy rynek

Głównym obszarem działalności handlowej Grupy, ze względu na podział geograficzny, jest teren Polski z 54% udziałem w sprzedaży, kraje Europy Zachodniej z udziałem 21% oraz Ameryka Północna i Reszta Świata z 13% udziałem. Pozostała sprzedaż jest realizowana w obszarze Bliskiego Wschodu i Afryki oraz Europy Środkowo-Wschodniej.

PCC EXOL jest największym producentem surfaktantów w Polsce i zarazem jednym z największych w Europie Środkowo-Wschodniej.

Grupa dostarcza swoje produkty między innymi na rynek charakteryzujący się popytem kształtowanym przez ostatecznych konsumentów detergentów i środków higieny osobistej. Wyroby te stanowią dobra pierwszej potrzeby, stąd branża surfaktantów jest stosunkowo stabilna na tle wielu innych gałęzi przemysłu.

Światowy rynek surfaktantów ma przed sobą bardzo dobre perspektywy rozwoju. Według prognoz zawartych w streszczeniu raportu „Surfactants Market by Product Type, by Application – Trends & Forecast to 2020”, segment środków powierzchniowo czynnych będzie rosnąć średnio o 5,3% rocznie, w odniesieniu do wolumenu, oraz o 5,5%, w odniesieniu do wartości i w 2020 roku osiągnie poziom powyżej 42 mld USD. Średnia dynamika wzrostu utrzymuje się na tym poziomie od 2012 roku.

Wraz z rosnącą konsumpcją zwiększają się również globalne przychody ze sprzedaży surfaktantów, których produkcja napędza rozwój innych gałęzi przemysłu.

Postępująca obecnie transformacja rynku chemicznego sprawia, że regionem, który rozwija się najszybciej, zarówno jeżeli chodzi o przychody, jak i konsumpcję surfaktantów, jest obszar Azji oraz Pacyfiku.

Według firmy badawczej Markets & Markets do 2024 roku Azja, łącznie z regionem Pacyfiku, stanie się największym rynkiem środków powierzchniowo czynnych, zarówno pod względem wielkości, jak i wartości. Region ten był największym na świecie konsumentem surfaktantów w 2016 roku. W porównaniu do innych regionów świata, spodziewany jest dalszy rozwój rynku Azji i Pacyfiku przy wysokich stopach wzrostu. Prognozy w tych regionach wskazują na średnioroczny wzrost wolumenowy o 7,3% oraz wartościowy na poziomie 7,9%. Prognozuje się, że do końca roku 2024 popyt na środki powierzchniowo-czynne może wynosić 6,76 mln ton. Wynika to z jednej strony z rosnącej liczby konsumentów, z drugiej zaś z bardzo dynamicznego wzrostu gospodarczego w tych regionach.

Rosnąca liczba ludności powoduje stałe zwiększanie zapotrzebowania, zwłaszcza na produkty do higieny osobistej i artykuły gospodarstwa domowego, które są ważnymi segmentami zastosowań surfaktantów. Wraz z dynamicznym rozwojem gospodarczym, zwłaszcza w Chinach i Indiach, zapotrzebowanie na środki powierzchniowo czynne wzrasta również w innych branżach, takich jak tekstylia, rolnictwo i przetwórstwo, przemysł papierniczy oraz farmaceutyczny.

Kraje Ameryki Północnej stanowią drugi, co do wielkości, rynek produkcji i sprzedaży surfaktantów na świecie. W 80% jest on zdominowany przez Stany Zjednoczone, gdzie działa spółka zależna PCC Chemax. Zgodnie z raportem Market Study: Surfactants, Ceresana 2017 szacuje się, że do 2024 roku wzrost zapotrzebowania na surfaktanty w tym regionie wzrośnie do 3,52 mln ton. Jednakże udział Ameryki Północnej w globalnej strukturze popytu na surfaktanty ulegnie zmniejszeniu z 23% (w 2014 roku) do 21,7% (w 2024 roku). Wygenerowana wartość ze sprzedaży w 2014 roku wyniosła 7,89 mld \$. Według tego samego źródła, roczny wzrost wartości wyniesie 2,0%, osiągając w 2024 roku przychód 9,09 mld \$. Choć rynek ten nadal będzie się rozwijał, jego dynamizm i tempo będzie zdecydowanie mniejsze, niż w krajach azjatyckich.

Także w Europie, prognozowany średnioroczny wzrost rynku surfaktantów jest niższy względem prognoz dotyczących rynków azjatyckich i wynosi 3,2% (konsumpcja) i 3,9% (przychody).

W Polsce, według raportu Market Study: Surfactants, Ceresana 2017, zapotrzebowanie na surfaktanty w latach 2014–2024 będzie rostało średniorocznie o ok. 1,6%, generując w 2024 roku popyt wielkości 145,5 tys. ton. Wielkość produkcji wynosząca 226 tys. ton w 2016 roku odpowiadała 42,1% całkowitej produkcji w Europie Wschodniej. Polska zajęła drugie miejsce w zakresie produkcji. Przychody w Polsce wyniosą najprawdopodobniej 0,28 mln EUR w 2024 r.

Należy przy tym zauważyć, iż obecnie Unia Europejska jest wciąż największym na świecie producentem i konsumentem surfaktantów. Obecnie sprzedaje się tu ponad 3,2 mln ton surfaktantów rocznie. Na rynku unijnym PCC EXOL lokuje, z wyłączeniem Polski, 29% sprzedaży swoich produktów. Rynek Unii Europejskiej jest rozwinięty, bardzo wymagający i nadal ma dobre perspektywy rozwoju.

Spółka, dzięki rozwojowi zaawansowanych technologicznie produktów, w tym surowców o łagodnym oddziaływaniu na środowisko, współpracuje z międzynarodowymi koncernami kosmetycznymi, oczekującymi najwyższych standardów jakościowych. Warto zauważyć, że globalni producenci coraz częściej decydują się na zwiększanie mocy produkcyjnych swoich zakładów zlokalizowanych w Polsce, a także w innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej i Wschodniej. Położenie geograficzne Spółki i dostępność jej produktów w pobliżu zakładów produkcyjnych klientów jest dla nich niewątpliwą zaletą, a dla PCC EXOL stanowi istotną przewagę

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

konkurencyjną. Ponadto warto zauważyć, że inną, istotną przewagą konkurencyjną Spółki jest elastyczność produkcji, dzięki zróżnicowaniu wielkości reaktorów i tym samym możliwości wytwarzania wysoce specjalistycznych surfaktantów w małych partiach produkcyjnych. Spółka może płynnie zmieniać zarówno wielkości partii produkcyjnych, jak i rodzaj produkowanych wyrobów, co stanowi istotną przewagę wobec globalnych producentów surfaktantów. Kolejnym atutem Spółki jest stale powiększająca się oferta produktowa, która zawiera już ponad 340 produktów, dzięki czemu możliwa jest kompleksowa obsługa klientów z różnych dziedzin przemysłu.

Plany inwestycyjne PCC Exol SA, do realizacji w latach 2019 – 2021

Plan inwestycyjny Spółki na lata 2019 – 2021 obejmuje projekty o łącznej wartości około 110 mln zł, w zakresie realizacji inwestycji i modernizacji oraz ok. 12,6 mln zł, dla potrzeb uzupełnienia czynnych instalacji (UOC).

Ekspansja na nowe rynki geograficzne

Grupa PCC EXOL stale poszukuje dalszych możliwości rozwoju. W trakcie analizowania nowych perspektyw Grupa ma na uwadze m.in. dywersyfikację produktową i aplikacyjną, a także geograficzną.

3. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA W 2018 R.

Nasilona konkurencja w branżach, w których stosowane są surfaktanty, wymaga od producentów opracowywania coraz bardziej innowacyjnych, wydajnych i skutecznych produktów. Producenci zaangażowani w wytwarzanie surfaktantów specjalistycznych inwestują w działalność badawczo-rozwojową, nowe technologie oraz innowacyjne rozwiązania procesowe. Przywiązują również coraz większą wagę do aspektów środowiskowych.

Trend ten zauważany jest w szczególności w branży kosmetyków, detergentów, farb i lakierów czy tekstyliów oraz w branżach typowo specjalistycznych, gdzie poszukiwane są nowe, innowacyjne substancje chemiczne bezpieczne dla ludzi i środowiska.

Konsumpcja surfaktantów w branży kosmetyków i detergentów cechuje się małą zmiennością i, utrzymując tendencję wzrostową na przestrzeni kolejnych lat (wg raportu Market Study: Surfactants, Ceresana 2017). Preferencje konsumentów ostatecznie determinują działania producentów, którzy starają się dostosować do trendów i potrzeb.

Zastosowania przemysłowe

W 2018 roku Grupa kontynuowała działalność operacyjną ukierunkowaną na rozwój produktów specjalistycznych.

Głównym obszarem sprzedaży do zastosowań przemysłowych jest czyszczenie przemysłowe. PCC EXOL koncentruje swoją uwagę w tym obszarze na klientach produkujących profesjonalne środki czyszczące. Klienci ci wykorzystują właściwości produktów dostarczanych przez Spółkę do wyrobów takich jak: profesjonalne detergenty do prania instytucjonalnego (szpitale, hotele, gastronomia), detergenty do zmywarek przemysłowych, formułacje do czyszczenia w przemyśle spożywczym, mięsny, browarniczym, mleczarskim, środki dezynfekujące stosowane w opiece medycznej oraz hodowli zwierząt, środki do odtłuszczenia powierzchni metali w przemyśle stalowym, rozwiązania do profesjonalnego mycia aut, zbiorników czy cystern.

Stąd też w III kwartale ubiegłego roku Spółka położyła nacisk na produkty będące składnikami lub gotowymi formułacjami stosowanymi w branży czyszczenia i mycia przemysłowego. Jednym z nowo opracowanych wyrobów przeznaczonym do

produkcji profesjonalnych preparatów czyszczących, myjących oraz piorących, jest Rokamer 2100R. Produkt ten spełnia specyficzne wymagania klientów, jeśli chodzi o zastosowanie w kompozycjach piorących ze względu na szczególne zakresy punktów zmętnienia, które są ważne w tej grupie aplikacji przemysłowych.

PCC EXOL wdrożyła do sprzedaży także kilka gotowych formułacji. Nowym produktem w ofercie specjalistycznych środków myjących jest EXOclean PW. Środek ten, jako produkt gotowy, jest przeznaczony do przemysłowego prania wełny. Jego wykorzystanie pozwala efektywnie usunąć z zebranej wełny wszelkie zabrudzenia.

Innym wyrobem oferowanym w formie gotowej do użycia jest EXOclean APC, przeznaczony do branży środków czyszczących i myjących. Stanowi on ekonomiczną bazę dla kompozycji środków myjących i czyszczących ogólnego zastosowania, polecanych szczególnie do bezdotykowych myjni samochodowych.

Kolejnym produktem wdrożonym w III kwartale ubiegłego roku jest preparat EXOdis OS6. Wykazuje on bardzo dobre właściwości dyspergujące w produktach ropopochodnych i jest przeznaczony głównie do usuwania wycieków na wszelkiego rodzaju akwenach.

W odpowiedzi na oczekiwania klientów, do oferty został wprowadzony również Roksapian N PŁATKI. Produkt ten jest wersją Roksapianu N w formie płatków. Dzięki operacji płatkowania klienci zyskali produkt, który jest łatwo aplikowalny do zbiornika i nie wymaga od nich posiadania infrastruktury do przechowywania produktu. Jest on stosowany głównie jako środek do produkcji świec spieniających wody złożowe.

Spółka dostrzega rosnący potencjał w sektorze czyszczenia przemysłowego i stale rozwija i udoskonala wyroby kierowane do tych aplikacji.

Równolegle kolejnym obszarem rozwijanym przez PCC EXOL w ostatnim czasie są aplikacje dedykowane do branży farb i lakierów. Spółka koncentrowała się głównie na rozwoju dyspergatorów, które zapewniają stabilność konsystencji farb oraz nadają im pożądane właściwości, takie jak np. nasycenie koloru, odpowiednie rozdrobnienie czy kompatybilność składników w gotowym wyrobie.

Konsekwencją tych działań było wdrożenie do sprzedaży w I kwartale ubiegłego roku produktu z grupy dodatków funkcyjnych, niezbędnych w formułacjach farb i lakierów – EXOdis PC950. Jest to jeden z pierwszych specjalistycznych dyspergatorów, przeznaczonych m.in. do produkcji farb.

Kolejny produkt dedykowany do tej branży, EXOdis PC540 jest w trakcie akceptacji u klientów. Należy zaznaczyć, że w przypadku tego typu specjalistycznych dodatków, badania wdrożeniowe prowadzone przed dopuszczeniem do stosowania trwają co najmniej kilka miesięcy.

Dzięki konsultacjom z polskimi producentami farb i lakierów Spółka dostrzegła zapotrzebowanie na nowe produkty dla tej branży, co pozwoliło na kolejne rozszerzenie oferty. Do portfolio wprowadzono m.in. EXOdis PC40 i PC40A, będące efektywnymi dyspergatorami do farb białych oraz EXOdis PC230, który jest pierwszym środkiem w ofercie Spółki dedykowanym do farb rozpuszczalnikowych.

Podjęto również prace nad wprowadzeniem środka dyspergującego dla żółcieni żelazowej, pigmentu, który jest najczęściej stosowany w farbach architektonicznych, zaraz po bieli tytanowej. Zakończyły się one wdrożeniem nowego produktu EXOdis PC340.

PCC EXOL jako pierwsza w Polsce rozpoczęła również badania nad rozwojem surfaktantów o specjalnej budowie polimerycznej, które będą mogły być stosowane jako specjalistyczne środki dyspergująco-zwilżające o szerokim zastosowaniu w przemyśle farb i lakierów. Znakomite właściwości tych surfaktantów przekładają się na polepszenie stabilności wyrobu farbiarskiego. Charakteryzują się także znacznie łagodniejszą klasyfikacją środowiskową niż typowe surfaktanty, dlatego wydają się szczególnie interesujące, biorąc pod uwagę rosnące wymagania środowiskowe odbiorców. Oprócz środków dyspergujących PCC EXOL rozwija także inne produkty dla branży farb i lakierów. Efektem tych prac było poszerzenie oferty o inhibitory korozji do farb antykorozyjnych.

Miniony rok to również dalszy rozwój produktów dedykowanych do branży środków gaśniczych. Należy do nich w szczególności wdrożony Roteor M Premium. Jego odbiorcami są głównie jednostki straży pożarnej. Roteor M Premium to środek o podwyższonej skuteczności gaśniczej, służący do gaszenia pożarów zarówno ciał stałych, jak i cieczy. Produkt ten cieszy się rosnącym zainteresowaniem zarówno

wśród klientów z branży pożarniczej, jak i wśród dystrybutorów specjalistycznych na rynku polskim. Efektem rozwoju oferty jest wzrost sprzedaży środków gaśniczych w roku 2018 w porównaniu z 2017 rokiem. Jednocześnie od początku roku 2018 prowadzone były prace mające na celu wdrożenie pianotwórczych środków gaśniczych na rynek europejski. Spółka kontynuuje prace nad opracowaniem gotowych wypełnień do gaśnic pianowych. Formułacje dedykowane branży pożarniczej poddawane są licznym testom aplikacyjnym, w celu potwierdzenia oczekiwanej klasy gaśniczej.

PCC EXOL rozwija również produkty dedykowane segmentowi budowlanemu. Po kilkumiesięcznych pracach badawczych i wdrożeniowych, w II kwartale ubiegłego roku, wprowadzono do sprzedaży serię specjalistycznych środków o właściwościach odpowietrzających dedykowanych do domieszek upłynniających beton (superplastyfikatorów) typu PCE – EXOantifoam serii CPD.

W celu dywersyfikacji, w odpowiedzi na brak surowców, głównie alkoholi tłuszczowych wykorzystywanych do produkcji alkiloeterosiarczanów, używanych w segmencie budowlanym, opracowany został i wdrożony Sulforokanol D232P. Produkt stanowi alternatywę dla obecnie stosowanych produktów i został pozytywnie przyjęty przez klientów.

Kolejnym wdrożonym produktem, przeznaczonym dla branży budowlanej jest EXOwet N5. Produkt jest specjalistycznym środkiem, dedykowanym do efektywnego zwilżania ziaren cementu podczas wytwarzania betonu i zapraw cementowych. Dodatek tego produktu pozwala zwiększyć końcową wytrzymałość betonu oraz poprawić efektywność domieszki upłynniającej.

Z kolei wprowadzony do sprzedaży ROSULfan D911, o bardzo dobrych właściwościach zwilżających oraz pianotwórczych, jest wykorzystywany przede wszystkim jako środek napowietrzający, głównie w produkcji płyt kartonowo-gipsowych. Może być także składnikiem syntetycznych środków gaśniczych.

Inna, dynamicznie rozwijająca się grupa produktów, to surowce i dodatki do agrochemikaliów. Ze względu na szybki rozwój rynku agrochemicznego i ciągle zmieniające się wymagania środowiskowe, dąży się do tego, by emulgatory stosowane w branży agrochemicznej były biodegradowalne, a tym samym jak najmniej szkodliwe dla ludzi i środowiska

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

naturalnego. Warto również wspomnieć, że skutkiem rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej, substancje pomocnicze (adiuwanty) na bazie amin zostały wycofane z użycia. W odpowiedzi na te zmiany Spółka opracowała formułację bazową typu SL, która jest koncentratem rozpuszczalnym w wodzie, nieopartym na aminach. Obecnie mieszaniny tego typu są jednymi z najbardziej popularnych, dostępnych na rynku agrochemikaliów. Opracowana formułacja, wykorzystująca EXOvant A40K jako substancję pomocniczą, wykazała w testach aplikacyjnych dużo efektywniejszą zwilżalność i niższe napięcie powierzchniowe, niż produkty rynkowe zawierające w składzie dotychczas powszechnie stosowane substancje.

Ponadto opracowano produkt emulgujący dedykowany do formułacji pestycydów typu EW i EC, bazujących na olejach mineralnych – EXOemul OM4. Skład został opracowany tak, aby wyrób końcowy był bezpieczny dla środowiska i charakteryzował się wysoką biodegradowalnością. Nowo powstały produkt spełnia wszystkie wymagania środowiskowe, a wysoka emulgowalność olejów sprawia, że może on znaleźć zastosowanie także w innych branżach, takich jak obróbka metalu czy budownictwo.

W 2018 roku został opracowany bardzo efektywny dyspergator EXOdis A1720 przeznaczony do formułacji agrochemicznych typu OD (zawiesina olejowa) oraz SC (koncentrat zawiesinowy). Dyspergator ten został sprawdzony w formułacji OD z Nikosulfuronem (środkiem chwastobójczym stosowanym np. w uprawach kukurydzy), który jest szeroko używany zarówno na rynku europejskim, jak i rosyjskim.

Warto zauważyć, że akceptacja i/lub rejestracja produktów w branży agrochemicznej może trwać od 2 do 4 lat. Wynika to z faktu, że poza akceptacją produktu w warunkach laboratoryjnych, każdy produkt musi się sprawdzić w testach polowych, przy czym jego skuteczność musi być potwierdzona dwukrotnie. W przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych, jak np. susza w lecie 2018 r., czas trwania testów polowych ulega wydłużeniu. W przypadku dodatków do środków ochrony roślin takich jak emulgator, środek zwilżający, antypieniacz czy dyspergator, po akceptacji produktów przez klienta, następuje długotrwały i kosztowny proces rejestracji. Rejestracji takiej nie podlegają natomiast adjuwanty oferowane przez Spółkę.

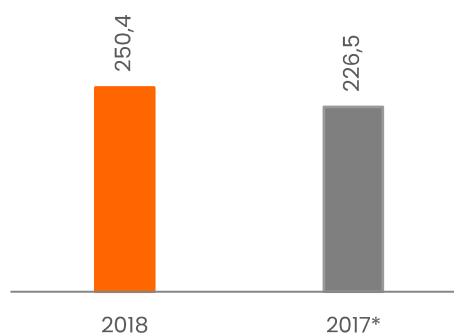
W IV kwartale 2018 roku wprowadzono do oferty kilka kolejnych produktów, mających zastosowanie w formułacjach

przeznaczonych do czyszczenia przemysłowego i instytucjonalnego. Wśród gamy wyrobów niejonowych wdrożono Rokanol GA4 oraz Rokanol GA4LA.

Spośród surfaktantów anionowych do oferty został wprowadzony nowy ester fosforowy, Chemfac PB-083, bazujący na niskolańcuchowym, etoksylovanym alkoholu. Produkt znajduje zastosowanie głównie w przemyśle włókienniczym.

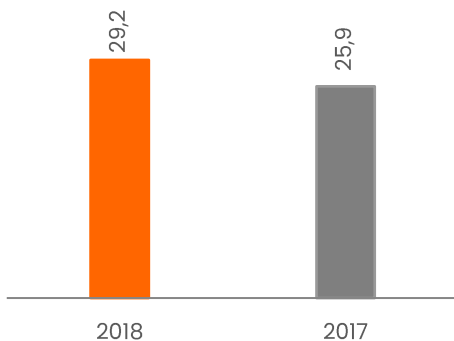
W 2018 roku sprzedaż surfaktantów do zastosowań przemysłowych Grupy wyniosła 250,4 mln zł, poprawiając zeszłoroczny wynik o 10,6%. Jest to efekt realizowania strategii Grupy, polegającej na zastępowaniu niskomargowych produktów masowych, produktami specjalistycznymi o wysokiej rentowności, ale o mniejszym wolumenie sprzedaży. Udział tej grupy produktów w strukturze przychodów ze sprzedaży produktów Grupy stanowił 48,3%, natomiast w ujęciu ilościowym wyniósł 33,7%.

Wykres 1 Sprzedaż surfaktantów do zastosowań przemysłowych [w mln zł]

*Dane za 2017 r. dostosowano zgodnie z wprowadzonym MSSF 15

Wykres 2 Sprzedaż surfaktantów do zastosowań przemysłowych [w tys. ton]

Zastosowania kosmetyczno-detergencyjne

Zgodnie z obecnymi trendami, rynek oczekuje coraz bardziej ekologicznych i łagodnych w oddziaływaniu produktów.

Zmieniające się trendy rynkowe w obszarze zwiększania wydajności, jakości i multifunkcyjności surowców chemicznych, wymagają od producentów szybkiej identyfikacji nisz rynkowych i dostosowania specjalistycznej oferty do indywidualnej specyfiki odbiorcy.

Rynek kosmetyczny poszukuje coraz bardziej ekologicznych produktów, łączących w sobie łagodne oddziaływanie na skórę i znakomite właściwości aplikacyjne.

Trendem aktualnie charakterystycznym dla rynku Unii Europejskiej jest rosnący popyt na surfaktanty ekologiczne na bazie surowców naturalnych o wysokim stopniu biodegradacji. Należą do nich m.in. produkowane przez PCC EXOL sole amonowe i betainy oraz glicyniany i sarkozyniany.

Spółka kontynuowała prace badawczo-rozwojowe nad opracowaniem specjalistycznego surfaktantu, pełniącego funkcję emolientu w formułacjach kosmetycznych, tj. ROKAnol SPI5. Może być on stosowany w produktach do pielęgnacji skóry, głównie w środkach myjąco-pielęgnujących i nawilżających, jako składnik zmiękczający skórę. Produkt ten znajduje również szerokie zastosowanie w dezodorantach i antyperspirantach, a także innych preparatach kosmetycznych.

W roku 2018 Spółka wprowadziła do oferty surfaktant z grupy aminokwasowych – ROKAtend LS. Jest to łagodny dla skóry i włosów surfaktant o bardzo dobrych właściwościach pianotwórczych. Na skórze tworzy warstwę ochronną, przez co zmniejsza drażniące działanie innych związków

powierzchniowo czynnych. Surfaktanty aminokwasowe znajdują zastosowanie głównie w kosmetykach pielęgnacyjnych do skóry i włosów, a także w produktach czyszczących domowych i przemysłowych.

Działania Spółki skupiły się również na rozszerzeniu gamy produktów dedykowanych do detergentów przeznaczonych do zmywarek. Opracowane zostały nowe wyroby z grupy niejonowych surfaktantów niskopiennych z serii Rokanole LP. Dla producentów detergentów opracowano także blendy surfaktantów o nazwie handlowej EXOdet, odznaczające się właściwościami niskopiennymi. Równolegle we współpracy z klientami Spółka kontynuuje prace nad rozwiązaniami przeznaczonymi do prania ręcznego. Opracowywane są między innymi wysokopiennie surfaktanty stosowane w produktach do prania ręcznego.

Wymagający rynek chemii gospodarczej zobowiązuje producentów do poszukiwania kolejnych rozwiązań, które zapewnią konkurencyjność produktów m.in. poprzez niższe koszty transportu. Przykładem takiego działania jest, wdrożony przez PCC EXOL w II kwartale 2018 r., anionowy środek powierzchniowo czynny o nazwie handlowej ABSNa 60. Wyrób ten jest bardzo szeroko stosowany w chemii gospodarczej jako składnik ciekłych i proszkowych środków myjących, czyszczących i piorących. Jego atutem jest wyższa zawartość substancji aktywnej.

Specyficzne zapotrzebowanie klientów Spółka realizuje również dzięki ulepszaniu właściwości oferowanych już produktów. I tak, w II kwartale ubiegłego roku PCC EXOL wprowadziła do oferty kolejną wersję substancji Cocamide DEA o nazwie handlowej Rokamid KAD/2A. Jest on skierowany do klientów, którzy wymagają lepszych właściwości zagęszczających z uwagi na zastosowanie w produkcji detergentów i środków higieny osobistej m.in. w produkcji mydeł płynnych. Produkt w bardzo efektywny sposób pomaga w uzyskaniu pożądanego lepkości formułacji, zachowując jednocześnie konkurencyjność cenową.

W III kwartale ubiegłego roku Spółka wdrożyła kilka nowych surfaktantów specjalistycznych z grupy siarczanowanych.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

EXOsoft MG (INCI: Magnesium Laureth Sulfate) to surfaktant anionowy o doskonałych właściwościach myjących i pianotwórczych oraz o delikatniejszym działaniu na skórę w porównaniu z SLS i SLES. Wyrób ten dedykowany jest przede wszystkim do formułacji kosmetycznych myjących. Sulforokanol A325/1 (INCI: Ammonium Laureth Sulfate) to doskonały środek spieniający, znajdujący zastosowanie w preparatach myjących takich jak: szampony, żele pod prysznic, płyny do kąpieli, ale również w innych aplikacjach, w których jest wymagana gęsta i stabilna piana, np. w środkach gaśniczych. Sulforokanol L390/1 M (INCI: MIPA Laureth Sulfate) to anionowy środek powierzchniowo czynny znajdujący zastosowanie jako składnik płynnych koncentratów detergentowych do mycia i czyszczenia. Jego istotną zaletą jest wysoce skoncentrowana i bezwodna forma. Może być również stosowany jako składnik produktów do higieny osobistej ze względu na niskie właściwości drażniące dla skóry.

Zgodnie z trendami rynkowymi i ciągle rosnącym zapotrzebowaniem na surfaktanty wykazujące jednocześnie łagodne działanie dla skóry i skuteczność działania w preparatach kosmetycznych, Spółka sukcesywnie rozwija gamę produktów z grupy betain pod nazwą handlową Rokamina. W IV kwartale 2018 r. wdrożona została betaina laurylowa – ROKamina L30B. Betainy są surfaktantami należącymi do grupy amfoterycznych związków powierzchniowo czynnych wykazujących łagodne działanie dla skóry, bardzo dobre właściwości pianotwórcze i modyfikujące lepkość. Kombinacja korzystnych parametrów aplikacyjnych, takich jak tworzenie obfitej piany, kompatybilność z szerokim spektrum innych związków powierzchniowo czynnych sprawiają, że betainy należą do jednych z najczęściej stosowanych surfaktantów we wszystkich aplikacjach myjących. Wraz z anionowymi związkami powierzchniowo czynnymi betainy tworzą bazę surfaktantową, w oparciu o którą zaprojektowana została większość istniejących na rynku formułacji myjących. Betainy w połączeniu z surfaktantami anionowymi wykazują efekt synergiczny dając znakomite właściwości aplikacyjne, a

dotąd dodatkowo redukują drażniące działanie związków anionowych na skórę.

W IV kwartale ubiegłego roku Spółka wdrożyła również zmodyfikowaną i ulepszoną wersję środka perlizującego – EXOpearl N. Jest to blend lauryloeterosiarczanu z substancjami nadającymi formułacji efekt perły. Produkt dedykowany jest głównie do branży środków higieny osobistej, do produkcji szamponów, płynów do kąpieli i innych ciekłych preparatów kosmetycznych o perlowym połysku. Jest kompatybilny z innymi związkami powierzchniowo czynnymi: anionowymi, niejonowymi, amfoterycznymi. Zapewnia wytworzenie stabilnej i efektywnej perły oraz wykazuje dobre właściwości pianotwórcze i stabilizujące pianę. Jego atutem jest mieszalność na zimno oraz ciekła postać ułatwiająca operowanie nim.

2018 rok to okres dynamicznych działań Spółki w zakresie pozyskiwania nowych klientów działających w branży farmaceutycznej, czego efektem jest wdrożony do sprzedaży POLIkol 400PF.

Produkt ten jest Macrogolem stosowanym przez nowego klienta do produkcji kapsulek miękkich, ma również wiele innych właściwości aplikacyjnych, m.in. jest substancją solubilizującą w kroplach do oczu czy uszu.

Poza Polikolami o jakości farmaceutycznej o niskiej masie molowej, które występują w formie płynnej, Spółka włączyła do oferty również Polioksyetenoglikole (PEGi) o wyższych masach molowych, które charakteryzują się tym, że występują w formie stałej, najczęściej płatków lub proszku.

PEGi w formie stałej znajdują zastosowanie jako bazy dla maści, czopków, globulek. Pełnią rolę solubilizatora, czyli umożliwiają rozprowadzenie trudno rozpuszczalnych substancji aktywnych w formacji, a przez to zwiększenie ich biodostępności.

Oferowane przez Spółkę PEGi są testowane przez nowych potencjalnych klientów pod kątem jakościowym i aplikacyjnym w formułacjach farmaceutycznych.

Wychodząc naprzeciw potrzebom rynkowym, dział badawczy PCC EXOL opracował także ROKAcet HR40PF. Jest to

¹ INCI – Międzynarodowe nazewnictwo składników kosmetyków (ang. International Nomenclature of Cosmetic Ingredients, INCI) – system nazewnictwa mający na celu ujednoczenie nazewnictwa składników

kosmetyków. Nazwy składników użytych w kosmetyku umieszcza się w kolejności, aby na początku znajdowały się substancje użyte w największej ilości, a na końcu w najmniejszej. Źródło: Wikipedia

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

etoksylogowany uwodorniony olej rycynowy. Parametry fizykochemiczne tego produktu są zgodne z wymaganiami opublikowanymi w kodeksie aptecznym, tj. w europejskiej farmakopei. Produkt znajduje zastosowanie jako solubilizator dla trudno rozpuszczalnych składników wodnej formacji farmaceutycznej (np. witaminy z grupy A, D, E, K czy substancje aktywne). Ma pozytywny wpływ na stabilność formacji i poprawę biodostępności substancji aktywnej. ROKAcet HR40PF jest szeroko stosowanym składnikiem formacji do aplikacji na skórę (maści, kremy, żele) lub w aplikacji doustnej w formie tabletek, kapsułek czy roztworów stomatologicznych ze względu na brak smaku i bardzo słaby, praktycznie niewyczuwalny zapach.

Drugi z nowo opracowanych produktów to Rokacet R36PF – etoksylogowany olej rycynowy. Jest to również odpowiednik produktu opisanego w amerykańskiej farmakopei USP pod nazwą Polyoxyl 35 Castor Oil. Wykazuje bardzo dobre właściwości emulgujące i solubilizujące. Właściwości emulgujące tego produktu wykorzystywane są w celu odpowiedniego zdyspergowania substancji aktywnej, co wpływa na poprawę jej biodostępności i gwarantuje tym samym poprawę stabilności całej formacji. Oba produkty testowane są w lekach do aplikacji doustnej, pozajelitowej lub w emulsjach stosowanych miejscowo na skórze. Próbkami nowo opracowanych produktów testowane są obecnie przez kilku klientów farmaceutycznych.

Czwarty kwartał 2018 roku zaowocował pozytywną opinią producenta dermokosmetyków dla Rokanolu T6PF. Produkt testowany jest obecnie w dziale R&D klienta jako jeden ze składników nowej formacji. Kolejne etapy to długotrwałe testy kliniczne i stabilnościowe. Natomiast sam Rokanol T6PF jest kolejnym produktem o jakości farmaceutycznej w portfolio produktowym Spółki.

Spółka w dalszym ciągu będzie intensyfikowała działania rynkowe w celu pozyskania nowych odbiorców dla dodatków z portfolio farmaceutycznego oraz poszerzała tę grupę produktową o kolejne odpowiedniki substancji jakości farmaceutycznej.

Wszystkie produkty oferowane przez PCC EXOL dla przemysłu farmaceutycznego spełniają restrykcyjne wymagania zdefiniowane przez kodeks apteczny farmakopea. Spółka kolejny raz potwierdza, iż w procesie produkcyjnym jest w stanie sprostać niezwykle trudnym wymaganiom jakościowym. Surowce farmaceutyczne znajdują

zastosowanie jako dodatki do leków, maści, czy dermokosmetyków ze względu na rozszerzoną specyfikację, która wymaga kontroli większej liczby parametrów jakościowych w porównaniu do produktów o jakości technicznej.

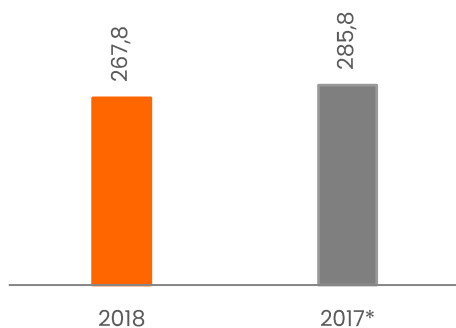
W 2018 roku sprzedaż surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach osiągnęła wartość 267,8 mln zł, odnotowując spadek o 6,3% w odniesieniu do roku ubiegłego. Jest on konsekwencją przede wszystkim niższego poziomu cen produktów masowych, które stanowią większość w grupie surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach. Dodatkowo poziom ich cen jest bardzo silnie skorelowany z cenami surowców, które w 2018 roku wykazywały tendencję spadkową. Udział tej grupy produktów w strukturze przychodów ze sprzedaży produktów Grupy stanowił 51,7%, natomiast w ujęciu ilościowym wyniósł 66,3%.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

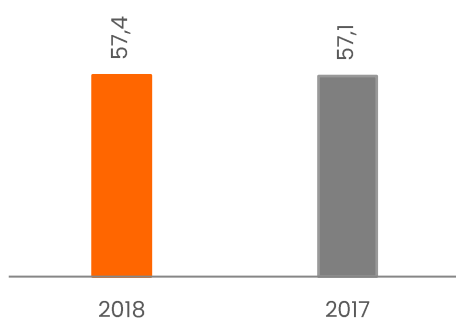
Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Wykres 3 Sprzedaż surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach [mln zł]

*Dane za 2017 r. dostosowano zgodnie z wprowadzonym MSSF 15

Wykres 4 Sprzedaż surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach [tys. ton]

Surowce

Jednym z głównych surowców wykorzystywanych przez Spółkę w produkcji jest tlenek etylenu. Jego cena jest ściśle skorelowana z notowaniami etylenu.

Etylen, na bazie którego oparte są formuły cenowe zakupu tlenku etylenu, przez cały 2018 rok utrzymywał się na wysokim poziomie. Poziom ten był również najwyższy od 4 lat, co przełożyło się na wysokie ceny tlenku etylenu. Niespodziewanie długi przestój produkcyjny głównego dostawcy tego surowca, trwający łącznie prawie 6 tygodni zamiast planowanych 3 tygodni, którego konsekwencją było ogłoszenie siły wyższej, wywołał również konieczność ogłoszenia siły wyższej w PCC EXOL. Jednak dywersyfikacja portfela dostawców pozwoliła znacząco zmniejszyć skutki ogłoszonej siły wyższej. Dodatkowe problemy logistyczne oraz opóźnienia dostaw realizowanych kolejną były spowodowane bardzo niskim poziomem Renu i utrudnionym, czy wręcz

niemożliwym transportem surowców przy wykorzystaniu żeglugi śródlądowej.

Ceny olejów naturalnych, jak i alkoholi tłuszczowych przez większość 2018 roku utrzymywały się w trendzie spadkowym. Zapasy CPKO (Crude Palm Kernel Oil / surowy olej z ziaren palmowych) w Malezji i Indonezji zostały odbudowane a poziomy produkcji znacząco wzrosły. Dobre warunki pogodowe, brak negatywnych skutków huraganów, które nawiedziły Azję w 2018 roku, oraz brak efektu El Nino, spowodowały, że w połowie listopada 2018 roku ceny surowego oleju z ziaren palmowych osiągnęły najniższy poziom od 3 lat. Zakupy realizowane były na bazie kontraktów krótkoterminowych, co pozwoliło na efektywne wykorzystanie spadków cen.

Spadki cen alkoholi naturalnych w III kwartale ubiegłego roku zostały czasowo wstrzymane w związku z pożarem instalacji u jednego z głównych producentów alkoholi syntetycznych w Europie, który całkowicie wstrzymał produkcję. Producent ogłosił siłę wyższą a dostępność alkoholi syntetycznych na rynku znacząco spadła. Alternatywą na pokrycie powstałych braków było wykorzystywanie alkoholi naturalnych zamiast syntetycznych, co wpłynęło na czasowy wzrost ich cen, mimo szczytu sezonu zbiorów i spadku cen CPKO w Malezji.

Badania i rozwój

W 2018 roku w PCC EXOL prace badawczo-rozwojowe koncentrowały się nad rozwojem produktów specjalistycznych do branży farb i lakierów. Opracowano polimeryczne surfaktanty o właściwościach zwilżająco-dyspergujących. Równolegle stworzono szereg metod aplikacyjnych umożliwiających obrazowe przedstawienie zalet nowych wyrobów. Zbadano produkty w standardowej formulacji farby białej do wnętrza oraz koncentratów pigmentowych: niebieskim, żółtym i czerwonym. Uzyskano poprawę efektywności badania szorowalności na mokro oraz poprawę siły koloru. Oceniono także kompatybilność z wodną farbą akrylową i/lub rozpuszczalnikową farbą alkidową. Dodatkowo wyroby przebadano w farbach antykorozyjnych akrylowych, gdzie testowano je pod względem własności takich jak: tendencja do pęcherzenia, intensywność korozji, stopień połysku oraz stopień krycia.

Owoce podjętych prac i zaangażowania było wdrożenie serii nowych produktów, do których zaliczają się m. in. hydrofobizowane dyspergatory do bieli tytanowej - EXOdis PC

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

540, EXOdis PC540i, EXOdis PC540A, środki dyspergujące dla kolorantów – EXOdis PC340, EXOdis PC440, EXOdis PC445 oraz inhibitor korozji – EXOhib PC400. Badania prowadzono w ramach programu sektorowego INNOChem, wspieranego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Spółka kontynuowała prace badawczo-rozwojowe nad opracowaniem i wdrożeniem do procesu produkcyjnego specjalistycznych surfaktantów, składników formułacji myjących oraz kosmetycznych, tj. nowych surfaktantów z grupy siarczanowanych. Jednym z nich jest EXOsoft MG (INCI: Magnesium Laureth Sulfate), łagodny surfaktant anionowy o doskonałych właściwościach myjących i pianotwórczych oraz o delikatniejszym działaniu na skórę w porównaniu z standardowymi surfaktantami typu SLS i SLES. Wyrób ten dedykowany jest przede wszystkim do formułacji kosmetycznych. Kolejny, Sulfurokanol A325/1 (INCI: Ammonium Laureth Sulfate) to doskonały środek spieniający, znajdujący zastosowanie w preparatach myjących takich jak: szampony, żele pod prysznic, płyny do kąpieli, w których wymagana jest gęsta i stabilna piana. Natomiast Sulfurokanol L390/1 M (INCI: MIPA Laureth Sulfate) to anionowy środek powierzchniowo czynny znajdujący zastosowanie jako składnik płynnych koncentratów detergentowych do mycia i czyszczenia. Ze względu na niskie właściwości drażniące stosowany jest także dla skóry oraz jako składnik produktów do higieny osobistej.

Konsorcjum przemysłowe utworzone przez PCC EXOL i PCC MCAA Sp. z o.o. (spółkę z Grupy PCC) kontynuowało projekt opracowania nowej generacji nisko – i średnicząsteczkowych polimerowych surfaktantów, jako składników kompozycji kosmetycznych oraz opakowań specjalistycznych. Rok 2018 był okresem intensywnych prac, podczas których badano wytworzone biodegradowalne surfaktanty oparte na kwasie cytrynowym oraz bursztynowym jako plastyfikatory w kompozycjach lakierów do paznokci. Szczególną uwagę zwrócono na stopień przyczepności lakieru do paznokci, jego odporność na zarysowania oraz twardość. Wykorzystanie bioplastyfikatorów pozwoli na otrzymanie bezpiecznych dla zdrowia, trwałych i odpornych na czynniki mechaniczne produktów kosmetycznych. Projekt także uzyskał dofinansowanie z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a jego realizacja planowana jest na lata 2017–2020.

Inwestycje i zdolności produkcyjne

W 2018 r. Grupa PCC EXOL kontynuowała zarówno projekty inwestycyjne, jak i modernizacyjne.

Największą realizowaną inwestycją rozwojową w PCC EXOL w Brzegu Dolnym jest budowa dwóch nowych instalacji produkcyjnych: oksyalkilatów wysokomolowych i glicynianów, które łącznie zapewnią zwiększenie zdolności produkcyjnych wytwórni Etoksytacji w Brzegu Dolnym o ok. 15 tys. Instalacja oksyalkilatów obejmuje budowę linii produkcyjnych wraz z bazą magazynową dla potrzeb wytwarzania zwiększonych wolumenów nowoczesnych produktów niskopiennych i antypiennych, z przeznaczeniem do zastosowań przemysłowych. Z kolei na instalację glicynianów składa się budowa linii technologicznej do wytwarzania specjalistycznych składników, stosowanych w wysokiej jakości kosmetykach i środkach higieny osobistej. Uzupełnieniem całego projektu jest zapewnienie niezbędnej infrastruktury oraz bazy magazynowej. Wartość inwestycji szacowana jest na 53 mln zł, natomiast jej zakończenie przewidziane jest na koniec 2020 rok.

W przeciągu 2018 roku Spółka realizowała zakupy urządzeń oraz prace projektowe dla potrzeb tej inwestycji. Realizowane były roboty ziemne i budowlane, związane z przygotowaniem i wykonaniem niezbędnych fundamentów dla instalacji oksyalkilatów wysokomolowych. Wykonano też montaż większości urządzeń oraz część orurowania dla potrzeb instalacji glicynianów. Jednocześnie należy zaznaczyć, że instalacja glicynianów na obecnym etapie zaawansowania inwestycji umożliwia alternatywnie produkcję betain. Tym samym powoduje wzrost zdolności produkcyjnych tej instalacji o kolejne 5 tys. ton rocznie.

Ponadto Spółka realizowała w ubiegłym roku projekty związane z modernizacją istniejących instalacji i obiektów. Rozpoczęte zostały również prace projektowe dla potrzeb rozbudowy bazy magazynowej na Wytwórni Etoksytacji ETE-2 w Płocku oraz Wytwórni Siarczanowane II w Brzegu Dolnym. Wartość obu inwestycji szacowana jest na kwotę około 11 mln zł.

Łączne nakłady inwestycyjne poniesione przez Spółkę w 2018 r. wyniosły około 16,9 mln zł.

4.PRODUKTY I RYNKI

4.1 Podstawowe grupy produktów

Spółki z Grupy PCC EXOL produkują i sprzedają surfaktanty, zwane również środkami powierzchniowo czynnymi. Dzięki różnorodności swojej budowy, determinującej szerokie spektrum ich funkcji, są wykorzystywane praktycznie w każdej dziedzinie życia.

Surfaktanty to wyroby chemiczne, które mogą być zarówno składnikami formułacji przemysłowych, detergentowych i kosmetycznych, jak i samodzielnymi substancjami, wykorzystywanymi jako składniki lub reagenty w wielu procesach technologicznych.

Do najważniejszych obszarów wykorzystania surfaktantów należą w szczególności: artykuły chemii gospodarczej i przemysłowej, kosmetyki, farby i lakiery, tworzywa sztuczne, tekstylia i agrochemikalia. Znajdują one szerokie zastosowanie także w produkcji wyrobów spożywczych, farmaceutycznych, skórzanym i metalowym.

Dzięki surfaktantom możliwe jest spienianie, odpienianie, emulgowanie, zwilżanie czy też usuwanie zanieczyszczeń np. z tkanin. Surfaktanty pomagają też łączyć i uzyskiwać stabilne mieszaniny różnych substancji chemicznych, np. mieszanina oleju z wodą.

Dużą część produkcji Grupy PCC EXOL stanowią surfaktanty o

4.1.1 Surfaktanty do zastosowań przemysłowych

Surfaktanty do zastosowań przemysłowych to składniki formułacji chemicznych oraz substancje uczestniczące w różnych procesach wytwórczych lub obróbczych. Usprawniają wiele procesów technologicznych, ograniczając np. zużycie energii lub poprawiając wydajność maszyn i urządzeń mechanicznych. Kluczowa dla jakości i atrakcyjności produktów specjalistycznych jest technologia wytwarzania. Przede wszystkim jednak liczy się tu innowacyjność, specjalizacja aplikacji oraz indywidualne podejście do potrzeb klientów.

Surfaktanty specjalistyczne, to często produkty „szyte na miarę” (ang. tailor made). Są one projektowane przy ścisłej współpracy z klientami reprezentującymi różne branże przemysłowe. Wdrożenie tego typu produktów poprzedzają

charakterze masowym. Jednakże bardzo intensywnie rozwijana jest produkcja wyrobów specjalistycznych, często wytwarzanych na indywidualne zamówienia klientów.

Produkty oferowane przez Grupę obejmują substancje o zróżnicowanej budowie chemicznej, wśród których wyróżniamy surfaktanty anionowe, niejonowe, kationowe i amfoteryczne. PCC EXOL i jej spółki zależne działają w obszarze produkcji i sprzedaży wszystkich tych grup związków powierzchniowo czynnych. Dzięki doskonałej znajomości chemii surfaktantów, działania Spółki obejmują również projektowanie specjalistycznych mieszanin tych związków, o wielu funkcjach i zastosowaniach. Rezultatem tych działań jest poszerzenie oferty o nowe formułacje skierowane do mniejszych producentów. Stanowią one gotową bazę między innymi do produkcji szamponów, mydeł, żeli pod prysznic czy odżywek do włosów.

Grupa PCC EXOL prezentuje swoje wyroby w oparciu o zastosowania branżowe i funkcje w poszczególnych aplikacjach. W związku z tym, produkty oferowane przez Grupę dzielimy na dwie główne grupy: surfaktanty dedykowane do kosmetyków i detergentów oraz surfaktanty przeznaczone do zastosowań przemysłowych.

często długotrwałe badania, testy i próby w skali półprodukcyjnej.

Taka specyfika przekłada się na mniejsze wolumeny sprzedaży, przy atrakcyjniejszych marżach w porównaniu do produktów masowych. Ceny surfaktantów specjalistycznych, w porównaniu do masowych, w znacznie mniejszym stopniu uzależnione są od cen surowców.

Surfaktanty do zastosowań przemysłowych są wykorzystywane zarówno jako komponenty do produkcji półwyrobów oraz wyrobów gotowych, jak i reagenty oraz płyny funkcyjne w wielu procesach technologicznych i wytwórczych. Stosuje się je w branży budowlanej i konstrukcyjnej, na przykład jako dodatki chemiczne, wykorzystywane w produkcji betonu.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Farby, lakiery, kleje

Włókiennictwo i tekstylia

Agrochemikalia

Garbarstwo

Górnictwo i wydobywanie

Obróbka metalu

Obróbka papieru

Budownictwo

Wydobywanie ropy naftowej

Znajdują również zastosowanie jako dodatki do tworzyw sztucznych, produktów farmaceutycznych, farb, lakierów i klejów, a także w procesie wydobywania i produkcji ropy naftowej, czy w branży spożywczej, np. jako środki odpeniające podczas produkcji cukru. Wykorzystywane są także jako główne składniki środków gaśniczych oraz w branży agrochemicznej jako adjuwanty lub składniki formułacji pestycydowych, nawozów i pasz.

Doskonałe właściwości czyszczące, a także zdolność do regulowania pienności cieczy sprawiają, że surfaktanty są wykorzystywane jako składniki płynnych i proszkowych środków piorących, myjących i czyszczących w grupie wyrobów chemii profesjonalnej. Stosowane są również jako środki zwilżające, odtłuszczające czy reduktory piany, w przemyśle włókienniczym oraz jako komponenty cieczy obróbczych w różnych gałęziach przemysłu.

Grupa surfaktantów specjalistycznych to szerokie spektrum innych substancji z powodzeniem stosownych także w procesach obróbki metali. Bogata oferta w tym zakresie obejmuje m.in. składniki do specjalistycznych płynów powierzchniowo-czynnych i środków zwiększających rozpuszczalność. Ponadto Grupa PCC EXOL oferuje szerokie portfolio produktów wykorzystywanych jako komponenty do otrzymywania nowoczesnych środków smarowych i płynów funkcyjnych, pracujących w wysokich temperaturach oraz w warunkach wysokiego ciśnienia.

Na instalacjach Grupy PCC EXOL wytwarzane są także substancje chemiczne wykorzystywane do wspomagania procesów wydobywania bądź przeróbki kruszców. PCC EXOL oferuje m.in. produkt do usuwania zapylenia w kopalniach poprzez zwilżanie pyłu węglowego. W ofercie Spółki występuje również produkt o właściwościach zwilżających, który

dodatkowo zapobiega samozapłonem hałd węglowych poprzez utrzymywanie w nich odpowiedniego poziomu wilgoci.

Natomiast wiertnictwo to obszar, w którym produkty Grupy stosowane są m.in. jako środki pianotwórcze czy środki smarne zmniejszające współczynnik tarcia w procesie wiercenia.

W niektórych procesach przemysłowych powstawanie wysokiej i stabilnej piany jest niezbędne do ich właściwego przebiegu. Częściej jednak jest ona zjawiskiem niepożądanym, które może wpływać na obniżenie wydajności kolejnych etapów produkcyjnych. Problem ten dotyczy różnych obszarów przemysłu spożywczego, takich jak produkcja cukru z buraków i trzciny cukrowej, przemysł mleczarski, ziemniaczany, procesy fermentacyjne, produkcja napojów owocowych czy kawy rozpuszczalnej. Z tego powodu powszechną praktyką jest używanie odpowiednio dobranych środków chemicznych, które redukują powstającą pianę oraz zapobiegają jej powstawaniu. Doskonały efekt redukcji piany zapewnia rozwijana od 2016 roku przez PCC EXOL seria produktów o nazwie ROKAmer, w której skład wchodzi kopolimery blokowe i alkoksylowane alkohole. Produkty serii ROKAmer są bezpieczne dla środowiska naturalnego, nie ulegają bioakumulacji, tym samym wykazują bardzo dobry poziom biodegradowalności. Jest to szczególnie istotne w technologiach przetwarzania żywności, gdzie generowane są znaczne ilości ścieków. Kopolimery blokowe to także produkty o bardzo niskiej toksyczności, przez co nie stanowią zagrożenia dla środowiska naturalnego.

Niewątpliwą zaletą produktów z serii ROKAmer jest bardzo wysoka skuteczność czyszcząca przy bardzo niskiej pienności. Taka właściwość surfaktantów jest wymagana w wielu

procesach obróbki przemysłowej. Przykładem jest mycie wysokociśnieniowe lub mycie w cyrkulujących układach zamkniętych tzw. CIP (Clean in Place). ROKAmery dzięki swoim doskonałym właściwościom nisko- lub antypiennym znajdują

zastosowanie w nowych aplikacjach i branżach takich jak np. przemysł tekstylny, wymieniony wyżej przemysł spożywczy, produkcja i obróbka papieru, a także detergenty do zmywarek, prania i czyszczenia przemysłowego.

4.1.2 Surfaktanty do zastosowań w kosmetykach i detergentach

Surfaktanty do produkcji detergentów i kosmetyków, ze względu na swoje własności myjąco-czyszczące, znajdują zastosowanie w produktach chemii gospodarczej, takich jak: proszki i płyny piorące, płyny do mycia naczyń i inne detergenty. Wykorzystywane są również w środkach higieny osobistej, do których należą m.in. szampony, żele pod prysznic, płyny do kąpieli czy mydła w płynie. Surfaktanty stosowane są także do produkcji kosmetyków białych i kolorowych. Stanowią istotny składnik płynów zmiękczających do płukania tkanin oraz aktywny składnik odżywek do pielęgnacji włosów. Znajdują się również w preparatach do czyszczenia twardej powierzchni oraz w środkach o działaniu bakteriostatycznym. Właściwości istotne dla tej grupy produktów to przede wszystkim usuwanie zabrudzeń (funkcja czyszcząca), doskonała pianotwórczość i zwilżalność oraz wysoka biodegradowalność. Nie mniej ważne są właściwości zmiękczające czy kondycjonujące tj. takie, które pozostawiają warstwę ochronną na skórze i w związku z tym stosowane są głównie w płynach do naczyń i środkach higieny osobistej.

Surfaktanty do zastosowań w kosmetykach i detergentach to w większości wyroby masowe, które mimo stopniowej zmiany strategii, nadal generują większą część przychodów Grupy. Proces produkcyjny tej grupy wyrobów charakteryzuje się powtarzalnością, według standardowego schematu technologicznego. W sprzedaży tych produktów kluczową rolę odgrywa cena i powtarzalna jakość oraz terminowość i szybkość dostaw. Większość tych wyrobów należy do grupy produktów nisko marżowych. Ich cena uzależniona jest w dużej mierze od cen podstawowych surowców. Odbiorcami produktów masowych są głównie producenci chemii gospodarczej, środków higieny osobistej oraz preparatów do czyszczenia przemysłowego. Rynek ten jest zdominowany

przez duże międzynarodowe koncerny, posiadające zasoby i kompetencje do wyznaczania trendów i kształtowania świadomości konsumentów. Do najważniejszych producentów kosmetyków, środków higieny osobistej oraz środków czystości należą m.in.: L'Oréal, Procter&Gamble, Henkel, Colgate-Palmolive, McBride, Reckitt Benckiser, Unilever, Mary Kay czy Estee Lauder.

Konkurencja na rynku surfaktantów i zwiększające się oczekiwania klientów wymagają od producentów podnoszenia jakości produkowanych wyrobów. Stąd też działania Spółki w zakresie rozszerzania portfolio surfaktantów do produkcji kosmetyków i detergentów o specjalistyczne i wysokomarżowe produkty, delikatne dla skóry, które pozycjonują Spółkę jako nowoczesnego i innowacyjnego dostawcę rozwiązań w zakresie chemii kosmetycznej. Do takich produktów należą m.in. sole amonowe i betainy.

Sole amonowe wykazują bardzo dobre właściwości myjące i pieniące, a ich niewątpliwą zaletą jest łagodne oddziaływanie na skórę. Dlatego też doskonale sprawdzają się w formułacjach kosmetycznych takich jak szampony, mydła w płynie czy żele pod prysznic. Natomiast betainy są łagodnymi składnikami wykorzystywanymi zarówno w produkcji kosmetyków, jak i w środkach higieny osobistej. Spełniają najwyższe światowe standardy w zakresie jakości i bezpieczeństwa. Wyróżniają się bardzo dobrymi zdolnościami pianotwórczymi oraz właściwościami zagęszczającymi. Właściwości te są ważne w produktach, w których szczególną dbałość przywiązuje się do tego, aby były one delikatne dla skóry i nie wywoływały reakcji alergicznych, np. w kosmetykach dla dzieci. Sole amonowe i betainy to

Biała kosmetyka:
kremy, maseczki, balsamy

Płyny do płukania tkanin,
płyny do mycia naczyń

Proszki do prania,
środki do czyszczenia

Żele pod prysznic,
szampony, mydła w płynie

również produkty do projektowania formułacji tzw. „bez SLES-u” (ang. SLES Free).

Kolejnym krokiem w rozwoju surfaktantów specjalistycznych do produkcji detergentów i kosmetyków było wprowadzenie w 2016 roku do oferty pierwszego produktu z grupy bardzo delikatnych składników kosmetycznych – glicynianów, otrzymywanych w oparciu o biomimetyki, czyli surowce naśladujące związki pochodzenia naturalnego. Obecnie Spółka prowadzi inwestycję, w wyniku której powstanie instalacja dedykowana do produkcji tej grupy produktów.

Glicyniany są grupą wyrobów będących składnikami formułacji takich produktów gotowych jak: szampony, płyny czyszczące do twarzy, żele pod prysznic, mydła w płynie, płyny do demakijażu oraz inne produkty kosmetyczne i farmaceutyczne. Liczne badania wskazują na ich bardzo dobre właściwości hipoałergiczne. Produkty te przyczyniają się również do zapewnienia długotrwałego komfortu i uczucia miękkości skóry. Obniżają w znaczący sposób drażniące działanie innych surfaktantów np. przeciwdziałając wysuszeniu skóry.

Innowacyjność tej klasy związków polega głównie na zastosowaniu naturalnych komponentów w procesie produkcji, co warunkuje ich delikatność, wysoką

4.1.3 Produkty certyfikowane

Rozwój rynku surfaktantów jest ściśle powiązany z sytuacją w branży chemii gospodarczej, kosmetyków i środków higieny osobistej oraz w innych gałęziach przemysłu. Zachowania konsumentów mają kluczowy wpływ na działania producentów, którzy starają się dostosować do trendów i potrzeb rynku. Sytuacja ta wymaga elastycznego podejścia producentów środków powierzchniowo czynnych, którzy z kolei, odpowiadając na potrzeby producentów kosmetyków i środków czystości, opracowują i wdrażają nowe produkty chemiczne, znajdując dla nich kolejne funkcje i zastosowania.

Trendem globalnym, zauważalnym praktycznie w każdej dziedzinie produkcji i konsumpcji, w tym również w przemyśle chemicznym jest ochrona środowiska naturalnego. Zarówno produkty gotowe, jak i surowce do ich wytwarzania, stają się coraz mniej szkodliwe dla środowiska. Spółka, wpisując się w unijny trend rozwoju surfaktantów ekologicznych na bazie surowców naturalnych, opracowuje i wprowadza do obrotu produkty o wyższym stopniu biodegradowalności, tj. szybkości rozkładu substancji przez mikroorganizmy, co jest

biodegradowalność i niski profil toksykologiczny. Wszystkie te aspekty przekładają się na łagodne działanie, przy jednoczesnym zachowaniu najlepszych parametrów użytkowych produktów finalnych.

Zarówno sole amonowe, betainy, jak i glicyniany wpisują się w coraz popularniejszy na świecie trend rozwijania i produkowania kosmetyków naturalnych i ekologicznych. Trend ten jest również widoczny w Polsce.

Jak podaje agencja badawcza PMR Research, w Polsce istnieje spora grupa konsumentów, dla których decyzja o zakupie produktów podyktowana jest jego wpływem na zdrowie i środowisko. Co więcej, ta grupa konsumentów jest skłonna zapłacić wyższą cenę za produkty ekologiczne. Z jednej strony, na rozwój tego segmentu mają wpływ coraz częściej diagnozowane alergie i choroby skóry, z drugiej natomiast trend ten jest związany z coraz większą świadomością środowiskową konsumentów oraz trwającą od kilku lat modą na zdrowy tryb życia. Obecnie cena przestała być podstawowym kryterium wyboru wielu dóbr konsumpcyjnych. Coraz częściej decyzję o zakupie danego wyrobu klienci podejmują w oparciu o miarę jakości i unikalnych cech, takich jak biodegradowalność czy zawartość konkretnych substancji chemicznych.

potwierdzone certyfikatem dla każdego z takich produktów. Przeważająca część produktów z oferty spółki PCC EXOL to produkty, które wykazują bardzo wysoką podatność na biodegradację tlenową. Są to przede wszystkim składniki kosmetyków i detergentów, takie jak: sole amonowe, betainy czy glicyniany.

Konsumenci, szczególnie w krajach wysokorozwiniętych, coraz bardziej świadomie dbają o własne zdrowie i bezpieczeństwo. Poszukują produktów, których składniki są bezpieczne dla zdrowia oraz eliminują produkty zawierające składniki szkodliwe, w szczególności takie, które powodują uczulenia i alergie. Odpowiedzią na te potrzeby są różnego rodzaju produkty hypoalergiczne (dedykowane osobom z wrażliwą skórą oraz dzieciom), których sprzedaż w kolejnych latach powinna rosnąć wskutek większej świadomości konsumentów. Portfolio Spółki również obejmuje szereg produktów o łagodnym działaniu na skórę. Są to głównie surowce wykorzystywane w produkcji kosmetyków z grupy środków higieny osobistej, które mogą być bezpiecznie

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

stosowane, zarówno do pielęgnacji skóry dorosłych, jak i dzieci i niemowląt.

Spółka z sukcesem uczestniczy w wysoce wymagającym rynku produktów certyfikowanych, objętych atestami oraz odpowiednimi regulacjami, w zależności od zastosowania danego wyrobu.

Kilka produktów Spółki, dedykowanych branży kosmetycznej, posiada europejski znak ekologiczny

Ecocert i Ecocert Cosmos. W 2017 roku po raz pierwszy został poddany certyfikacji produkt przeznaczony na rynek chemii gospodarczej, który uzyskał pozytywną decyzję organizacji Ecocert, jako naturalny składnik detergentów. W tym przypadku jednostka certyfikująca zwraca szczególną uwagę na naturalne pochodzenie wytwarzanych produktów oraz ich biodegradowalność. Dzięki certyfikatowi ekologicznemu Ecocert skraca się proces kwalifikacji dostawcy, a Spółka postrzegana jest jako wiarygodna i rzetelna organizacja, realizująca strategię zrównoważonej produkcji i konsumpcji.

PCC EXOL jest pierwszą w Polsce firmą, która wdrożyła i certyfikowała system **Dobrych Praktyk Produkcyjnych**, zgodny z wytycznymi **Europejskiej Federacji ds. Składników Kosmetycznych (GMP EFfCI)**. Certyfikowany system GMP EFfCI ma bezpośredni wpływ na relacje biznesowe z odbiorcami produktów Spółki, działającymi w obszarze produkcji i sprzedaży wyrobów kosmetycznych w Europie i na świecie. Stanowi on, obok aspektów ekonomicznych, jeden z najważniejszych kryteriów kwalifikacji dostawców surowców kosmetycznych. Utrzymanie standardów GMP EFfCI nie jest procesem łatwym, ze względu na restrykcyjne wymagania normy opracowanej przez Europejską Federację ds. Składników Kosmetycznych. W roku 2018 Spółka realizowała szereg audytów wewnętrznych, które pozwoliły na dalsze doskonalenie w obszarze wdrażania i utrzymania federacyjnych standardów Dobrych Praktyk Produkcyjnych GMP.

100%

*audytów klienckich
zakończonych pozytywnym
wynikiem*

*Dobre Praktyki Produkcyjne
od 2014 roku*

1. *firma w Polsce
z certyfikatem GMP EFfCI*

Realizując cel strategiczny, jakim jest rozszerzenie portfolio produktowego, PCC EXOL przygotowuje się do spełnienia wymogów i certyfikacji z standardu GMP+. Obejmuje on działalność producentów rolnych, hodowców zwierząt, producentów pasz oraz ich składników i dodatków, w tym również chemicznych takich jak surfaktanty, a także firmy transportowe i zaplecze magazynowe. Certyfikat GMP+ określa wymagania jakościowe i bezpieczeństwa pasz podczas całego procesu ich produkcji.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Znak „+” oznacza włączenie do standardu systemu HACCP (ang. hazard analysis and critical control points – analiza zagrożeń i krytyczne punkty kontroli), czyli kontrolę i monitorowanie wszystkich procesów, jakim poddawana jest żywność, a także identyfikację wszelkiego rodzaju ryzyk oraz punktów uznawanych za krytyczne w procesach, mających wpływ na zdrowie konsumenta.

Jedną z istotnych norm weryfikacyjnych dla produktów dostarczanych do przemysłu spożywczego jest również **certyfi­kat koszerności**. Mogą go otrzymać wyłącznie produkty wytwarzane z odpowiednich surowców, w ściśle określonych i kontrolowanych warunkach zgodnie z wymaganiami koszerności.

Dla niektórych produktów z grupy kopolimerów blokowych Spółka dysponuje certyfi­katami koszerności. Ich uzyskanie wymaga spełnienia szeregu rygorystycznych wymogów oraz potwierdzenia źródeł pochodzenia surowców i ich przepływu w całym łańcuchu dostaw, włączając wymagania związane z transportem produktów do klienta. Certyfi­kаты te wymagane są przez klientów PCC EXOL, wytwarzających produkty z grupy chemii gospodarczej oraz wyroby spożywcze i kosmetyczne, dedykowane społecznościom żydowskim na całym świecie.

RSPO to kolejny, niezwykle ważny z punktu widzenia handlowego certyfikowany system, który Spółka wdrożyła dla części swoich wyrobów. PCC EXOL, dzięki certyfi­katowi RSPO MB (Mass Balance – bilans masy), może sprzedawać surfaktanty, które są produkowane na

bazie oleju palmowego, globalnym klientom z branży kosmetycznej i spożywczej. Klienci ci, realizując strategię uwzględniającą śledzenie przepływu surowców w całym łańcuchu dostaw, wymagają od dostawców takich jak PCC EXOL, potwierdzenia zrównoważonej produkcji i konsumpcji surowców na bazie pochodnych oleju w oparciu o wytyczne organizacji RSPO.

Spółka PCC EXOL z sukcesem rozszerza również swoją ofertę handlową o produkty dedykowane branży farmaceutycznej. Niezależnie od pełnionych przez nie funkcji, wszystkie te produkty muszą spełniać bardzo wysokie wymagania jakościowe, które określa tzw. farmakopea. Zgodnie z definicją, farmakopea stanowi urzędowy spis leków, zawierający

Nowy
portal produktowy
Grupy PCC!

Ponad
800 produktów
chemicznych dla Twojej firmy

www.products.pcc.eu

obowiązujące normy dotyczące ich składu, dawkowania, przygotowywania i przechowywania oraz sposoby badania ich jakości. Farmakopea określa, jakie leki są dopuszczone do obrotu w danym kraju lub na danym terenie.

Szczegółowy opis produktów Spółki dostępny jest na rozwijanym przez Grupę PCC w sieci internetowej, nowoczesnym i profesjonalnym Portalu Produktowym www.products.pcc.eu. Bardzo szeroki wachlarz ponad 1000 produktów i formułacji przemysłowych obejmuje surowce i dodatki specjalistyczne wykorzystywane przez producentów różnych branż przemysłowych.

Z zasobów portalu korzystają zarówno klienci, jak i dostawcy surowców, pracownicy działów R&D oraz specjaliści związani z niemal każdą branżą przemysłową. Zainteresowani branżą chemiczną znajdą tu substancje wykorzystywane m.in. w przemyśle metalurgicznym, energetycznym, budowlanym, meblarskim, spożywczym czy farmaceutycznym, a także stosowane w produkcji kosmetyków i środków higieny osobistej. Portal jest uznawany przez środowiska branżowe za jedną z najlepszych i najbardziej przyjaznych wyszukiwarek produktów chemicznych. Portal jest obecnie dostępny w językach polskim, angielskim, niemieckim i rosyjskim.

4.2 Otoczenie rynkowe

4.2.1 Kluczowe czynniki makroekonomiczne

Na działalność Grupy PCC EXOL, w tym także w kolejnych okresach, poza czynnikami opisanymi wcześniej wpływać będą między innymi poniższe aspekty, jak również dynamika i kierunki rozwoju rynków, na których działa Grupa, działania konkurencji czy regulacje prawne.

Sytuacja makroekonomiczna w Polsce i poza jej granicami

Na sytuację w Polsce istotny wpływ mają przede wszystkim stopy wzrostu PKB oraz wysokość stóp procentowych.

Według wstępnych szacunków GUS opublikowanych na koniec lutego 2019 roku, w całym 2018 roku Produkt Krajowy Brutto w Polsce wzrósł realnie o 5,1% w porównaniu do roku poprzedniego, gdzie wzrost wyniósł 4,8%.

Zgodnie z ostatnią publikacją Narodowego Banku Polskiego z 11 marca 2019 r. „Projekcja inflacji i wzrostu gospodarczego Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu NECMOD”, prognozowane tempo wzrostu PKB w całym 2019 r. wyniesie prawdopodobnie 4,0%, czyli niższe niż w ubiegłym 2018 roku. Natomiast zgodnie z oceną Rady Polityki Pieniężnej z posiedzenia w dniach 5–6 marca 2019 r., perspektywy krajowej koniunktury pozostają korzystne, jednak w kolejnych kwartałach nastąpi prawdopodobnie stopniowe obniżenie tempa wzrostu PKB.

W najbliższych dwóch latach inflacja CPI (consumer price index – indeks zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych) powinna się kształtować blisko celu inflacyjnego NBP wynoszącego 2,5% z dopuszczalnym przedziałem wahań +/- 1 punktu procentowego. Utrzymanie stabilnego poziomu cen jest podstawowym zadaniem NBP, zgodnie z opracowaną przez Radę Polityki Pieniężnej strategią. Zgodnie ze wspomnianą wyżej publikacją Narodowego Banku Polskiego z 11 marca 2019 r., szacunkowa inflacja CPI w 2018 r. prawdopodobnie wyniesie 1,6%. Zgodnie z tą samą publikacją, w 2019 r., m.in. silnej przeceny ropy naftowej na rynkach światowych w IV kwartale 2018 r., inflacja prawdopodobnie wyniesie 1,7%, co oznacza poziom niższy niż 2,5%, jednak pozostanie on w przedziale odchyłań od celu. W średnim okresie ograniczająco na dynamikę cen powinno natomiast oddziaływać oczekiwane spowolnienie dynamiki wzrostu gospodarczego.

Rada Polityki Pieniężnej w dalszym ciągu utrzymuje łagodną politykę pieniężną. W 2018 roku obowiązywała główna stopa procentowa (referencyjna) na poziomie 1,5%, ustanowiona przez Radę Polityki Pieniężnej jeszcze w marcu 2015 r. Z informacji z ostatniego posiedzenia RPP w dniach 5–6 marca 2019 r., Rada poinformowała o dalszym utrzymywaniu głównych stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Rada ocenia, że obecny poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować równowagę makroekonomiczną.

Obniżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej do rekordowo niskiego poziomu spowodowały, że oprocentowanie lokat bankowych spadło do poziomów, które nie zapewniały satysfakcjonującego zysku.

W dobie niskich stóp procentowych w Polsce, regularne emisje obligacji były atrakcyjne dla inwestorów.

Grupa wykorzystuje różne formy finansowania zewnętrznego m.in. w postaci leasingów, kredytów i pożyczek opartych na zmiennej lub stałej stopie procentowej, jak i obligacji, bazujących na stałym oprocentowaniu. Dzięki zróżnicowanym formom finansowania Grupa stara się równoważyć strukturę finansowania oraz zapewnić maksymalne bezpieczeństwo finansowania kapitałem dłużnym.

Struktura sprzedaży Grupy charakteryzuje się znacznym udziałem sprzedaży eksportowej. Stąd też wyniki finansowe GK PCC EXOL w istotnej mierze uzależnione są od sytuacji makroekonomicznej, nie tylko w Polsce, ale i na rynkach zagranicznych.

Wyniki sprzedaży są również uzależnione od kursów wymiany PLN do EUR i USD, walut w których realizowana jest wymiana handlowa zarówno od strony sprzedaży eksportowej, jak i zakupu podstawowych surowców produkcyjnych. Grupa posiada część wpływów w walucie obcej, jak też część wypływów w związku z nabywanymi materiałami następuje w walucie obcej, przez co część przepływów jest naturalnie zabezpieczona przez ryzykiem kursu walutowego, poprzez kompensacje.

Kształtowanie się cen głównych surowców ma wpływ na koszty wytworzenia produktów, a w związku z tym i osiągane wyniki finansowe. Grupa PCC EXOL, aby ograniczyć ryzyko wzrostu cen surowców, w miarę możliwości dywersyfikuje swoich dostawców. W pewnym stopniu Grupa jest także w stanie przenieść na odbiorców część tego ryzyka poprzez zmiany cen oferowanych produktów tak, aby podążały za wzrostem cen głównych surowców.

Czynniki wewnętrzne

Wśród czynników wewnętrznych mających istotny wpływ na rozwój przedsiębiorstwa Spółka definiuje m.in. kontynuację realizacji planowanych celów strategicznych Grupy, terminową realizację planów inwestycyjnych, rozbudowę działu badawczo-rozwojowego czy stabilną kadrę zarządzającą.

Grupa konsekwentnie realizuje przyjętą strategię rozwoju grupy wysokomarżowych produktów specjalistycznych,

4.2.2 Rynek środków powierzchniowo czynnych

Produkcja surfaktantów to jeden z bardziej perspektywicznych i zaawansowanych technologicznie obszarów przemysłu chemicznego. W dalszym ciągu pozostaje on domeną firm z najbardziej rozwiniętych gospodarczo regionów świata. Od lat przewagę w tej dziedzinie ma Europa Zachodnia, choć trend ten stopniowo zmienia się w kierunku Azji. O pozycji branży surfaktantów decyduje nie tylko fakt, iż jest to działalność technologicznie dość skomplikowana i wymagająca posiadania specyficznego know-how oraz dużych nakładów na inwestycje w nowoczesne technologie, pozwalające na wdrażanie innowacji. Ale też trafiająca do bardzo zdywersyfikowanej grupy odbiorców. Ci zaś, to z reguły przedstawiciele różnych branż przemysłowych, poczynszy od tych charakteryzujących się stałym potencjałem rozwoju, aż po branżę o dużej stabilności. Rynek surfaktantów tworzy dziś kilkudziesięciu czołowych producentów, a o sukcesie w branży decydują przede wszystkim innowacje, multifunkcjonalność produktów oraz identyfikacja nisz rynkowych i dostosowanie specjalistycznej oferty do ich indywidualnej specyfiki.

Branża środków powierzchniowo czynnych jest stosunkowo odporna na zmieniające się cykle koniunkturalne, co rzutuje na jej względną stabilność na tle wielu innych gałęzi przemysłu czy nawet obszarów sektora chemicznego. Pomimo okresowych zawirowań w światowej gospodarce, perspektywy rozwojowe branży surfaktantów pozostają niezmiennie dobre.

przede wszystkim poprzez wsparcie grupy produktowej o zastosowaniach przemysłowych. Kładzie też nacisk na zwiększanie rentowności produktów masowych. Poprzez takie działania umacnia swoją pozycję na rynkach obsługiwanych i rozwija sprzedaż na nowych rynkach zagranicznych.

Terminowa realizacja planów inwestycyjnych, w szczególności związanych z rozszerzeniem istniejących i budową nowych instalacji produkcyjnych, ma kluczowy wpływ na pozycję konkurencyjną, dynamikę rozwoju i rentowność działalności spółek Grupy PCC EXOL.

Rozwój bazy badawczo-rozwojowej ma na celu zwiększanie potencjału Spółki w zakresie możliwości i tempa opracowywania oraz wdrażania nowych produktów.

Stabilna kadra zarządzająca jest dla Grupy bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na kontynuowanie dotychczasowych zamierzeń i zapewniającym dalszy rozwój.

Jednym z głównych motorów jej rozwoju może okazać się rosnący popyt na kosmetyki i detergenty wytwarzane na bazie surfaktantów ekologicznych. Działalność badawczo-rozwojowa oraz produkcja PCC EXOL wpisuje się w najbardziej aktualne trendy rynkowe. Zrównoważona produkcja i konsumpcja w przemyśle chemicznym to jednak nie tylko wytwarzanie produktów na bazie surowców organicznych, tak popularnych w przemyśle kosmetycznym. Odpowiedzialna chemia to również ograniczanie eksploatacji zasobów naturalnych Ziemi. Tutaj kluczową rolę odegrają podatne na procesy biodegradacji, innowacyjne surfaktanty syntetyczne, służące zarówno jako surowce do wytwarzania produktów gotowych, reagenty stosowane w wielu procesach chemicznych oraz ciecze i płyny funkcyjne wykorzystywane w różnych gałęziach przemysłu.

Badania rynkowe podają, że globalny rynek surfaktantów ma przed sobą dobre perspektywy rozwoju.

Według analiz rynkowych, wzrost przychodów ze sprzedaży będzie rezultatem coraz większej konsumpcji surfaktantów.

Rynek surfaktantów w Europie

Produkcja surfaktantów stanowi od lat domenę producentów zachodnioeuropejskich, w szczególności niemieckich. Dzięki temu Unia Europejska dzierży tytuł największego na świecie producenta i konsumenta tych półproduktów chemicznych.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Jednym z głównych motorów rozwoju unijnego rynku może okazać się rosnący popyt na surfaktanty ekologiczne na bazie surowców naturalnych o wysokim stopniu biodegradacji. Warto zauważyć, że przeważająca część produktów z oferty spółki PCC EXOL to produkty, które wykazują bardzo wysoką podatność na biodegradację tlenową.

Z danych zamieszczonych w opracowaniu Market Study: Surfactants, Ceresana 2017 wynika, iż rynek europejski jest mocno zróżnicowany zarówno pod kątem zapotrzebowania, jak i produkcji surfaktantów. Zaznacza się wyraźna różnica między Europą Zachodnią oraz Wschodnią.

Prognozowane trendy wskazują jednoznacznie, iż w najbliższych latach w Europie Środkowo-Wschodniej rozwój rynku będzie bardzo dynamiczny. Na rynku Europy Środkowo-Wschodniej można zaobserwować istotny wzrost wskaźnika zużycia środków czystości na jednego mieszkańca oraz wzrost nakładów na inwestycje zwiększające zdolności produkcyjne globalnych firm z branży chemii gospodarstwa domowego oraz środków higieny osobistej i kosmetyków (m.in. Avon, Reckitt Benckiser, L'Oréal oraz Unilever). Bardzo dynamicznie rozwijają się firmy produkujące detergenty i kosmetyki na rynku rosyjskim, przy czym w Europie Wschodniej widoczny jest wzrost liczby lokalnych producentów wytwarzających produkty pod markami własnymi sieci handlowych (tzw. producenci private labels), przy jednocześnie stosunkowo słabej konkurencji w zakresie produkcji surfaktantów.

Europejska produkcja środków powierzchniowo czynnych jest silnie skoncentrowana pod względem geograficznym. Zdecydowanym liderem są Niemcy. Kolejne udziały w produkcji surfaktantów w Europie przypadają Włochom, a następnie Francji i Hiszpanii.

Rynek surfaktantów w Polsce

Zgodnie z raportem rynkowym Market Study: Surfactants, Ceresana 2017 przewiduje się, że w Polsce popyt na surfaktanty w kolejnych latach będzie rosnąć.

Podstawowym obszarem zastosowania surfaktantów w Polsce jest branża chemii gospodarczej oraz kosmetyków (w tym środków higieny osobistej). Pozostałe branże wykorzystujące najwięcej środków powierzchniowo czynnych to: czyszczenie przemysłowe, przemysł tekstylny, przemysł farbiarski, przemysł tworzyw sztucznych oraz agrochemikalia, przemysł budowlany i metalurgiczny. Strukturę rynku chemii gospodarczej w Polsce tworzą zarówno międzynarodowe

koncerny jak i wiele małych i średnich przedsiębiorstw. Do globalnych koncernów obecnych na polskim rynku można zaliczyć: Unilever, RB Polska, Henkel, Procter & Gamble, McBride, L'Oréal, Avon, Oriflame, Colgate – Palmolive oraz PZ Cussons. Kluczowymi producentami lokalnymi są m. in. Gold Drop, Inco Veritas, Ziaja, Oceanic, Joanna czy Dr Irena Eris.

Istnieje wiele czynników wpływających na atrakcyjność Polski jako regionu do prowadzenia działalności w obszarze chemii gospodarczej i kosmetyków. Jest to przede wszystkim wzrost popytu na rynku lokalnym, niskie koszty produkcji, centralne położenie wobec rynków Europy Zachodniej i Wschodniej oraz korzystne warunki biznesowe. Polska jest także atrakcyjna ze względu na system podatkowy dla nowych inwestorów, a także przywileje dla przedsiębiorstw działających w specjalnych strefach ekonomicznych.

Jak wynika z raportu PI Research przygotowanego na zlecenie BZ WBK, polska branża kosmetyczna zarówno w kontekście rynku polskiego, jak i zagranicznego, ma przed sobą ciekawy i pełen szans okres. Raport przewiduje, że krajowa sprzedaż kosmetyków powinna w najbliższych latach nieprzerwanie wzrastać. Będzie to wynikiem m.in. podnoszącej się zamożności społeczeństwa (także wskutek działania programu 500+) oraz jako konsekwencja agresywnych akcji promocyjnych sieci drogerii, głównego kanału sprzedaży tych produktów, a także dyskontów, których znaczenie szybko rośnie. Z kolei czynniki przemawiające za rozwojem eksportu to coraz większa rozpoznawalność marek polskich firm, prognozowany wzrost światowego rynku kosmetyków oraz rosnące zapotrzebowanie na kosmetyki organiczne i naturalne.

Z kolei Euromonitor szacuje, że wartość polskiego rynku kosmetycznego na koniec 2018 roku osiągnęła 19 mld zł i do 2021 ma wzrosnąć do poziomu 21 mld zł. Wzrost wartości tego rynku w latach 2002–2016 przekroczył 80 proc. w cenach zmiennych i około 32 proc. w cenach stałych.

Polski rynek kosmetyczny jest szóstym największym rynkiem kosmetycznym w Europie. Jego siłą jest różnorodność, innowacyjność, nowoczesny park maszynowy i ponad 130 zagranicznych rynków zbytu. W Polsce funkcjonuje wiele niezależnych laboratoriów i ośrodków badawczych, które przeprowadzają testy fizyko-chemiczne, mikrobiologiczne i dermatologiczne służące kontroli składu produktów i ulepszaniu ich właściwości. Polskie kosmetyki są połączeniem

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

innowacyjności i wysokiej jakości z naturalnością. Do ich produkcji używane są naturalne i lokalne składniki.

W przemyśle kosmetycznym pracuje 43 tys. osób. Krajami, do których trafia najwięcej polskich kosmetyków są: Niemcy, Stany Zjednoczone, Rosja, Włochy i Francja.

Konkurencja

Na przestrzeni ostatnich dwóch dekad obraz sytuacji konkurencyjnej w światowej branży surfaktantów uległ dość poważnym zmianom. Jeszcze pod koniec ubiegłego stulecia branża miała regionalny charakter, a poszczególne rynki zdominowane były przez lokalnych dostawców. Dziś sektor ten charakteryzuje wprawdzie wciąż dość silne rozdrobnienie, a co za tym idzie brak jednego zdecydowanego lidera, lecz wiodącą rolę odgrywają w nim firmy globalne.

W Europie wytwarzaniem środków powierzchniowo czynnych zajmuje się ok. 50 producentów. Do czołowych graczy zaliczają się duże, międzynarodowe i zintegrowane pionowo koncerny, dla których produkcja surfaktantów stanowi wprawdzie źródło niewielkiej części przychodów, ale też często wkomponowana jest w dłuższe łańcuchy produkcyjne, jako jedno z ich kluczowych ogniw.

Dla większości firm obecność w branży surfaktantów jawi się jako perspektywiczna oraz przynosząca satysfakcjonujący zwrot. Wymaga posiadania dość specyficznego know-how, co znajduje odzwierciedlenie w fakcie, iż w gronie najważniejszych przedstawicieli tego sektora na Starym Kontynencie dominują koncerny zachodnie, w tym m.in. niemiecki BASF, Clariant, Evonik, Sasol Olefins&Surfactants, a także belgijski potentat sodowy Solvay, którego spółką zależną jest francuska Rhodia. Jedną z większych zmian w 2019 roku było przejęcie firmy Akzo Nobel przez firmę Nouryon oraz firmę Elementis przez firmę KLK KOLB. Silną pozycją rynkową w Europie cieszą się także producenci amerykańscy, m.in. Dow Chemical oraz Stepan Corporation. Ponadto produkcją środków powierzchniowo czynnych zajmują się firmy znane bardziej z branży rafineryjnej czy petrochemicznej, jak np. holendersko-brytyjski Shell czy hiszpańska Cepsa. Niektóre z wymienionych koncernów specjalizują się w wytwarzaniu surowców wykorzystywanych do produkcji surfaktantów np. tlenku etylenu czy alkoholi tłuszczowych.

Obok nich funkcjonuje grupa mniejszych producentów, których działalność ma charakter bardziej regionalny. Jednym

z nich jest właśnie PCC EXOL, który jest największym producentem tych wyrobów w Polsce, a także jednym z największych w Europie Środkowo-Wschodniej.

Perspektywa rozwoju Spółki może być uzależniona od wpływu działań konkurencyjnych, szczególnie w zakresie inwestycji.

Najmniej korzystne dla Spółki są inwestycje w zdolności wytwórcze produktów konkurencyjnych, które zlokalizowane są lub będą w bezpośrednim sąsiedztwie Spółki. Do takich należy m.in.: instalacja dedykowana do produkcji surfaktantów specjalistycznych Solvay Novincare zlokalizowana w Genthin w Niemczech, JV firmy CEPESA z Golden Agri-Resources Ltd dotyczące produkcji alkoholi tłuszczowych pod nazwą "Sinarmas Cepsa Pte Ltd" z siedzibą w Singapurze oraz przejęcie przez CEPESA instalacji sulfonacji firmy Hansa w Genthin.

Mniej istotne na działalność PCC EXOL będą natomiast inwestycje zlokalizowane powyżej 800 km od zakładów PCC EXOL.

Działalność i wyniki Spółki oraz Grupy PCC EXOL zdeterminowane są również inwestycjami globalnych dużych koncernów chemicznych, które istotnie wpływają na ograniczenie eksportu niejonowych surfaktantów z Europy do Azji czy Afryki. Przykładem jest zakończona inwestycja firmy Sabc w zintegrowaną w alkohol tłuszczowy instalację etoksylacji w Arabii Saudyjskiej. Produkcja z tej instalacji przeznaczona jest na eksport do Europy, krajów Afryki oraz Turcji, a jej zdolność produkcyjna szacowana jest na 50 tys. ton. Kolejną jest duża, zakończona inwestycja firmy Shell Chemicals w produkcję etoksylatów w Singapurze, o szacowanej zdolności produkcyjnej 400 tys. ton. Inwestycją oddziałującą na rynki regionalne i mogącą przyczynić się do ograniczenia eksportu z Europy jest instalacja etoksylacji wybudowana przez firmę Reliance w Indiach o zdolności 50 tys. ton. Wpływ na rentowność produkcji PCC EXOL może mieć również zakończona inwestycja firmy Kolb, należącej do malezyjskiej firmy KLK, zwiększająca zdolność produkcyjną istniejącej instalacji etoksylacji w Moerdijk (Holandia). Istotną jest także nowo otwarta instalacja etoksylacji w Terneuzen (Holandia) zintegrowanego producenta Musim Mas pod nazwą ICOF o zdolności produkcyjnej szacowanej na 60 tys. ton.

4.2.3 Rynki surowców

Do strategicznych surowców kupowanych przez PCC EXOL należą petrochemikalia (tlenek etylenu) oraz oleochemikalia (alkohole tłuszczowe i oleje).

Tlenek etylenu

Strategia zakupowa PCC EXOL S.A. w zakresie zaopatrzenia w strategiczny surowiec, jakim jest tlenek etylenu, bazuje na długoterminowym kontrakcie zakupowym z głównym dostawcą PKN ORLEN S.A. z dnia 10.09.2014 r. oraz na umowach z innymi kontrahentami. Wartość szacunkowa umowy z PKN ORLEN S.A. przekracza 10% rocznych przychodów Grupy, przy czym wartość tej umowy skalkulowana jest zgodnie z przyjętą przez Spółkę praktyką w zakresie szacowania umów wieloletnich, tj. w okresie najbliższych 5 lat. Część zakupów tlenu etylenu jest realizowana na potrzeby innej spółki z Grupy PCC. PKN ORLEN S.A. jest wiodącym dostawcą tlenu etylenu dla PCC EXOL, mającym ponad 70% udziału w dostawach tego surowca do Spółki. W przypadku krótkotermych postojów u głównego dostawcy Spółki, zachowanie ciągłości dostaw zapewnia dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia.

Ceny tlenu etylenu są uzależnione od cen kontraktowych etylenu, przy czym istotny wpływ na poziom cen etylenu ma sytuacja na rynku ropy naftowej. Stąd też głównym elementem uzgodnionej formuły cenowej tlenu etylenu są notowania ICIS etylenu, a taka metoda kalkulacji zapewnia utrzymanie poziomu cen surowca zgodnie z trendem rynkowym.

ICIS etylenu w pierwszym półroczu 2018 notował systematyczne wzrosty. Sytuacja ustabilizowała się w drugim półroczu, ale ceny pozostawały wysokie. Dopiero w grudniu notowania znów spadły.

Alkohole tłuszczowe

Zakupy alkoholi tłuszczowych w 2018 roku realizowane były na bazie kontraktów krótkoterminowych. Dostawcami tego surowca na potrzeby Spółki są zarówno producenci z Azji Południowo-Wschodniej, jak i z Europy Zachodniej. Pozwala to na zachowanie bezpieczeństwa zakupowego poprzez dywersyfikację źródeł dostaw oraz optymalizację kosztów surowców.

Znaczna część surfaktantów wytwarzanych przez PCC EXOL jest produkowana na bazie naturalnych alkoholi tłuszczowych,

które są pochodnymi oleju z ziaren palmowych, oleju palmowego lub oleju kokosowego.

Ceny wszystkich rodzajów alkoholi naturalnych bazują w głównej mierze na notowaniach CPKO (Crude Palm Kernel Oil / surowy olej z ziaren palmowych), publikowanych przez m.in. Malaysian Palm Oil Board.

Olej z ziaren palmowych, stanowiący surowiec do produkcji alkoholu laurylowego, będącego surowcem wykorzystywanym przez Spółkę, w 2018 roku kontynuował rozpoczęty w 2017 roku trend spadkowy. W połowie roku jednak ceny CPKO zaczęły się znów wahać. Rosnący poziom zapasów w Azji spowodował, że notowane wzrosty i spadki nie były znaczne.

Oleje naturalne

W produkcji środków powierzchniowo czynnych na szeroką skalę wykorzystuje się oleje naturalne, głównie olej kokosowy oraz oleje palmowe, zarówno z ziaren, jak i z miąższu palmy olejowej.

Dostawy olejów naturalnych w 2018 roku realizowane były na bazie kontraktów krótkoterminowych, podobnie jak dostawy alkoholi tłuszczowych naturalnych. Dostawcami tych surowców na potrzeby Spółki byli przede wszystkim dostawcy z Europy Zachodniej. W celu zachowania bezpieczeństwa zakupowego oraz uzyskania konkurencyjnych cen, PCC EXOL realizuje politykę dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia.

Oleje te są surowcami naturalnymi, mniej lub bardziej przetworzonymi w całym łańcuchu dostaw, począwszy od plantacji, a skończywszy na licznych wyrobach gotowych, trafiających do końcowych użytkowników. Surfaktanty na bazie oleju kokosowego i olejów z palmy olejowej znajdują się w składzie zarówno detergentów, środków higieny osobistej czy kosmetyków, jak i produktów spożywczych, czy też wyrobów farmaceutycznych.

Ceny olejów naturalnych bazują odpowiednio na notowaniach: CNO (Coconut Oil / olej kokosowy), PO (Palm Oil / olej palmowy) oraz PKO (Palm Kernel Oil / olej z ziaren palmowych).

Olej palmowy (PO), wytwarzany z miąższu owocu olejowca gwinejskiego (*Elaeis guineensis* Jacq.), jest najbardziej popularnym i relatywnie tanim olejem roślinnym na świecie. Stanowi bazę wielu zastosowań aplikacyjnych, zwłaszcza w przemyśle spożywczym. Natomiast olej z ziaren palmowych (PKO – Palm Kernel Oil) jest bardziej wartościowy, ze względu na skład i właściwości. Ten rodzaj oleju i jego pochodne

wykorzystuje się w dużej mierze do produkcji kosmetyków. Produkcja oleju z ziaren palmowych jest ściśle skorelowana z produkcją oleju palmowego z miąższu, ponieważ oba oleje pochodzą z tego samego owocu. Jednak udział oleju z ziaren palmowych w produkcji w stosunku do oleju palmowego jest niewspółmiernie mniejszy, ze względu na udział masy ziaren w owocu. Główną przesłanką masowej produkcji olejów palmowych jest wysoka wydajność plantacji. Zbiory owoców palmy olejowej odbywają się kilka razy w roku.

Pod względem geograficznym region Azji i Pacyfiku (tj. APAC) stanowił główny obszar upraw oleju palmowego w 2016 r. Kraje takie jak Indonezja i Maleszja są głównymi producentami oleju palmowego i oleju z ziaren palmowych.

Olej kokosowy to jadalny olej ekstrahowany z jądra lub miąższu dojrzałych orzechów palmy kokosowej. Ma on szerokie zastosowanie w branży kosmetycznej, spożywczej czy medycznej. Oprócz zwykłego oleju kokosowego, który jest ekstrahowany z orzecha kokosowego, wciąż mamy do czynienia ze wzrostem zapotrzebowania na olej kokosowy z pierwszego tłoczenia. Jest on zwykle ekstrahowany ze świeżego mleka kokosowego. Jego cechą jest wysoka zawartość kwasów tłuszczowych i składników odżywczych, takich jak: witaminy, minerały i przeciwutleniacze. W ekstrakcji oleju kokosowego z pierwszego tłoczenia nie stosuje się obróbki chemicznej ani bielenia. Produkt ten zyskuje popularność na całym świecie jako nutraceutyczny olej spożywczy i staje się popularny wśród ludzi dbających o zdrowie.

Oczekuje się, że globalny rynek oleju kokosowego z pierwszego tłoczenia będzie napędzany przez rosnącą rozpowszechnienie różnego rodzaju chorób wśród konsumentów, zarówno w gospodarkach rozwiniętych, jak i rozwijających się. Wymusza to a konsumentach przejście na zdrową i odżywczą konsumpcję żywności. Oczekuje się, że olej kokosowy spotka się z dużym popytem ze strony konsumentów o wyższej świadomości zdrowotnej oraz starzejącym się społeczeństwie. Od lat obserwuje się, że rosnące wydatki konsumentów na żywność funkcjonalną i napoje, a także korzyści zdrowotne związane z prawidłowym odżywianiem skóry i włosów, zwiększą popyt na olej kokosowy. Producenci operujący w różnych branżach przemysłowych reagują na te nowe możliwości, rozszerzając ofertę usług i linii produktów, co zwiększa zużycie oleju kokosowego na rynkach światowych. Ponadto badania w obszarze rozwoju produktów kosmetycznych, medycznych czy spożywczych, w istotny

sposób stymulują wzrost rynku oleju kokosowego. Powstają nowe produkty dostosowane do zmieniających się preferencji konsumentów.

Globalny rynek oleju kokosowego z pierwszego tłoczenia jest podzielony na regiony na Amerykę Północną, Europę, region Azji i Pacyfiku oraz resztę świata. Największy udział w przychodach z rynku oleju kokosowego odnotowano w regionie Azji i Pacyfiku. Szacuje się, że utrzyma on swoją dominację w prognozowanym okresie 2017–2023. Region ten jest największym producentem i eksporterem dziewiczego oleju kokosowego do innych regionów geograficznych. Około 60%–70% wartości dodanej w oleju kokosowym wytwarza się na Filipinach. Za regionem Azji i Pacyfiku stoi Ameryka Północna ze względu na wzrost konsumpcji produktów na bazie dziewiczego oleju kokosowego. Szacuje się jednak, że region Azji i Pacyfiku odnotuje maksymalny wzrost na światowym rynku pierwotnego oleju kokosowego do roku 2023.

łańcuch dostaw w zakresie przepływu surowców na przykładzie olejów palmowych

Od 2013 roku PCC EXOL realizuje wytyczne organizacji RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil). Oznacza to, że wykorzystywane do produkcji surowce na bazie palmy olejowej pochodzą z certyfikowanych źródeł dostaw.

Strategia RSPO obejmuje taką transformację rynku, aby normą stało się stosowanie oleju palmowego w pełni pochodzącego z certyfikowanych upraw w całym łańcuchu, począwszy od plantacji, poprzez tłocznie, rafinerie, producentów chemikaliów, a skończywszy na produktach gotowych.

Produkcja oleju palmowego i jego pochodnych, z których wytwarza się m.in. surfaktanty, uległa w ciągu ostatnich 20 lat znacznemu wzrostowi. Wskutek tego trendu powstały uzasadnione obawy związane z etycznym prowadzeniem upraw palmowych oraz wpływem produkcji oleju palmowego na lokalne społeczności i środowisko naturalne w krajach stanowiących główne źródła tego surowca. W odpowiedzi na te niepokoje grupa złożona z wiodących interesariuszy i organizacji pozarządowych zawarła w 2004 roku porozumienie w sprawie zrównoważonej produkcji oleju palmowego (RSPO), mające zapewnić i promować model odpowiedzialnego zarządzania plantacjami oleju palmowego oraz produkcją jego chemicznych pochodnych.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

PCC EXOL, należąc do grona certyfikowanych członków organizacji RSPO, aktywnie wspiera zrównoważoną gospodarkę olejem palmowym i jego pochodnymi. Pierwsze transakcje sprzedaży z certyfikowanych produktów Spółka zrealizowała na początku roku 2015. Obecnie Spółka posiada certyfikat RSPO w modelu Mass Balance (MB). Wdrożenie wytycznych systemu certyfikacji RSPO pozwoliło na zbilansowane zarządzanie surowcami wytwarzanymi na bazie certyfikowanego oleju palmowego i śledzenie ich przepływu w całym łańcuchu dostaw. Śledzenie oleju palmowego i jego pochodnych w Spółce odbywa się poprzez prowadzenie rejestrów, wymagających ewidencjonowania procesów

wytwórczych, począwszy od zakupu surowca, poprzez jego przetworzenie, aż po zmagazynowanie wyrobów gotowych i sprzedaż do odbiorców.

W grudniu 2018 roku międzynarodowa firma audytorska Control Union przeprowadziła w PCC EXOL audyt recertyfikacyjny, który zakończył się pozytywnym wynikiem. Brak niezgodności oraz działań korygujących, świadczy o spełnieniu wszystkich wymagań standardu RSPO i potwierdza, że Spółka może w dalszym ciągu bez przeszkód dostarczać certyfikowane surfaktanty do wielu odbiorców operujących w przemyśle kosmetycznym i spożywczym.

4.2.4 Rynki sprzedaży

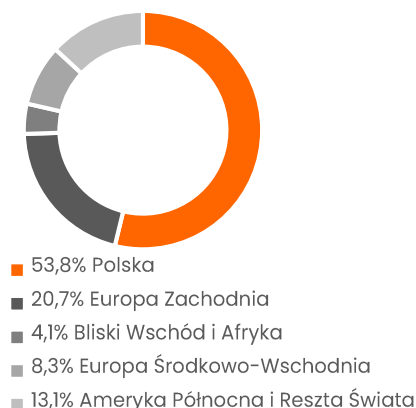
Głównym obszarem działalności handlowej Grupy ze względu na podział geograficzny jest teren Polski z 54% udziałem w sprzedaży, kraje Europy Zachodniej z udziałem 21% oraz Ameryka Północna i Reszta Świata z 13% udziałem. Pozostała sprzedaż jest realizowana w obszarze Bliskiego Wschodu i Afryki oraz Europy Środkowo-Wschodniej.

Największą część sprzedaży zagranicznej, tj. 73%, wygenerowały w 2018 roku regiony Europy Zachodniej oraz Ameryka Płn. i Reszta Świata.

Największym odbiorcą jest rynek Europy Zachodniej, który stanowi 21% wartości przychodów i odpowiada za 45% wartości sprzedaży zagranicznej. Grupa PCC EXOL dostarcza swoje produkty głównie do Niemiec, Włoch, Francji oraz Holandii.

Regiony Bliskiego Wschodu i Afryki oraz Europy Środkowo-Wschodniej generują łącznie 27% wartości sprzedaży zagranicznej w tym okresie.

Wykres 5 Przychody ze sprzedaży Grupy wg obszarów geograficznych w 2018 roku

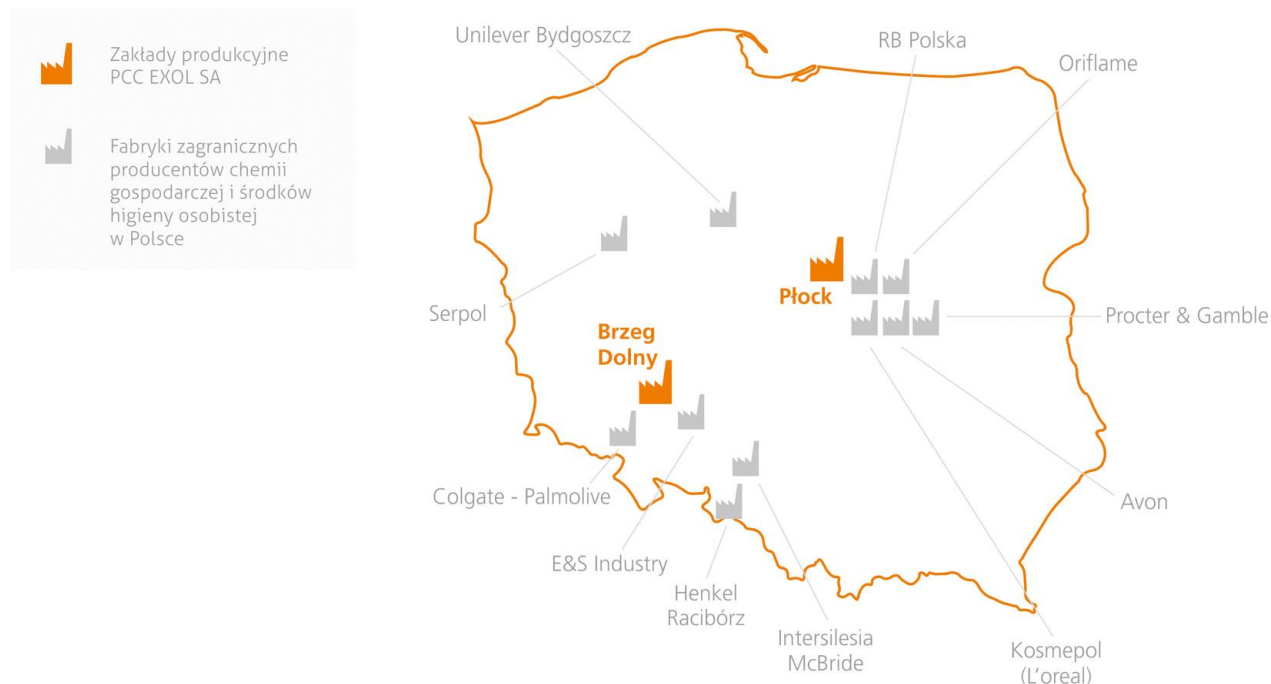

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Rysunek 2 Lokalizacja oddziałów międzynarodowych koncernów prowadzących swoją działalność produkcyjną na terenie Polski

Znaczną część sprzedaży Grupy PCC EXOL stanowią surfaktanty produkowane w większości na skalę masową. Odbiorcami są głównie producenci marek własnych oraz koncerny o profilu produkcji private label, działające w branży kosmetyków i detergentów.

Równolegle oferta produktowa PCC EXOL jak i PCC Chemax jest systematycznie rozbudowywana o nowe wyroby specjalistyczne, wykorzystywane głównie w aplikacjach przemysłowych. Ich odbiorcami są firmy zlokalizowane na całym świecie. Produkty specjalistyczne charakteryzują się mniejszą dostępnością na rynku. Wytwarza je niewielu producentów, często ukierunkowanych na produkcję małych partii w wąskich specjalizacjach przemysłowych. Elastyczność produkcji specjalistycznych środków powierzchniowo czynnych oraz możliwość dostosowania ich parametrów do indywidualnych potrzeb klientów, stanowi jedną z głównych, rynkowych przewag konkurencyjnych PCC EXOL. Spółka projektuje i wdraża do swojej oferty od kilku do kilkunastu nowych produktów rocznie. Są to często produkty tzw. tailor made, czyli szyte na miarę potrzeb odbiorców.

PCC EXOL orientując się na indywidualne potrzeby klientów, poszukujących uniwersalnych i ekonomicznych składników formułacji, stale rozbudowuje swoje portfolio produktowe,

również o gotowe mieszaniny produktów bazowych. Szczegółowo wyselekcjonowany i opracowany skład mieszanin zapewnia końcowemu produktowi wyjątkowe właściwości poszukiwane przez klientów na całym świecie. PCC EXOL buduje swoją pozycję, już nie tylko jako producent pojedynczych substancji chemicznych, ale też jako partner handlowy posiadający w ofercie gotowe formułacje przemysłowe.

Oprócz branży kosmetyków i detergentów, produkty z oferty Grupy PCC EXOL znajdują odbiorców wśród firm działających w branży energetycznej, przemyśle wydobywczym, obróbce i czyszczeniu metali, przemyśle agrochemicznym, budownictwie, czyszczeniu przemysłowym, pożarnictwie, branży farb i lakierów, branży polimeryzacji emulsyjnej, myciu i czyszczeniu przemysłowym, w przemyśle celulozowo-papierniczym, w procesach uzdatniania wody czy też włókiennictwie i garbarstwie.

Dla Grupy odbiorcą, z którym został przekroczony próg 10% rocznych przychodów ze sprzedaży ogółem, jest PCC Rokita SA. Spółki łączy umowa o współpracy, określająca warunki odsprzedaży przez PCC EXOL oraz zarządzanie transportem tlenu etylenu do magazynów PCC Rokita, kupowanego przez Spółkę od PKN ORLEN S.A.

5. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ

5.1 Najistotniejsze czynniki wpływające na wyniki finansowe Grupy

Na rezultaty finansowe Grupy PCC EXOL w 2018 roku główny wpływ, w odniesieniu do roku poprzedniego, miały następujące czynniki:

- wzrost przychodów ze sprzedaży o 10,7 mln zł (tj. o 1,7% r/r) do poziomu 636,1 mln zł, osiągnięty w wyniku:
  - zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów o 6,0 mln zł (tj. o 1,2% r/r), wynikającego ze wzrostu przychodów w grupie produktów do zastosowań przemysłowych o 23,9 mln zł (tj. o 10,6% r/r), przy jednoczesnym spadku w grupie produktów do zastosowań w detergentach i kosmetykach o 18,0 mln zł (tj. o 6,3% r/r),
  - wyższych przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów o 2,4 mln zł (tj. o 2,4% r/r), które są głównie efektem zwiększonej sprzedaży towarów handlowych,
  - wyższych przychodów ze sprzedaży usług o 2,3 mln zł (tj. o 17,6% r/r), które są odzwierciedleniem zwiększonej sprzedaży usług transportowych,
- wzrost kosztów własnych sprzedaży o 2,7 mln zł (tj. o 0,5% r/r), związany przede wszystkim ze zwiększeniem ilości sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów,
  - wzrost kosztów sprzedaży o 3,4 mln zł (tj. o 12,9% r/r), na skutek wyższych kosztów transportu,
- wzrost kosztów ogólnego zarządu o 2,4 mln zł (tj. o 8,3% r/r), wynikający m. in. z wyższego poziomu kosztów świadczeń pracowniczych,
- zwiększenie wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 2,3 mln zł, związane głównie z rozpoznananiem zysku z tytułu różnic kursowych z działalności operacyjnej,
- zwiększenie kosztów finansowych o 1,2 mln zł (tj. o 11,7% r/r), związane z większą ilością okresów odsetkowych obligacji oraz stratą z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych,
- strata finansowa jednostki stowarzyszonej Elpis w wysokości 2,0 mln zł.

Na wyniki finansowe Grupy nie miały wpływu żadne zdarzenia jednorazowe.

Analizując przychody ze sprzedaży Grupy należy zaznaczyć, że od 1 stycznia 2018 roku Grupa wdrożyła MSSF 15, co wpływa na zmianę prezentacji pomiędzy przychodami ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a przychodami ze sprzedaży usług. Dla celów porównawczych zmieniono także dane za 2017 rok.

Wykres 6 Źródła kreacji zysku Grupy PCC EXOL w 2018 roku [mln zł]

Tabela 3 Rachunek wyników Grupy PCC EXOL w ujęciu syntetyczny

[w tys. zł]	2018	2017	Zmiana w %
Przychody ze sprzedaży	636 052	625 353	1,7%
Koszt własny sprzedaży	-541 343	-538 653	0,5%
Koszty sprzedaży	-30 010	-26 585	12,9%
Koszty ogólnego zarządu	-31 568	-29 136	8,3%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	1 483	-801	285,1%
EBITDA	44 515	40 865	8,9%
Wynik na działalności operacyjnej (EBIT)	34 614	30 178	14,7%
Koszty finansowe	-11 025	-9 870	11,7%
Udział w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych	-1 961	-234	738,0%
Zysk brutto	21 628	20 074	7,7%
Zysk netto	19 487	18 218	7,0%

Tabela 4 Rachunek wyników Spółki PCC EXOL w ujęciu syntetycznym

[w tys. zł]	2018	2017	Zmiana w %
Przychody ze sprzedaży	561 678	548 324	2,4%
Koszt własny sprzedaży	-484 868	-479 628	1,1%
Koszty sprzedaży	-25 400	-22 322	13,8%
Koszty ogólnego zarządu	-18 860	-15 766	19,6%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	1 465	-521	381,2%
EBITDA	42 321	39 117	8,2%
Wynik na działalności operacyjnej (EBIT)	34 015	30 087	13,1%
Wynik na działalności finansowej	-10 852	-9 658	12,4%
Zysk brutto	23 163	20 429	13,4%
Zysk netto	21 119	18 104	16,7%

5.2 Analiza wybranych danych finansowych i operacyjnych

5.2.1 Przychody ze sprzedaży

W 2018 roku Grupa PCC EXOL osiągnęła rekordowe przychody ze sprzedaży w wysokości 636,1 mln zł, poprawiając zeszłoroczny poziom o 10,7 mln zł, tj. o 1,7%. Przychody te obejmują także sprzedaż tlenu etylenu, stanowiącą około 13% całości przychodów. Warto przy tym zaznaczyć, że po wyłączeniu sprzedaży tlenu etylenu, przychody nadal pozostają na historycznie najwyższym poziomie i wynoszą 552,1 mln zł, odnotowując jednocześnie wzrost o 3,2% wobec

roku 2017. Rekordowa wartość sprzedaży to głównie zastęga Spółki PCC EXOL, która osiągnęła przychody ze sprzedaży na poziomie 561,7 mln zł, tj. wyższe o 13,4 mln zł niż w 2017 roku.

Istotna zmiana przychodów w stosunku do 2017 roku widoczna jest w przychodach ze sprzedaży produktów. W analizowanym okresie nastąpił ich wzrost wartościowo o 6,0 mln zł (tj. 1,2% r/r), do poziomu 518,3 mln zł, przy wzroście ilościowym o 4,1% r/r.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

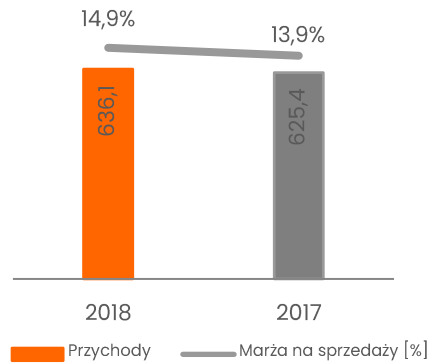
Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Przyrost wartościowy osiągnięto również na przychodach ze sprzedaży towarów i materiałów, których wartość zwiększyła się o 2,4 mln zł w porównaniu do 2017 roku, osiągając poziom 102,5 mln zł. Wynikało to głównie ze wzrostu sprzedaży towarów handlowych.

W analizowanym okresie sprzedaż usług wyniosła 15,3 mln zł i była o 2,3 mln zł wyższa niż w roku poprzednim, w wyniku

wzrostu usług powiązanych z dostawą produktów i towarów. Poziom tych usług wynika ze zmiany prezentacji przychodów ze sprzedaży zgodnie z MSSF 15, skutkujący wydzieleniem usługi powiązanej z dostawą produktów i towarów jako odrębnego świadczenia, pomniejszając tym samym przychody ze sprzedaży produktów.

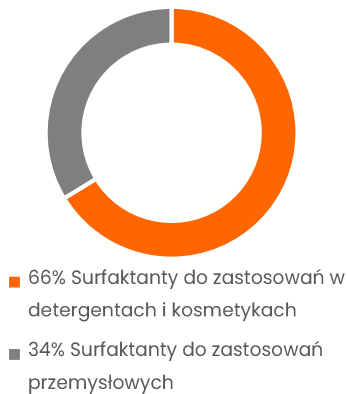
Wykres 7 Przychody [mln zł] i marża na sprzedaży [%] w 2018 rok

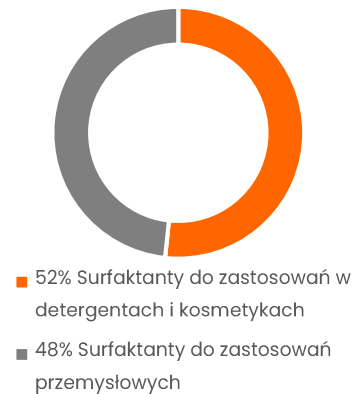
Przychody ze sprzedaży surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach w ujęciu wartościowym spadły o 18,0 mln zł do poziomu 267,8 mln zł (tj. o 6,3%). Natomiast w ujęciu ilościowym sprzedaż wzrosła o 0,4%, osiągając 57,4 tys. ton. Tym samym udział tej grupy w strukturze przychodów ze sprzedaży produktów wyniósł w ujęciu wartościowym 51,7%, a w ujęciu ilościowym 66,3%.

Spadek wartości sprzedaży, przy jednoczesnym wzroście ilościowym, związany jest przede wszystkim z niższym poziomem cen produktów masowych. Stanowią one większość w grupie surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach, a ich poziom cen jest bardzo silnie skorelowany z cenami surowców, które w 2018 roku wykazywały tendencję spadkową.

Wykres 8 Udział procentowy grup produktów w przychodach ze sprzedaży produktów w 2018 r. - ujęcie ilościowe [%]

Wykres 9 Udział procentowy grup produktów w przychodach ze sprzedaży produktów w 2018 r. - ujęcie wartościowe [%]

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

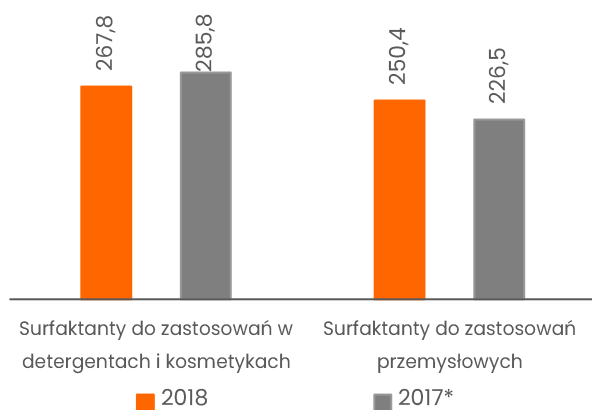
Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

W grupie surfaktantów do zastosowań przemysłowych w 2018 roku odnotowano zarówno ilościowy, jak i wartościowy wzrost sprzedaży w stosunku do roku 2017. Przychody ze sprzedaży w wzrosły o 10,6% (tj. o 23,9 mln zł), co jest odzwierciedleniem wzrostu wolumenu o 12,5%.

Wzrost przychodów w tej grupie produktów to przede wszystkim efekt działań spółki PCC EXOL, której udział w

Wykres 10 Przychody ze sprzedaży w podziale na grupy produktów w 2018 roku w ujęciu wartościowym [mln zł]

*Dane za 2017 r. dostosowano zgodnie z wprowadzonym MSSF 15

5.2.2 Koszty działalności

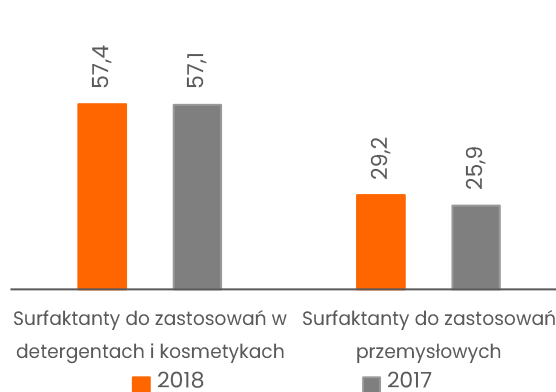
Łączne koszty podstawowej działalności operacyjnej Grupy PCC EXOL w 2018 roku ukształtowały się na poziomie 602,9 mln zł i były wyższe o 1,4% w odniesieniu do roku ubiegłego. Do kosztów tych Grupa zalicza koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu. Spółka PCC Exol poniosła koszty działalności operacyjnej w wysokości 529,1 mln zł, wyższe o 2,2% niż w 2017 roku.

Koszt własny sprzedaży za 2018 rok wyniósł 541,3 mln zł i był wyższy o 2,7 mln zł (tj. o 0,5% r/r). Zmiana ta wynika z wyższego kosztu wytworzenia sprzedanych produktów o 1,8 mln zł (tj. o 0,4% r/r), a także ze zwiększenia kosztów zakupu towarów i materiałów o 0,9 mln zł (tj. o 0,9% r/r), odzwierciedlając tym samym wyższą sprzedaż zarówno produktów, jak i towarów i materiałów.

sprzedaży Grupy wyniósł 70,6%. Spółka PCC Chemax również zamknęła rok 2018 sprzedażą produktów o 3,2 mln wyższą niż w 2017 r. tj. w wysokości 81,4 mln zł.

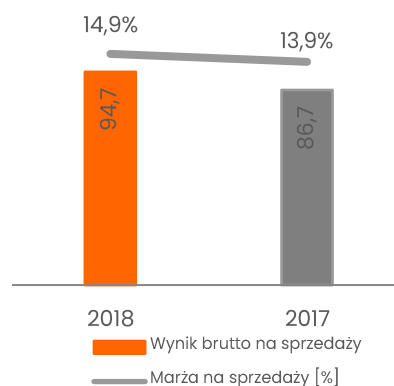
Osiągnięte rezultaty potwierdzają ukierunkowanie Grupy na rozwój produktów specjalistycznych dedykowanych do licznych branż i różnorodnych zastosowań, które stanowią większość surfaktantów do zastosowań przemysłowych.

Wykres 11 Przychody ze sprzedaży w podziale na grupy produktów w 2018 roku w ujęciu ilościowym [tys. ton]

Wynik brutto na sprzedaży wyniósł 94,7 mln zł i był wyższy o 8,0 mln zł w porównaniu z rokiem 2017.

Wykres 12 Wynik brutto na sprzedaży [mln zł] i marża na sprzedaży [%] w 2018 roku

Grupa PCC EXOL osiągnęła rentowność marży brutto ze sprzedaży na poziomie 14,9%, poprawiając zeszlóroczną marżę o 0,1 p.p. Wzrost rentowności potwierdza, że konsekwentna realizacja strategii rozwijania produktów specjalistycznych, przynosi pozytywne efekty.

W analizowanym okresie Grupa PCC EXOL poniosła koszty sprzedaży w wysokości 30,0 mln zł, tj. o 3,4 mln zł wyższe w porównaniu do 2017 roku, które wynikają z wyższych kosztów transportu.

Koszty ogólnego zarządu w analizowanym okresie osiągnęły poziom 31,6 mln zł, wobec 29,1 mln zł w 2017 roku. Wzrost kosztów o 2,4 mln zł (tj. o 8,3% r/r) związany jest głównie ze wzrostem kosztów usług obcych oraz świadczeń pracowniczych.

W przekroju rodzajowym, sytuacja w zakresie kosztów w 2018 roku przedstawiała się następująco:

- główną pozycję kosztów stanowiły wydatki na materiały i energię, które wyniosły 413,0 mln zł i były wyższe o 8,7 mln zł (tj. o 2,2% r/r), co wynika głównie z wyższego wolumenu sprzedaży produktów,
- koszty usług obcych wyniosły 41,5 mln zł i wzrosły o 3,6 mln zł (tj. o 9,6% r/r), co wynika zarówno z wyższych kosztów transportu o 2,9 mln zł, jak i wyższych pozostałych usług związanych z bieżącą działalnością o 0,7 mln zł,
- na świadczenia pracownicze Grupa przeznaczyła 41,1 mln zł, wobec 34,5 mln zł w 2017 roku (wzrost o 18,9% r/r), wzrost wynika zarówno ze zwiększenia zatrudnienia, jak i z wyższych niż w roku poprzednim wynagrodzeń.

Tabela 5 Podstawowe rodzaje kosztów w 2018 roku – Grupa PCC EXOL

[w tys. zł]	2018	2017	Zmiana
Zużycie materiałów i energii	-412 979	-404 239	2,2%
Usługi obce	-41 490	-37 859	9,6%
Koszty świadczeń pracowniczych	-41 057	-34 526	18,9%
Amortyzacja	-9 901	-10 687	-7,4%
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	0	0	
Pozostałe koszty	-10 121	-10 333	-2,1%

Tabela 6 Podstawowe rodzaje kosztów w 2018 roku – Spółka PCC EXOL

[w tys. zł]	2018	2017	Zmiana
Zużycie materiałów i energii	-356 386	-349 366	2,0%
Usługi obce	-38 176	-34 566	10,4%
Koszty świadczeń pracowniczych	-26 399	-20 908	26,3%
Amortyzacja	-8 306	-9 030	-8,0%
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	0	0	
Pozostałe koszty	-7 464	-7 377	1,2%

5.2.3 Pozostałe dochody oraz działalność finansowa

Wynik na pozostałej działalności operacyjnej w 2018 roku uległ poprawie o 2,3 mln zł w porównaniu z rokiem 2017. Związane jest to głównie z rozpoznaniem w 2018 roku zysku z tytułu różnic kursowych z działalności operacyjnej w wysokości 1,4 mln zł, wobec straty w wysokości 1,6 mln zł w 2017 roku.

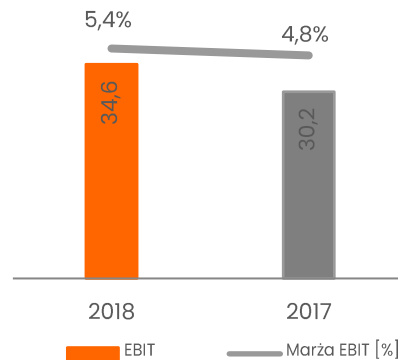
Wynik na działalności operacyjnej wyniósł 34,6 mln zł i był wyższy o 4,4 mln zł od wyniku z roku 2017, co jest konsekwencją przede wszystkim wyższego o 8,0 mln zł wyniku brutto na sprzedaży. Główny wpływ na wynik EBIT miała Spółka PCC EXOL, która osiągnęła wynik na poziomie 34,0 mln zł. Natomiast Spółka PCC Chemax wypracowała wynik EBIT w wysokości 1,0 mln zł, który był wyższy o 0,8 mln zł od wyniku roku poprzedniego.

Wynik na działalności finansowej Grupy ukształtował się na poziomie minus 11,0 mln zł i w odniesieniu do 2017 roku pogorszył się o 1,2 mln zł, głównie na skutek wyższych odsetek od obligacji oraz straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych. W 2017 roku koszty odsetek od

obligacji były niższe ze względu na mniejszą liczbę okresów odsetkowych, gdyż emisja trzeciej serii obligacji miała miejsce w maju 2017 roku.

Zysk brutto Grupy w analizowanym okresie wyniósł 21,6 mln zł i w porównaniu do 2017 roku wzrósł o 1,6 mln zł.

Wykres 13 EBIT [mln zł] i marża EBIT [%] w 2018 roku

5.2.4 Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Główne zmiany w pozycjach aktywów:

- wyższy o 6,6 mln zł poziom rzeczowych aktywów trwałych związany z wyższą wartością środków trwałych w budowie,
- wyższy o 1,9 mln zł poziom wartości niematerialnych,
- wyższy o 2,4 mln zł poziom należności od odbiorców oraz pozostałych należności wynikający głównie z wyższej sprzedaży,
- wyższy o 19,1 mln zł poziom zapasów, związany z kumulacją zapasów produktów i surowców, wynikającą z przesunięć dostaw i realizacją zamówień,
- niższy o 22,8 mln zł poziom środków pieniężnych.

Główne zmiany w pozycjach pasywów:

- wzrost o 8,2 mln zł kapitału własnego,
- wyższy o 16,1 mln zł poziom zobowiązań z tytułu kredytów i emisji obligacji,
- wyższy o 12,3 mln poziom zobowiązań wobec dostawców,
- wzrost o 5,1 mln zł pozostałych zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych oraz rezerw.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka i Grupa nie zidentyfikowała zobowiązań i należności warunkowych.

Tabela 7 Główne pozycje aktywów i pasywów na dzień 31 grudnia 2018 r. – Grupa PCC EXOL

[w tys. zł]	31.12.2018	31.12.2017	Zmiana
Rzeczowe aktywa trwałe	182 297	175 745	3,7%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 200	38 958	-58,4%
Należności od odbiorców, aktywa z tyt. umów z klientami oraz pozostałe należności	79 039	76 689	3,1%
Zapasy	68 139	49 041	38,9%
Wartości niematerialne	204 000	202 058	1,0%
Pozostałe aktywa	7 316	4 969	47,2%
AKTYWA RAZEM	556 991	547 460	1,7%
Kapitał własny	251 415	243 202	3,4%
Długoterminowe kredyty i obligacje	153 520	168 968	-9,1%
Pozostałe zobowiązania długoterminowe i rezerwy	22 948	23 085	-0,6%
Zobowiązania wobec dostawców, zobowiązania z tytułu umów z klientami	95 609	83 321	14,7%
Krótkoterminowe kredyty i obligacje	17 425	18 058	-3,5%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe i rezerwy	16 074	10 826	48,5%
PASYWA RAZEM	556 991	547 460	1,7%

Tabela 8 Główne pozycje aktywów i pasywów na dzień 31 grudnia 2018 r. – Spółka PCC EXOL

[w tys. zł]	31.12.2018	31.12.2017	Zmiana
Rzeczowe aktywa trwałe	167 824	161 737	3,8%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 086	36 405	-55,8%
Należności od odbiorców, aktywa z tyt. umów z klientami oraz pozostałe należności	68 532	66 447	3,1%
Zapasy	55 320	42 311	30,7%
Wartości niematerialne	183 681	182 718	0,5%
Pozostałe aktywa	48 000	43 670	9,9%
AKTYWA RAZEM	539 443	533 288	1,2%
Kapitał własny	243 485	237 272	2,6%
Długoterminowe kredyty i obligacje	150 189	165 705	-9,4%
Pozostałe zobowiązania długoterminowe i rezerwy	22 948	23 086	-0,6%
Zobowiązania wobec dostawców, zobowiązania z tytułu umów z klientami	91 170	78 966	15,5%
Krótkoterminowe kredyty i obligacje	16 077	17 749	-9,4%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe i rezerwy	15 574	10 510	48,2%
PASYWA RAZEM	539 443	533 288	1,2%

5.2.5 Analiza przepływów pieniężnych

Stan środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2018 roku w Grupie PCC EXOL wyniósł 16,2 mln zł i zmniejszył się o 22,8 mln zł w stosunku do końca 2017 roku. W tym okresie Grupa osiągnęła dodatnie saldo przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej, które wyniosło 35,8 mln zł.

Istotne znaczenie miały zmiany w kapitale obrotowym na 31 grudnia 2018 roku. Zwiększeniu uległ poziom zapasów oraz należności od odbiorców, przy jednoczesnym wzroście salda zobowiązań wobec dostawców.

W 2018 roku Grupa osiągnęła ujemne saldo przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej, które wyniosło 16,9 mln zł wobec 13,5 mln zł w 2017 roku. Kwota 3,0 mln zł wynikała z podwyższenia kapitału w spółce zależnej Elpis, natomiast kwota 14,1 mln zł dotyczyła poniesionych wydatków inwestycyjnych.

Grupa PCC EXOL wykazała w analizowanym okresie ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności finansowej w wysokości 41,7 mln zł. Na saldo wpłynęła zarówno wypłata dywidendy w kwocie 15,5 mln zł, jak i płatności z tytułu kredytów i odsetek.

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa PCC EXOL posiadała płynność finansową i wykazywała pełną zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań wobec innych podmiotów, zarówno z tytułu dostaw i usług, jak i z tytułu kredytów.

Zarząd Jednostki Dominującej oczekuje, że w kolejnych latach Grupa PCC EXOL będzie generowała przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, które pokryją koszty działalności operacyjnej, nakłady inwestycyjne Grupy oraz koszty obsługi długu.

5.3 Wybrane wskaźniki finansowe oraz Alternatywne Pomiary Wyników

W celu kompleksowego przedstawienia sytuacji finansowej i operacyjnej Spółki, zostały zastosowane alternatywne pomiary wyników. Dostarczają one istotnych informacji na temat sytuacji finansowej, efektywności działania, rentowności oraz przepływów gotówkowych.

Alternatywne pomiary wyników nie są miernikiem wyników finansowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ani nie powinny być traktowane jako mierniki wyników finansowych lub przepływów pieniężnych. Wskaźniki te nie są jednolicie definiowane i mogą nie być porównywalne do wskaźników prezentowanych przez inne spółki, w tym spółki prowadzące działalność w tym samym sektorze co Grupa PCC EXOL. Alternatywne pomiary wyników powinny być analizowane wyłącznie jako dodatkowe, nie zaś zastępujące informacje finansowe prezentowane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy PCC EXOL. Dane te powinny być rozpatrywane łącznie ze skonsolidowanymi sprawozdaniami finansowymi.

PCC EXOL prezentuje wybrane wskaźniki APM, ponieważ w jego opinii są one źródłem dodatkowych (oprócz danych prezentowanych w sprawozdaniach finansowych), wartościowych informacji o sytuacji finansowej i operacyjnej Grupy, jak również ułatwiają analizę i ocenę osiągniętych przez Grupę wyników finansowych na przestrzeni poszczególnych okresów sprawozdawczych. Spółka prezentuje te konkretne alternatywne pomiary wyników, ponieważ stanowią one standardowe miary i wskaźniki powszechnie stosowane w analizie finansowej. Dobór Alternatywnych pomiarów wyników został poprzedzony analizą ich przydatności pod kątem dostarczenia inwestorom przydatnych informacji na temat sytuacji finansowej, przepływów pieniężnych i efektywności finansowej Grupy PCC EXOL i w opinii Spółki pozwala na optymalną ocenę osiągniętych wyników finansowych.

Spółka ponadto wskazuje, że wskazanym alternatywnym pomiarom wyników nie należy nadawać większego znaczenia niż pomiarom bezpośrednim, wynikającym ze sprawozdania finansowego.

Tabela 9 Alternatywne pomiary wyników i ich definicje – Grupa PCC EXOL

[w tys. zł]	2018	2017	Zmiana
EBIT	34 614	30 178	4 436
EBITDA	44 515	40 865	3 650
marża brutto ze sprzedaży	14,9%	13,9%	1 p.p.
marża EBITDA	7,0%	6,5%	0,5 p.p.
marża EBIT	5,4%	4,8%	0,6 p.p.
marża netto	3,1%	2,9%	0,2 p.p.
	2018	31.12.2017	Zmiana
wskaźnik zadłużenia ogólnego	54,9%	55,6%	-0,7 p.p.
wskaźnik zadłużenia oprocentowanego	30,7%	34,2%	-3,5 p.p.
wskaźnik dług netto/EBITDA	3,5	3,6	-0,1

Tabela 10 Alternatywne pomiary wyników i ich definicje – Spółka PCC EXOL

[w tys. zł]	2018	2017	Zmiana
EBIT	34 015	30 087	3 928
EBITDA	42 321	39 117	3 204
marża brutto ze sprzedaży	13,7%	12,5%	1,1 p.p.
marża EBITDA	7,5%	7,1%	0,4 p.p.
marża EBIT	6,1%	5,5%	0,6 p.p.
marża netto	3,8%	3,3%	0,5 p.p.
	2018	31.12.2017	Zmiana
wskaźnik zadłużenia ogólnego	54,9%	55,5%	-0,6 p.p.
wskaźnik zadłużenia oprocentowanego	30,8%	34,4%	-3,6 p.p.
wskaźnik dług netto/EBITDA	3,5	3,8	-0,2

Kierując się wytycznymi ESMA „Alternatywne pomiary wyników” – 05/10/2015 ESMA/2015/1415pl, poniżej przedstawiono ich definicję oraz sposób obliczania Alternatywnych Pomiarów Wyników:

Nazwa Alternatywnego Pomiaru Wyników	Definicja
EBIT	zysk z działalności operacyjnej tj. zysk przed odsetkami i opodatkowaniem [mln zł]
EBITDA	zysk z działalności operacyjnej (EBIT) powiększony o koszty niepieniężne (amortyzacja oraz odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych) [mln zł]
marża brutto ze sprzedaży	zysk brutto ze sprzedaży/przychody ze sprzedaży
marża EBITDA	EBITDA/przychody ze sprzedaży
marża EBIT	EBIT/przychody ze sprzedaży
marża netto	zysk netto/przychody ze sprzedaży
wskaźnik zadłużenia ogólnego	zobowiązania ogółem/pasywa ogółem
wskaźnik zadłużenia oprocentowanego	(kredyty i pozostałe zadłużenie + zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji)/ pasywa ogółem
wskaźnik dług netto/EBITDA	(kredyty i pozostałe zadłużenie + zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji - środki pieniężne i ich ekwiwalenty)/EBITDA (liczona narastająco za 12 miesięcy)

Tabela 11 Uzgodnienie długu netto – Grupa PCC EXOL

[w tys. zł]	2018	2017
A. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 200	38 958
B. Płynność	16 200	38 958
C. Krótkoterminowe kredyty i pozostałe zadłużenie	17 170	17 803
D. Krótkoterminowe zobowiązania z tyt. wyemitowanych obligacji	255	255
E. Krótkoterminowe zadłużenie finansowe (C+D)	17 425	18 058
F. Krótkoterminowe zadłużenie finansowe netto (C+D-B)	1 225	-20 900
G. Długoterminowe kredyty i pozostałe zadłużenie	84 113	99 809
H. Długoterminowe zobowiązania z tyt. Wyemitowanych obligacji	69 407	69 159
I. Długoterminowe zadłużenie finansowe (G+H)	153 520	168 968
Zadłużenie finansowe netto (F+I)	154 745	148 068

Tabela 12 Uzgodnienie długu netto – Spółka PCC EXOL

[w tys. zł]	2018	2017
A. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 086	36 405
B. Płynność	16 086	36 405
C. Krótkoterminowe kredyty i pozostałe zadłużenie	15 822	17 494
D. Krótkoterminowe zobowiązania z tyt. wyemitowanych obligacji	255	255
E. Krótkoterminowe zadłużenie finansowe (C+D)	16 077	17 749
F. Krótkoterminowe zadłużenie finansowe netto (C+D-B)	-9	-18 656
G. Długoterminowe kredyty i pozostałe zadłużenie	80 782	96 546
H. Długoterminowe zobowiązania z tyt. Wyemitowanych obligacji	69 407	69 159
I. Długoterminowe zadłużenie finansowe (G+H)	150 189	165 705
Zadłużenie finansowe netto (F+I)	150 180	147 049

Tabela 13 Uzgodnienie EBITDA za 12 miesięcy – Grupa PCC EXOL

Uzgodnienie EBITDA	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017
Zysk netto	19 487	18 218
[+] Podatek dochodowy bieżący i odroczony	2 141	1 856
[+] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	9 901	10 687
[+] Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	0	0
[+] Koszty finansowe	11 025	9 870
[+] Udział w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych	1 961	234
[=] EBITDA	44 515	40 865

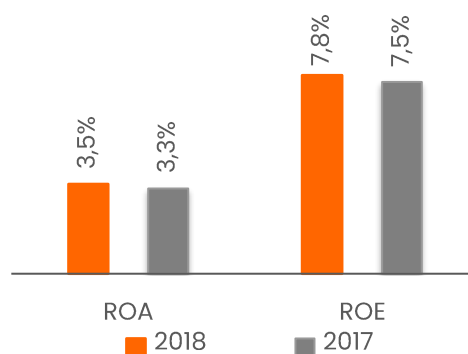
Tabela 14 Uzgodnienie EBITDA za 12 miesięcy – Spółka PCC EXOL

Uzgodnienie EBITDA	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017
Zysk netto	21 119	18 104
[+] Podatek dochodowy bieżący i odroczony	2 044	2 325
[+] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	8 306	9 030
[+] Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	0	0
[+] Koszty finansowe	10 852	9 658
[=] EBITDA	42 321	39 117

Rentowność

W roku 2018 wskaźniki będące pochodną działalności operacyjnej tj. rentowność na sprzedaży brutto i netto osiągnęły wyższe poziomy niż w roku poprzednim. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku wskaźników rentowności majątku (ROA) i kapitału własnego (ROE). Wskaźniki ROA i ROE wyliczane są w oparciu o wynik finansowy netto osiągnięty z ostatnich 12 miesięcy odpowiednio przed 31.12.2018, jak i 31.12.2017.

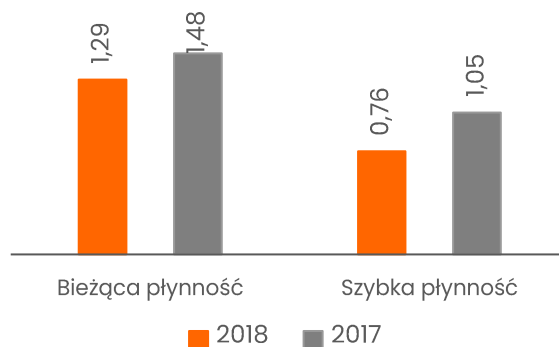
Wykres 14 Wskaźniki rentowności kapitału i aktywów w 2018 roku – Grupa PCC EXOL

Płynność i zadłużenie

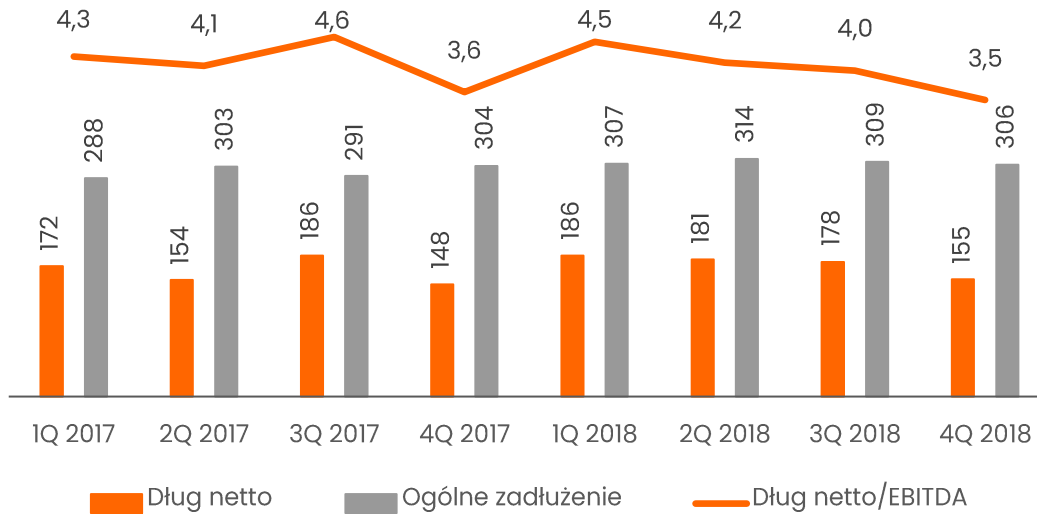
Wskaźniki płynności bieżącej oraz szybkiej, liczone na podstawie danych bilansowych na koniec okresu sprawozdawczego, osiągnęły w 2018 roku niższe poziomy w porównaniu do danych z końca roku poprzedniego. Osiągnięte wskaźniki uznawane są za zadowalające.

Wykres 15 Wskaźniki płynności w 2018 roku – Grupa PCC EXOL

Grupa PCC EXOL finansowała swoje aktywa trwałe środkami z kapitału własnego i zobowiązaniami długoterminowymi. Na koniec grudnia 2018 roku dług netto Grupy PCC EXOL wynosił 155 mln zł. Relacja długu netto do EBITDA wyniosła 3,5. Kredyty zaciągnięte przez Grupę mają charakter długoterminowy, a termin zapadalności wyemitowanych dwóch pierwszych serii obligacji przypada na rok 2020, a kolejnej serii na 2022 rok. Dzięki temu łatwiej zarządzać bieżącą płynnością, a emisje obligacji w oparciu o stałe oprocentowanie pozwalają Grupie uniezależnić się od ewentualnego wzrostu stóp procentowych.

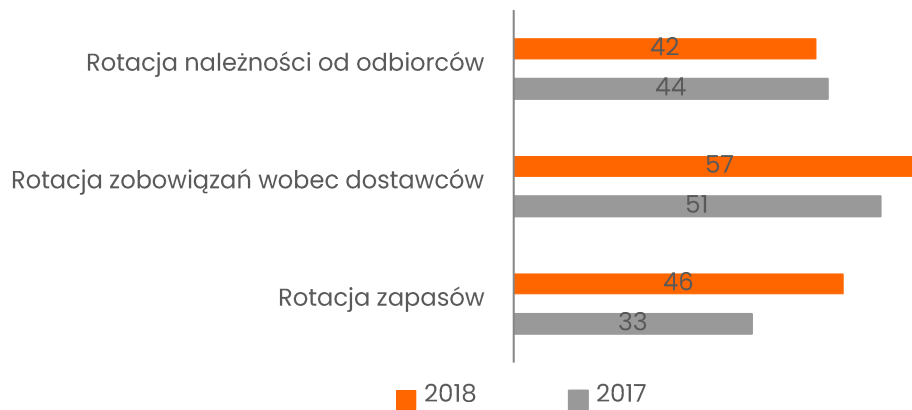
Wykres 16 Ogólne zadłużenie, dług netto oraz wskaźnik dług netto/EBITDA w 2018 roku – Grupa PCC EXOL

Sprawność działania

Dane w zakresie przychodów i kosztów, wykorzystywane w kalkulacji wskaźników, dotyczące efektywności liczone są narastająco za ostatnie 12 miesięcy odpowiednio przed 31.12.2018, jak i przed 31.12.2017. W 2018 roku cykl rotacji należności od odbiorców wyniósł 42 dni i spadł o 2 dni w porównaniu do roku 2017. Rotacja zobowiązań wobec dostawców w 2018 r. wyniosła 57 dni i wydłużyła się o 6 dni w porównaniu do roku ubiegłego. Natomiast wskaźnik rotacji zapasów zwiększył się o 13 dni i ukształtował się na poziomie 46 dni.

Wykres 17 Wskaźniki sprawności działania (w dniach) w 2018 roku – Grupa PCC EXOL

5.4 Finansowanie działalności

Do głównych źródeł finansowania, z których korzysta Grupa, należą: kredyty bankowe, obligacje, faktoring, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Ich celem jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy, w tym na inwestycje. Uzupełniającym źródłem finansowania części projektów badawczych w PCC EXOL są bezzwrotne dotacje w ramach funduszy strukturalnych UE.

Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa dopuszcza możliwość zawierania transakcji z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontraktów na zamianę stóp procentowych (swap procentowy) oraz walutowych kontraktów terminowych typu forward. Mają one na celu zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym, które powstają w toku działalności Grupy oraz wynikają ze stosowanych przez nią źródeł finansowania.

Z uwagi na ryzyko wzrostu stóp procentowych i wolumen kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej, Spółka Dominująca zastosowała w poprzednich okresach strategię zabezpieczającą w formie transakcji IRS. Niezależnie od tego faktu, Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz analizuje prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia dalszych działań zabezpieczających w przyszłości.

Głównym założeniem polityki Grupy PCC EXOL w zakresie zarządzania kapitałami jest zapewnienie silnej bazy kapitałowej, umożliwiającej poszczególnym spółkom jak i całej Grupie Kapitałowej stabilny rozwój, przy zapewnieniu dbałości o interesy beneficjentów wewnętrznych i zewnętrznych. Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zobowiązania oraz kapitały.

Poza obligacjami opartymi na stałej stopie procentowej i kredytami, dla których zostały zawarte transakcje zabezpieczające stopę procentową, Grupa posiada również zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym narażona jest na wzrost kosztów finansowania w przypadku wzrostu stóp procentowych.

Kredyty i pożyczki

W 2018 roku Spółka przedłużyła termin spłaty do dnia 31.12.2018 pożyczek udzielonych spółce zależnej PCC EXOL PHILIPPINES INC.:

- na podstawie umowy z dnia 01.06.2015 w wysokości 225 120 PHP, oprocentowanej stałą stopą wynoszącą 7%, udostępnionej w walucie USD, co stanowiło kwotę 5 013,77 USD;
- na podstawie umowy z dnia 01.08.2017 w wysokości 128 800 PHP, oprocentowanej stałą stopą wynoszącą 7%, udostępnionej w walucie USD, co stanowiło kwotę 2 785,18 USD,
- na podstawie umowy z dnia 07.06.2017 r. w wysokości 25.000 USD, oprocentowanej stałą stopą wynoszącą 6%.

W dniu 18.03.2019 r. podpisano aneksy przedłużających termin spłaty wyżej wymienionych pożyczek do 30.09.2019.

W dniu 26 stycznia 2018 r. PCC EXOL zawarła umowę pożyczki ze spółką PCC CP Kosmet Sp. z o. o. na kwotę 7 mln zł, na stałym oprocentowaniu wynoszącym 6,5%. Pożyczka została spłacona w dniu 08.05.2018 r.

W dniu 26 kwietnia 2018 r. PCC EXOL zawarła umowę pożyczki ze spółką zależną Elpis Sp. z o.o. na kwotę 2,5 mln zł, na stałym oprocentowaniu wynoszącym 6,2%. Pożyczka została spłacona w dniu 13.06.2018 r. tj. przed ustalonym terminem spłaty.

Gwarancje i poręczenia

W 2018 roku Jednostka Dominująca – PCC EXOL S.A. otrzymała poręczenia spłaty zobowiązań wobec PKN ORLEN S.A. w przypadku niedokonania w terminie płatności za zakupione towary na kwotę 30 000 000 zł, udzielone przez PCC Rokita SA, obowiązujące w poniższym okresie:

- od 25 grudnia 2017 roku do 25 czerwca 2018 roku
- od 26 czerwca 2018 roku do 26 grudnia 2018 roku oraz
- od 27 grudnia 2018 roku do 27 czerwca 2019 roku

W 2018 roku nie miały miejsca transakcje w zakresie udzielenia przez PCC EXOL lub przez jednostkę od niej zależną:

- poręczeń kredytu lub pożyczki,
- udzielenia gwarancji,

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu, jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowi równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

Emisja obligacji

PCC EXOL w 2018 roku i do dnia publikacji raportu nie przeprowadził żadnej emisji obligacji korporacyjnych w ramach III Programu Emisji Obligacji, którego podstawą jest zatwierdzony w dniu 23 lipca 2018 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego prospekt emisyjny.

Program przewiduje emisję nie więcej niż 2 000 000 obligacji na okaziciela, o wartości nominalnej 100,00 zł każda i o łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 200 mln zł.

Łączna wartość nominalna wyemitowanych dotychczas obligacji wyniosła 70 mln zł. Wszystkie serie obligacji charakteryzują się stałą stopą procentową w wysokości 5,5 proc. w stosunku rocznym. Okresy odsetkowe wynoszą 3 miesiące. Obligacje są emitowane jako obligacje niezabezpieczone. PCC EXOL będzie miał prawo wcześniejszego wykupu obligacji, którego zasady realizacji

zostały opisane w Ostatecznych Warunkach Emisji Obligacji serii A1, A2 i B1.

Celem Spółki jest budowanie pozycji emitenta obligacji, który cyklicznie będzie oferował papiery dłużne na warunkach atrakcyjnych dla inwestorów indywidualnych. Jednocześnie dla PCC EXOL wpływy z emisji obligacji stały się jednym z filarów struktury finansowania jej działalności, poza kredytami, pożyczkami i innymi formami finansowania.

Należy podkreślić, iż Spółka utrzymuje pozytywne relacje z podmiotami i instytucjami udostępniającymi kapitał, decydując o wyborze konkretnego źródła finansowania w zależności od aktualnej sytuacji na rynku.

Struktura głównych lokat

Grupa PCC EXOL nie posiadała w 2018 roku znaczących lokat. Spółki Grupy lokują w bankach kwoty w formie lokat over night.

Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Od 2016 roku PCC EXOL na podstawie uzyskanych dwóch zezwoleń na prowadzenie działalności na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej "Invest Park" korzysta ze zwolnienia podatkowego w podatku CIT.

6. INNE ISTOTNE ZDARZENIA I INFORMACJE

6.1 Znaczące umowy i zdarzenia

Rezygnacja Członka Rady Nadzorczej

W dniu 5 stycznia 2018 r. Pani Kamilla Spark złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki.

Powołanie Członków Rady Nadzorczej

W dniu 9 stycznia 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, celem uzupełnienia składu Rady Nadzorczej, powołało 2 Członków Rady Nadzorczej: Pana Arkadiusza Szymanka i Pana Roberta Pabicha.

Nabycie udziałów

W dniu 8 marca 2018 r. Elpis Sp. z o.o. nabył 100% udziałów spółki PCC Oxyalkylates Malaysia Sdn. Bhd. z siedzibą w Malezji, co jest tożsame z utworzeniem spółki celowej, dedykowanej do realizacji projektu, związanego z rozpoczęciem przygotowań do realizacji potencjalnej inwestycji produkcji oksyalkilatów w Malezji, jak i z realizacją inwestycji i prowadzeniem działalności w oparciu o inwestycję.

Nabycie udziałów w PCC Oxyalkylates Malaysia nie stanowi o podjęciu decyzji przez Elpis o realizacji projektu.

Uchwała o dywidendzie

W dniu 20 kwietnia 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto Spółki za 2017 rok i wypłaty dywidendy, w której postanawia podzielić zysk netto Spółki w kwocie 18 103 502,05 zł za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, w następujący sposób:

- kwota 15 523 593,66 zł na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki, wypłacana akcjonariuszom proporcjonalnie do posiadanych akcji, to jest w wysokości 0,09 zł na jedną akcję,
- kwota 2 579 908,39 zł na kapitał zapasowy.

Dzień dywidendy został ustalony na dzień 30 kwietnia 2018 roku. Dywidenda została wypłacona akcjonariuszom w dniu 10 maja 2018 roku.

Wypłatą dywidendy objęte były wszystkie akcje Spółki w liczbie 172 484 374, w tym 124 066 000 akcji uprzywilejowanych i 48 418 374 akcji zwykłe.

Zatwierdzenie prospektu emisyjnego

W dniu 23 lipca 2018 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła prospekt emisyjny obligacyjny Spółki. Będzie on podstawą do emisji i publicznego oferowania kolejnych serii obligacji Spółki, emitowanych w ramach III Programu Emisji Obligacji o wartości nie wyższej niż 200 000 000 (dwieście milionów) złotych.

Działania w Malezji

W dniu 5 października 2018 r. Zarząd Spółki PCC EXOL pozytywnie zaopiniował potencjalną alokację do PCC SE – spółki matki, projektu związanego z rozpoczęciem przygotowań do realizacji potencjalnej inwestycji produkcji oksyalkilatów w Kertih, Terengganu w Malezji, jak i z realizacją inwestycji i prowadzeniem działalności w oparciu o inwestycję.

Zarząd Spółki, po rozmowach z Zarządem PCC Rokita oraz PCC SE, rozważa ewentualną możliwość alokacji tego projektu do PCC SE, mając na względzie obecne zaangażowanie PCC EXOL w szereg realizowanych i rozważanych projektów inwestycyjnych oraz związaną z nimi konieczność zapewnienia niezbędnego finansowania. Realizacja omawianego potencjalnego scenariusza wiązałaby się między innymi z ustaleniem warunków wejścia PCC SE jako strony, w umowy dotąd zawarte pomiędzy Elpis Sp. z o.o. z siedzibą w Brzegu Dolnym a PETRONAS Chemicals Group Berhad z siedzibą w Malezji.

Informacja w sprawie surowca

W dniu 02 listopada 2018 roku Spółka została powiadomiona przez PKN Orlen S.A., iż w dniu 31 października 2018 roku na Instalacji Olefin w Płocku należącej do PKN Orlen S.A. doszło do zdarzenia siły wyższej, które to zdarzenie skutkuje redukcją dostaw produktów wytwarzanych na Instalacji Olefin i Instalacjach Pochodnych Olefin, tj. m.in. na Instalacji Tlenku Etylenu, do czasu ich ponownego uruchomienia lub dociążenia.

Tlenek etylenu jest jednym z głównych surowców wykorzystywanych przez Spółkę do produkcji, przy czym PKN ORLEN jest wiodącym dostawcą tlenku etylenu dla PCC EXOL.

Powyższa sytuacja skutkowałą dla PCC EXOL zakłóceniami w zaopatrzeniu w tlenek etylenu, a w konsekwencji zakłóceniami w realizacji przez Spółkę dostaw pewnych grup produktów.

W dniu 14.11.2018 r. Spółka została powiadomiona przez PKN Orlen o zakończeniu w dniu 11.11.2018 r. zdarzenia siły wyższej na Instalacji Olefin w Płocku.

Poręczenie udzielone przez PCC Rokita

W dniu 5 listopada 2018 r. spółka z Grupy PCC – PCC Rokita udzieliła PCC EXOL poręczenia spłaty zobowiązań wobec PKN Orlen SA w przypadku niedokonania w terminie płatności za zakupione towary na kwotę 30 mln zł. Obowiązuje ono w okresie od 27 grudnia 2018 r. przez sześć miesięcy i jest kontynuacją dotychczasowego poręczenia.

Poręczenie to ma związek z prowadzonymi wspólnie przez PCC EXOL i PCC Rokita, w ujęciu biznesowym, zakupami tlenu etylenu.

6.2 Inne zdarzenia po dniu bilansowym

Spór z HH Technology

Dnia 25 stycznia 2019 r. rozpoczął się spór sądowy PCC EXOL z HH Technology Corp., Stany Zjednoczone Ameryki (dalej: „HH Technology”). Przeciwko Spółce został złożony wniosek o zabezpieczenie roszczenia przez HH Technology, obejmujący udzielenie zabezpieczenia roszczenia o zaniechanie naruszenia patentu nr 210255 „Sposób wytwarzania alkoksylantów i urządzeń do realizacji tego sposobu” Całkowitą sumę zabezpieczenia HH Technology wskazała na kwotę 57 254 733 zł.

Spółka całkowicie kwestionuje roszczenia HH Technology i złożyła w Sądzie pismo procesowe wskazując na całkowity brak podstaw faktycznych i prawnych do udzielenia zabezpieczenia, wnosząc jednocześnie o zobowiązanie HH Technology do wniesienia kaucji w wysokości 40 mln PLN wraz z wyjaśnieniami

W dniu 28 stycznia Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał postanowienie, w którym oddalił w całości złożony przez HH Technology przeciwko PCC EXOL wniosek o zabezpieczenie roszczenia o zaniechanie naruszenia ww patentu (dalej: Postanowienie”). Zdaniem Sądu HH Technology nie uprawdopodobnił naruszenia patentu, nie przedłożył też

żadnych miarodajnych środków pozwalających na uznanie, że Spółka w sposób bezprawny wykorzystuje opatentowaną technologię poprzez sprzedaż wynalazku na polskim i zagranicznych rynkach. Tym samym nie sposób uznać, by PCC EXOL uzyskiwała nieuczciwą przewagę nad podmiotami, które wykupiły od HH Technology licencję na wykorzystywanie wynalazku ani nad HH Technology.

HH Technology zaskarżył Postanowienie w całości, ponadto wniósł o zmianę Postanowienia w całości poprzez uwzględnienie w całości wniosku HH Technology o udzielenie zabezpieczenia lub ewentualnie o uchylenie Postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

HH Technology w zażaleniu nie przedstawił żadnych nowych dowodów ponad dotąd zgromadzony przez sąd materiał dowodowy, nie odniósł się także w treści zażalenia do składanych przez Spółkę pism procesowych i jej argumentacji.

Spółka całkowicie kwestionując roszczenia HH Technology złożyła odpowiedź na zażalenie wniesione przez HH Technology, w którym wskazała na całkowity brak podstaw faktycznych i prawnych do udzielenia zabezpieczenia.

6.3 Pozostałe informacje

Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Szczegółowe informacje na temat transakcji pomiędzy podmiotami powiązаныmi ujęte są w nocie 11.11 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL.

Postępowania sądowe

Spółka PCC EXOL S.A. ani żadna spółka z Grupy Kapitałowej nie toczy przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani organem administracji publicznej, istotnego postępowania, dotyczącego zobowiązań oraz wiarytelności PCC Rokita lub jego jednostki zależnej.

Stanowisko Zarządu odnośnie prognoz oraz ocena zarządzania zasobami finansowymi i realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Grupa ani Spółka nie publikowała prognoz finansowych na 2018 r., w związku z czym nie podaje się objaśnienia różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami.

Swoje zobowiązania zarówno Spółka jak i Grupa reguluje terminowo i na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie ma zagrożeń w wywiązywaniu się z zaciągniętych zobowiązań. Oczekuje się, że w kolejnych latach zarówno Spółka jak i Grupa PCC EXOL nadal będzie generowała przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, które w połączeniu z przychodami uzyskiwanymi z aktywów finansowych, pokryją koszty działalności operacyjnej, nakłady inwestycyjne oraz koszty obsługi długu.

Zarząd PCC EXOL na dzień publikacji niniejszego sprawozdania przewiduje utrzymanie prawidłowej sytuacji finansowej,

zachowanie bezpiecznej struktury majątkowo-kapitałowej i utrzymanie zdolności do regulowania zobowiązań.

Należy jednak wskazać, że czynnikami zewnętrznymi mogącymi wpływać na zarządzanie zasobami finansowymi, w tym na zdolność wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz na możliwość realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, jest duża turbulencja rynku oraz znaczna ilość zmiennych wpływających na jego przewidywalność, jak i dynamicznie zmieniające się otoczenie makroekonomiczne, w tym w przypadku kredytów przewidujących liczne kowenanty, możliwość wypowiedzenia umów kredytowych czy zmiany ich warunków.

Czynniki zewnętrzne, jak i działania podejmowane w celu zapobiegania im, pokrywają się w części z podstawowymi ryzykami Spółki i Grupy PCC EXOL opisanymi w punkcie 8 niniejszego sprawozdania.

7. INFORMACJE DLA INWESTORÓW

7.1 Obecność na GPW

Spółka PCC EXOL zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu 3 sierpnia 2012 roku. Przedmiotem publicznego obrotu są akcje serii D.

Na koniec 2018 roku wartość rynkowa PCC EXOL wynosiła 260,5 mln zł. Natomiast relacja Ceny do Wartości Księgowej (C/WK) ukształtowała się na poziomie 1,07

W lipcu 2016 roku PCC EXOL zadebiutował na rynku Catalyst. Obecnie na parkiecie notowane są 3 serie obligacji Spółki: A1, A2 i B1.

Tabela 15 Podstawowe dane dotyczące akcji PCC EXOL S.A.

Ticker GPW	PCX
Kod ISIN	PLPCCEX00010
Rynek notowań	podstawowy
Przynależność do sektora branżowego	WIG-Chemia
IPO	3 sierpnia 2012 r.
Animator	Dom Maklerski BDM SA; Dom Maklerski PKO BP SA

Tabela 16 Obligacje wyemitowane przez PCC EXOL

seria obligacji	stała stopa procentowa	wartość nominalna 1 obligacji	wykup obligacji	łącznie wartość nominalna emisji	ISIN	nazwa na Catalyst
A1	5,50%	100,00	24.06.2020	20 mln zł	PLPCCEX00036	PCX0620
A2	5,50%	100,00	15.09.2020	25 mln zł	PLPCCEX00044	PCX0920
B1	5,50%	100,00	15.05.2022	25 mln zł	PLPCCEX00051	PCX0522
				obligacje w obrocie	70 mln zł	

7.2 Polityka dywidendowa

Spółka w zakresie wypłaty dywidendy od pierwszego roku obecności na giełdzie prowadzi stabilną politykę i realizuje wypłaty stosownie do wielkości wypracowanego zysku i możliwości finansowych. Zarząd, zgłaszając propozycje dotyczące wypłaty dywidendy, uwzględnia bieżącą dynamikę rozwoju Spółki oraz przewidywany poziom płynności finansowej, a także kieruje się koniecznością zapewnienia możliwości realizacji bieżących i przyszłych inwestycji, osiągnięcia odpowiedniego poziomu wskaźników finansowych czy standingu finansowego Spółki.

W dniu 20 kwietnia 2018 r. Walne Zgromadzenie Spółki zadecydowało o wypłaceniu swoim akcjonariuszom zysk netto za rok 2017, tj. kwotę 18,1 mln zł, pomniejszonego o obowiązkową wpłatę na kapitał zapasowy. Środki zostały wypłacone akcjonariuszom proporcjonalnie do ilości posiadanych akcji, w wysokości 0,09 zł na jedną akcję. Datą ustalenia listy akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy był dzień 30 kwietnia 2018 roku. Dywidenda została wypłacona w dniu 10 maja 2018 roku. Wypłatą dywidendy objęte były wszystkie akcje Spółki w liczbie 172 484 374.

W dniu 20 kwietnia 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto Spółki za 2017 rok i wypłaty dywidendy, w której postanawia podzielić zysk netto Spółki w kwocie 18 103 502,05 zł za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, w następujący sposób:

- kwota 15 523 593,66 zł na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki, wypłacana akcjonariuszom proporcjonalnie do posiadanych akcji, to jest w wysokości 0,09 zł na jedną akcję,
- kwota 2 579 908,39 zł na kapitał zapasowy.

Dzień dywidendy został ustalony na dzień 30 kwietnia 2018 roku. Dywidenda została wypłacona akcjonariuszom w dniu 10 maja 2018 roku.

Wypłatą dywidendy objęte były wszystkie akcje Spółki w liczbie 172 484 374, w tym 124 066 000 akcji uprzywilejowanych i 48 418 374 akcje zwykłe.

Tabela 17 Dywidenda wypłacona z zysku PCC EXOL za lata 2012-2017

	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Zysk netto PCC EXOL w zł	18 103 502	24 621 093	14 223 685	3 271 790	6 982 153	3 446 165
Wypłacona dywidenda w zł	15 523 594	22 422 968	6 899 375	1 724 844	5 174 531	1 612 272
% zysku PCC EXOL wypłacony w formie dywidendy	85,75	91,07	48,50	52,7	74,1	46,8
Dywidenda na 1 akcję w zł	0,09	0,13	0,04	0,01	0,03	0,01

7.4 Relacje inwestorskie

PCC EXOL, jako spółka notowana na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., będąc zarówno emitentem akcji jak i obligacji, rzetelnie informuje inwestorów o swojej działalności oraz o ważnych wydarzeniach w Grupie. Regularnie sporządzane są raporty, zarówno bieżące jak i okresowe, które obejmują wszelkie aspekty działalności Spółki. Obszar relacji inwestorskich to jednak nie tylko działania o charakterze obligatoryjnym, które wynikają wprost z przepisów prawa. Jest to również szereg różnorodnych działań, za pomocą których Spółka stara się sprostać wysokim oczekiwaniom ze strony wszystkich uczestników rynku, co w rezultacie buduje jej reputację i zaufanie inwestorów.

PCC EXOL uznaje otwartą politykę informacyjną i utrzymywanie ścisłych relacji z inwestorami jako jeden z ważnych elementów wpływających na wartość firmy w długim okresie. Szczególną wagę Spółka przykładą do relacji z inwestorami indywidualnymi.

Spółka utrzymuje stały dialog z inwestorami, realizując otwartą politykę komunikacyjną oraz cykliczne spotkania, np. podczas Dnia Inwestora, organizowanego co roku w siedzibie Spółki. Dzień Inwestora ma na celu przybliżenie interesariuszom specyfiki działalności spółek z Grupy PCC. Wydarzenie to daje inwestorom możliwość osobistego zetknięcia się z przedsiębiorstwem, w które inwestują oraz spotkania się z kadrą zarządzającą. Inwestorzy mają również okazję poznać, jak funkcjonują jednostki produkcyjne znajdujące się na terenie parku przemysłowego Grupy PCC w

Brzegu Dolnym. Celem Spółki jest konsekwentne budowanie wiarygodności wśród naszych inwestorów.

Spółka pozostaje także w stałym kontakcie z mediami, zarówno ogólnopolskimi, jak i branżowymi. O każdym istotnym zdarzeniu Spółka informuje akcjonariuszy, inwestorów, analityków i dziennikarzy za pomocą raportów bieżących, komunikatów prasowych i newsletterów. Spółka ceni sobie również bezpośredni kontakt z akcjonariuszami, inwestorami, analitykami i dziennikarzami.

Osobą odpowiedzialną za relacje inwestorskie i kontakt z mediami w PCC EXOL S.A. jest Pani Marlena Matusiak:

- e-mail: marlena.matusiak@pcc.eu; ir.exol@pcc.eu
- tel. 71 794 2915, kom. 667 650 290

Zespół Relacji Inwestorskich na bieżąco udziela informacji na zapytania składane drogą telefoniczną i mailową.

W ramach prowadzonej komunikacji z Inwestorami, zespół Relacji Inwestorskich prowadzi portal – www.PCCInwestor.pl. Jest to serwis o charakterze informacyjno-edukacyjnym, wprowadzający w świat inwestycji kapitałowych. Inwestor znajdzie tu pełen serwis Relacji Inwestorskich Spółek z Grupy PCC, w tym PCC EXOL Portal zawiera najnowsze informacje na temat emisji, jak i prezentacje wynikowe, produktowe oraz roczne w przejrzystym i funkcjonalnym układzie.

8. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Działalność Spółki oraz spółek z Grupy PCC EXOL jest narażona na różne rodzaje ryzyk, takich jak np.: operacyjne, finansowe, biznesowe związane z sytuacją makroekonomiczną, polityczne, prawne, środowiskowe oraz reputacyjne. Nie można wykluczyć, że mogą istnieć jeszcze dodatkowe ryzyka, których na obecnym etapie nie zidentyfikowano.

Z uwagi na m.in. niezmiernie szeroki zakres prowadzonej działalności gospodarczej, otoczenie biznesowe, w którym działa Grupa PCC EXOL, uwarunkowania techniczne i technologiczne, skomplikowany i innowacyjny proces produkcyjny, działalność podejmowaną przez konkurencję, a także częste zmiany prawne i konieczność przestrzegania przez Grupę nie tylko ustawodawstwa polskiego, ale również unijnego oraz prawa międzynarodowego, poniżej wskazane rodzaje działań podejmowanych przez Grupę oraz stosowane mechanizmy zabezpieczające mogą wyłącznie służyć ograniczeniu ryzyka prowadzonej działalności gospodarczej, nie mogą go jednak całkowicie wykluczyć. Dlatego niniejszego raportu rocznego nie należy traktować jako formy jakiegokolwiek zapewnienia ani gwarancji, zarówno o charakterze wyraźnym jak i dorozumianym.

8.1 Ryzyko operacyjne

Ryzyko zakłóceń procesów produkcyjnych lub wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Podstawowa działalność Grupy Kapitałowej PCC EXOL polega na wytwarzaniu i przerobie substancji chemicznych. Część surowców wykorzystywanych w produkcji ma właściwości palne, wybuchowe lub toksyczne, które mogą stwarzać zagrożenie dla środowiska naturalnego, zdrowia oraz życia pracowników Grupy, a także mieszkańców pobliskich miejscowości. Spółki Grupy Kapitałowej PCC EXOL należą do grupy przedsiębiorstw, które są narażone na duże ryzyko wystąpienia awarii przemysłowych.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, PCC EXOL S.A., będąc zakładem o dużym ryzyku związanym z produkcją chemiczną, została zaliczona do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zakłócenia procesów produkcyjnych mogą nastąpić w wyniku szeregu zdarzeń niezależnych od Spółki, w tym problemów z dostawami i mediów, a także wystąpienia takich zdarzeń jak katastrofy naturalne, strajki czy ataki terrorystyczne.

Spółka posiada systemy i procedury bezpieczeństwa działające na wszystkich poziomach technologicznych i organizacyjnych, w tym te dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy zgodne z normą BS OHSAS 18001: 2007 oraz ochrony przed wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych. Nie ma jednak pewności, że systemy te będą w stanie wyeliminować powstanie i rozprzestrzenienie się zagrożeń związanych z powyższymi zdarzeniami.

Wyżej wymienione czynniki mogą wpływać negatywnie na proces produkcji, a także skutkować koniecznością poniesienia kosztów napraw urządzeń oraz innych działań prowadzących do przywrócenia i utrzymania właściwego procesu produkcji. Wszelkie zdarzenia, które skutkują krótko- lub długoterminowymi przestojami w procesie produkcji, mogą wiązać się z koniecznością poniesienia kosztów likwidacji skutków danego zdarzenia, takich jak: uszkodzenia obiektów należących do spółek Grupy PCC EXOL, awarii przemysłowych powodujących zagrożenie dla środowiska naturalnego lub innych zdarzeń powodujących zagrożenie dla życia i zdrowia pracowników, mieszkańców miejscowości znajdujących się w pobliżu zakładów oraz magazynów spółek z Grupy PCC EXOL. Zakłócenie procesów produkcyjnych może także być związane z nieodpowiednim działaniem stron trzecich, takich m.in. jak dostawcy mediów energetycznych.

Ryzyko związane z uzależnieniem od dostawców oraz zakłóceniami w dostawach surowców

Ze względu na specyfikę branży chemicznej, w przypadku większości surowców wykorzystywanych przez PCC EXOL i spółki z Grupy, istnieje ograniczona dostępność spowodowana niewielką liczbą dostawców na rynku.

W przypadku tlenku etylenu, stanowiącego jeden z głównych surowców wykorzystywanych w większości procesów produkcyjnych PCC EXOL, Spółka jest w znacznym stopniu uzależniona surowcowo od PKN ORLEN S.A., który jest kluczowym dostawcą tego surowca.

W przypadku pozostałych surowców spółki z Grupy PCC EXOL nie są kluczowymi ani strategicznymi odbiorcami u żadnego z

dostawców. Sytuacja ta może skutkować zakłóceniami w dostawach kluczowych dla Grupy surowców, a co za tym idzie, w zapewnieniu płynności produkcji i zabezpieczeniu sprzedaży produktów do klientów.

Ponadto istnieje ryzyko, iż któryś z wiodących dostawców PCC EXOL w zakresie alkoholi tłuszczowych utraci Certyfikat RSPO, a w konsekwencji nie będzie mógł oferować certyfikowanego alkoholu. Może to spowodować ograniczenie dostępności certyfikowanego materiału, co z kolei może przełożyć się na zakłócenia w ciągłości dostaw i/lub produkcji. Taka sytuacja może również negatywnie wpływać na sprzedaż surfaktantów z certyfikatem RSPO do strategicznych klientów Spółki.

Istnieje ryzyko, iż w przypadku m.in. wystąpienia awarii bądź nieplanowanych przestojów na instalacjach dostawców spółek Grupy, będą musiały one częściej realizować dostawy surowców z alternatywnych źródeł, bądź całkowicie ograniczyć produkcję niektórych produktów. Grupa nie może zapewnić, że dostawy surowców w przyszłości będą odbywać się w sposób ciągły, oraz że dostawy od producentów będą realizowane terminowo.

Przerwy w dostarczaniu surowców do spółek z Grupy lub ograniczenie wielkości dostaw mogą spowodować przerwy w produkcji, wstrzymanie produkcji, wzrost kosztów produkcji lub zmniejszenie produkcji i wielkości dostaw produktów do klientów przez Spółkę oraz spółki z Grupy, co może mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki finansowe Spółki oraz Grupy.

W celu ograniczenia tego ryzyka, Grupa nieustannie poszukuje alternatywnych możliwości zaopatrzenia surowcowego i poprawy swojej pozycji negocjacyjnej wobec dostawców.

Ryzyko związane z ochroną środowiska

Działalność gospodarcza Grupy Kapitałowej PCC EXOL jest działalnością mogącą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym Spółka musi posiadać zezwolenia na korzystanie ze środowiska naturalnego, przestrzegać określonych przepisami prawa standardów korzystania ze środowiska dotyczących w szczególności emisji substancji do powietrza, prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej i gospodarowania wytworzonymi odpadami. Grupa Kapitałowa PCC EXOL musi również zapewnić odpowiednie działania prewencyjne i doraźne w obszarze ochrony środowiska i ratownictwa chemicznego na wypadek awarii. Jednak w związku z ciągłym zaostrzaniem przepisów

środowiskowych, nie można wykluczyć w przyszłości kolejnych zmian legislacyjnych, które w konsekwencji mogą prowadzić do konieczności poniesienia określonych nakładów inwestycyjnych, a tym samym może mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej PCC EXOL.

Działalność gospodarcza Grupy PCC EXOL jest również działalnością mogącą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W celu wyeliminowania możliwości emisji zanieczyszczeń, spółki z Grupy ściśle przestrzegają standardów środowiskowych we wszystkich aspektach prowadzonej działalności.

Ryzyko związane z następstwami wypadków przy pracy i chorób zawodowych

W związku z prowadzoną działalnością oraz specyfiką branży, w której działa Grupa Kapitałowa PCC EXOL, część pracowników zatrudnionych jest na stanowiskach narażonych na czynniki szkodliwe i uciążliwe. Istnieje ryzyko wystąpienia chorób zawodowych u pracowników, a także szczególne ryzyko wypadków śmiertelnych czy wypadków powodujących trwałą niezdolność do pracy. W Grupie nie odnotowano dotąd wypadku śmiertelnego przy pracy oraz nie odnotowano również wypadku, którego konsekwencjami byłaby trwała niezdolność do pracy.

W przypadku zwiększenia wymogów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, spółki z Grupy PCC EXOL mogłyby być zobowiązane do poniesienia dodatkowych kosztów. Mogłoby to mieć istotny negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy.

Ryzyko związane z możliwością wystąpienia pracowniczych sporów zbiorowych

W spółce PCC EXOL funkcjonują 4 organizacje związkowe. Z racji przynależności ok. 15% załogi Spółki do związków zawodowych, Spółka PCC EXOL jest narażona na ryzyko prowadzenia pracowniczych sporów zbiorowych, w związku z czym może w przyszłości stanąć przed koniecznością prowadzenia długotrwałych negocjacji ze związkami zawodowymi lub nawet spodziewać się strajków, przerw w pracy lub innych akcji protestacyjnych. Obecnie jedna z organizacji („MOZ ZZIT działająca przy Rokita SA”) jest w sporze z PCC EXOL w związku z odmową realizacją żądań dotyczących podwyżek wynagrodzenia zasadniczego pracowników. Ewentualne wystąpienie podobnych okoliczności może mieć istotny niekorzystny wpływ na

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

działalność Spółki, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.

Ryzyko awarii systemów informatycznych

Działalność spółek z Grupy PCC EXOL wiąże się z wykorzystaniem systemów informatycznych koniecznych zarówno dla prowadzonej działalności operacyjnej, jak i do zadań związanych z zarządzaniem Spółką oraz spółkami z Grupy. Spółki Grupy PCC EXOL ponadto wykorzystują zaawansowane programy informatyczne służące do nadzorowania procesów produkcji. Obszar teleinformatyki jest obsługiwany przez PCC IT SA z siedzibą w Brzegu Dolnym, będącą spółką zależną od PCC SE. Spółka ta pełni rolę centrum kompetencyjnego IT, świadcząc usługi teleinformatyczne dla części spółek z Grupy PCC EXOL.

Wystąpienie awarii systemów informatycznych wykorzystywanych w spółkach z Grupy PCC EXOL mogłoby skutkować czasowym przestojem w produkcji oraz mogłoby mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy.

Ponadto wystąpienie zakłóceń związanych z cyberatakami na systemy służące do nadzorowania procesów produkcji, mogłoby skutkować niekontrolowanymi reakcjami chemicznymi i spowodować poważne w skutkach zniszczenia instalacji produkcyjnych (np. pożaru lub wybuchu) lub też emisje substancji chemicznych. Skutkiem cyberataku mogą być szkody osobowe, zniszczenie majątku trwałego o dużej wartości, utrata możliwości produkcji oraz w efekcie utrata związanego z nią zysku.

W procesie zarządzania przedsiębiorstwem PCC EXOL wykorzystuje zintegrowany system informatyczny. W toku działalności nie można wykluczyć powstania takiej sytuacji, w której awarii ulegnie cały lub istotny element systemu. Ryzyko takie wprawdzie istnieje w niewielkim zakresie, ale jego powstanie może ograniczyć lub utrudnić realizację założonych celów ekonomicznych w określonym czasie. Poprzez rozwój wykorzystywanych technologii informatycznych Spółka przeciwdziała wystąpieniu tego ryzyka.

Ryzyko związane z większościami akcjonariuszem i z powiązaniem z podmiotami z Grupy Kapitałowej PCC

Podmiotem dominującym w stosunku do PCC EXOL jest PCC SE. Dzięki posiadaniu większości głosów na Walnym Zgromadzeniu PCC EXOL SA, PCC SE może wywierać istotny wpływ na decyzje w zakresie najważniejszych spraw

korporacyjnych dotyczących funkcjonowania Spółki, takich jak zmiana Statutu, podwyższenia czy obniżenia kapitału zakładowego Spółki, emisji obligacji zamiennych, wypłaty dywidendy i innych czynności, które zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych wymagają większości głosów (zwykłej lub kwalifikowanej) na Walnym Zgromadzeniu. PCC SE posiada również wystarczającą liczbę głosów do powoływania członków Rady Nadzorczej, która z kolei powołuje wszystkich członków Zarządu. W związku z posiadanymi uprawnieniami, PCC SE posiada zdolność do sprawowania znaczącej kontroli nad działalnością Spółki.

W związku z tym istnieje ryzyko, że przy wykonywaniu uprawnień korporacyjnych, PCC SE może działać w sposób sprzeczny z interesami Spółki lub innych akcjonariuszy.

Grupa PCC EXOL jest silnie powiązana z podmiotami z Grupy Kapitałowej PCC SE. Powiązania te obejmują między innymi sprzedaż produktów Spółki do podmiotów z Grupy Kapitałowej PCC SE oraz dokonywanie przez podmioty z Grupy Kapitałowej PCC SE na rzecz PCC EXOL dostaw surowców, a także świadczenie na rzecz Spółki oraz spółek z Grupy PCC EXOL usług koniecznych dla wykonywania przez nie bieżącej działalności. Szczególnie silne powiązanie dotyczy spółki PCC IT SA, w zakresie obsługi informatycznej oraz telekomunikacyjnej, utrzymywania serwerów, domen internetowych oraz udostępnianiem sprzętu.

Istnieje ryzyko, że w sytuacji ewentualnego wyjścia Spółki PCC EXOL z Grupy Kapitałowej PCC SE, zaistnieje konieczność zaangażowania alternatywnych dostawców usług i surowców świadczonych/dostarczanych aktualnie przez podmioty z Grupy Kapitałowej PCC SE, co może mieć istotny negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Spółki.

Ryzyko utraty kluczowych pracowników

Jednym z głównych czynników warunkujących sukces działalności Spółki oraz spółek z Grupy PCC EXOL jest zdolność do utrzymania wysoko wykwalifikowanej kadry zarządzającej i kluczowych pracowników. Nie ulega wątpliwości, że obecna pozycja rynkowa i sytuacja finansowa PCC EXOL SA oraz Grupy są w dużym stopniu efektem wiedzy i doświadczenia obecnego kierownictwa Spółki oraz spółek z Grupy PCC EXOL i jej kluczowych pracowników. Utrata najlepszych menedżerów oraz wykwalifikowanego personelu może się wiązać z ryzykiem pogorszenia jakości zarządzania Spółką oraz spółkami z Grupy PCC EXOL, co w konsekwencji mogłoby spowodować okresowe

zakłócenie funkcjonowania PCC EXOL lub spółek z Grupy PCC EXOL i negatywnie wpływając na tempo realizacji jego planów rozwojowych. Nie ma pewności, że Spółce oraz spółkom z Grupy PCC EXOL uda się w przyszłości zatrzymać członków wyższego kierownictwa i kluczowego personelu czy też wprowadzać do kadry zarządzającej nowych wykwalifikowanych pracowników. Jednakże dotychczasowa

analiza pokazuje, że przypadki odejść członków wyższego kierownictwa i kluczowego personelu są sporadyczne. Ponadto w celu ograniczenia tego ryzyka Spółka oraz spółki z Grupy PCC EXOL prowadzi szereg działań mających na celu utrzymanie i pozyskanie najlepszych pracowników poprzez rozwój motywacyjnego systemu wynagrodzeń i szeroki program szkoleń.

8.2 Ryzyko finansowe

Ryzyko wzrostu kosztów finansowania

Spółki Grupy Kapitałowej PCC EXOL w znacznej mierze finansują swoją działalność kapitałem obcym, w tym m.in. kredytami bankowymi, których oprocentowanie zależne jest od stawki referencyjnej oraz od marży doliczanej przez kredytodawcę. W celu ograniczenia ryzyka wzrostu stóp procentowych PCC EXOL zdecydowała się zastosować strategię zabezpieczającą, zawierając transakcje IRS (Swap stopy procentowej). Niezależnie od tego faktu Grupa PCC EXOL w dalszym ciągu monitoruje stopień narażenia na ryzyko wzrostu stopy procentowej i nie wyklucza w przyszłości podjęcia dalszych działań ograniczających to ryzyko. Do wzrostu kosztów finansowania bankowego może również przyczynić się niespełnienie niektórych warunków umów kredytowych, co w konsekwencji może umożliwić kredytodawcom podwyższenia marży.

Ewentualny wzrost stóp procentowych może spowodować wzrost kosztów finansowych, a tym samym wpłynąć negatywnie na wyniki osiągnięte przez Grupę PCC EXOL. Analogicznie ewentualny spadek stóp procentowych może wpłynąć na spadek kosztów finansowych, a tym samym wywrzeć pozytywny wpływ na jej wyniki finansowe.

Grupa jest więc narażona na wzrost kosztów finansowania długiem, co wpłynęłoby niekorzystnie na koszty finansowe i tym samym na wynik finansowy Grupy. Wzrost kosztów finansowania przełożyłby się także na zdolność Grupy do pozyskiwania dodatkowego kapitału m.in. na nowe inwestycje oraz na możliwość wykorzystania efektu dźwigni finansowej.

Ryzyko kredytowe

Grupa PCC EXOL prowadzi sprzedaż produktów i usług z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego istnieje ryzyko nieotrzymania od kontrahentów należności za dostarczone produkty i usługi, zwłaszcza, że duża część odbiorców Grupy PCC EXOL to firmy, które testują rozwiązania

dostarczane przez Grupę i nie są związane z nią długoterminną współpracą. W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego Grupa prowadzi bieżący monitoring należności, stosując procedurę windykacyjną, procedurę odsetkową oraz procedurę przyznawania limitów kredytowych, jak również ubezpiecza przeważającą część należności handlowych.

Wolne środki pieniężne Grupa lokuje w bankach (lokaty terminowe oraz lokaty overnight na rachunkach bieżących), z czym związane jest niskie ryzyko kredytowe, gdyż są to instytucje o dużej wiarygodności.

Jednocześnie w ramach optymalizacji obszaru zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej PCC SE prowadzony jest program bonów wewnątrzgrupowych oraz udzielania pożyczek wewnątrzgrupowych. Spółki posiadające nadwyżki finansowe inwestują w bony dłużne emitowane przez spółki, które posiadają niewystarczającą ilość gotówki. Z racji, iż środki te inwestowane są wewnątrz Grupy PCC SE, PCC EXOL postrzega ryzyko kredytowe w tym zakresie jako nieistotne.

Ryzyko kursowe

Spółki Grupy PCC EXOL narażone są na ryzyko zmiany kursów walutowych EUR i USD, w których rozliczany jest import i eksport.

W 2018 roku ponad 50% dostaw towarów, materiałów i usług wykorzystywanych przez Grupę PCC EXOL do produkcji pochodziło z importu. Biorąc pod uwagę również zakupy towarów, materiałów i usług kwotowanych w walucie obcej, za które Grupa płaci w PLN, można przyjąć, że około 90% kosztów narażona jest na ryzyko kursowe.

Sprzedaż eksportowa w 2018 roku stanowiła blisko 46% skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży Grupy, przy czym również sprzedaż krajowa jest kwotowana w walucie obcej. W związku z tym można przyjąć, że około 95% sprzedaży jest narażona na ryzyko kursowe. Mechanizm, który PCC EXOL wykorzystuje w relacjach handlowych na rynku polskim

polega na kwotowaniu (ofertowaniu) produktów i usług w EUR, co umożliwia klientom porównywanie cen z ofertami konkurencji. Faktury dla polskich odbiorców wystawiane są w PLN, po przeliczeniu ceny po kursie z dnia poprzedzającego wycenę oferty.

W związku z posiadaniem spółek zagranicznych oprócz kosztów towarów i materiałów wykorzystywanych do produkcji, Grupa ponosi koszty działalności bieżącej tych podmiotów w walutach obcych, dotyczy to kosztów zatrudnienia, kosztów wynajmu, mediów, podatków i opłat, etc.

Należy jednak zaznaczyć, iż ze względu na fakt, że zarówno większość przychodów ze sprzedaży Grupy jak i część jej kosztów jest uzależniona od kursów walutowych, wahania kursowe walut częściowo się kompensują, a ich ostateczny wpływ na wyniki Grupy zależy jest od wielkości zmian kursów oraz skali importu i eksportu w danym okresie.

Grupa PCC EXOL zwykle narażona jest na ryzyko aprecjacji złotego względem euro oraz dolara (przychody w walucie są wyższe niż koszty w walucie), dlatego też dopuszcza się możliwość stosowania strategii zabezpieczenia się przed gwałtownym umocnieniem złotówki. Grupa dopuszcza możliwość wykorzystania instrumentów pochodnych do zarządzania ryzykiem walutowym, koncentrując jednak swoje działania w tym zakresie na stosowaniu hedgingu naturalnego polegającego na finansowaniu działalności w walucie, w której generuje przychody ze sprzedaży.

Tym samym, w odniesieniu do kursu EUR/PLN, poprzez zaciąganie zadłużenia w tej walucie, Grupa dąży do ograniczenia wpływu ryzyka jego zmian na generowane przepływy pieniężne z tytułu części przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych w EUR.

Do dnia 09.03.2016 r. PCC EXOL częściowo finansowała się pożyczką właścicielską. Zaciągnięta przez PCC EXOL pożyczka walutowa wyceniana była na każdy dzień bilansowy po średnim kursie walutowym ogłaszającym przez NBP tego dnia. W konsekwencji Spółka narażona była na występowanie różnic kursowych mogących powodować dodatkową zmienność wyniku finansowego. W celu ograniczenia zmienności prezentowanych wyników księgowych, Spółka objęła zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych wspomnianą pożyczką walutową, wyznaczając ją jako instrument zabezpieczający na zabezpieczenie określonych przychodów ze sprzedaży denominowanych lub

indeksowanych w EUR, z których wynika ryzyko walutowe. W wyniku zastosowania powyższych zasad rachunkowości zabezpieczeń Spółka na dzień 31.12.2018 roku ujęła w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „pozostałe całkowite dochody” kwotę 1,1 mln zł, stanowiącą część skuteczną powiązań zabezpieczających (niezrealizowane dodatnie różnice kursowe od pożyczek walutowych). Kwota ta dotyczy instrumentów finansowych, które w całości wygasły 9 marca 2016 roku i będzie odniesiona do sprawozdania z dochodów w okresie, w którym pozycja zabezpieczana zostanie tam ujęta, głównie po dniu 31.12.2020 roku.

Na dzień publikacji raportu rocznego Grupa nie posiada otwartych pozycji zabezpieczających ryzyko kursowe.

Ryzyko pogorszenia płynności

Grupa PCC EXOL narażona jest na ryzyko związane z możliwym pogorszeniem płynności finansowej. Przyczyny utraty zdolności płatniczej mogą mieć charakter zewnętrzny, tzn. być niezależne od Grupy oraz wewnętrzny pozostający w obszarze jej wpływów. Do czynników zewnętrznych należy między innymi gwałtowny wzrost cen surowców, niemożliwy do przełożenia na ceny produktów, niekorzystna zmiana kursów walutowych, niespodziewany wzrost stóp procentowych, agresywne działania konkurencji, zmiany w przepisach prawa, etc. Wewnętrznymi przyczynami mogą być trudności w ściąganiu należności, nadmierny wzrost zapasów, niewłaściwe relacje między aktywami obrotowymi a zobowiązaniami krótkoterminowymi, zbyt wysokie zadłużenie w odniesieniu do wysokości kapitałów własnych, niedostateczna kontrola kosztów, mało konkurencyjna strategia rozwoju, duże nakłady na nietrafione inwestycje oraz inne. Jednocześnie pogorszenie płynności finansowej może także nastąpić w wyniku naruszenia przez Grupę warunków umów finansowych. Ewentualna utrata płynności może negatywnie odbić się na relacjach z kontrahentami, Spółka nie będzie w stanie terminowo zrealizować wymaganych zobowiązań, pomimo iż będzie w stanie zrealizować je w przyszłości. Analogicznie wystąpią także problemy z zaciąganiem kredytów, wzrośnie także ich cena. Całkowita utrata płynności finansowej może spowodować bankructwo Spółki lub spółek z Grupy PCC EXOL.

Spółki z Grupy, w tym PCC EXOL, posiadają obecnie pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań, jednakże nie można wykluczyć potencjalnego pogorszenia tej sytuacji w przyszłości. W celu minimalizacji tego ryzyka PCC EXOL oraz

spółki z Grupy na bieżąco monitorują zewnętrzne i wewnętrzne czynniki ewentualnego pogorszenia zdolności płatniczej oraz podejmują działania w kierunku maksymalizacji udziału kapitału długoterminowego w finansowaniu Spółki oraz spółek z Grupy PCC EXOL. Ponadto w PCC EXOL stosowany jest faktoring w celu regulowania płynności.

Działalność Grupy PCC EXOL jest narażona na szereg rodzajów ryzyk związanych ze zdarzeniami nadzwyczajnymi czy niezależnymi od Grupy. Proces produkcji wiąże się z ryzykiem wystąpienia różnego rodzaju szkód, w tym także z zagrożeniem zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Poprzez odpowiednie umowy ubezpieczenia, Grupa ogranicza ekonomiczne skutki ryzyka, jakie mogą wystąpić w jej działalności. Polisy ubezpieczeniowe Grupy obejmują następujące segmenty (obszary ryzyka):

Ryzyko niewystarczającej ochrony ubezpieczeniowej

Tabela 18 Rodzaje ubezpieczeń w Spółce

Segmenty ubezpieczenia	Majątek	Odpowiedzialność cywilna	Transport	Pozostałe
Rodzaj ubezpieczenia	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej firmy (podstawowe i nadwyżkowe)	Ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym i międzynarodowym	Ubezpieczenie należności handlowych
	Ubezpieczenie utraty zysku	Ubezpieczenie odpowiedzialności Członków Władz lub Dyrekcji Spółki Kapitałowej		
	Ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń / ubezpieczenie sprzętu elektronicznego			
	Ubezpieczenie utraty zysku w następstwie uszkodzenia maszyn			
	Ubezpieczenie inwestycji (*)			
	Ubezpieczenie od ryzyka terroryzmu i sabotażu			
Okres ubezpieczenia		Umowy zawierane są na okres 12 miesięcy (*) Umowy zawierane są na czas inwestycji		

Spółka PCC EXOL posiada dwa, najbardziej istotne z punktu widzenia prowadzonej działalności, rodzaje ubezpieczeń:

- ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk – łączna suma ubezpieczenia w tym zakresie wynosi 503 538 165 zł.
- odpowiedzialność cywilna – to ubezpieczenie jest gwarantowane trzema polisami – podstawową i dwiema polisami nadwyżkowymi – z łączną sumą ubezpieczenia na poziomie 250 000 000 zł.

Ponadto, w ramach kompleksowego programu ochrony ubezpieczeniowej, służącego minimalizowaniu potencjalnych szkód, PCC EXOL zawarła również dodatkowe rodzaje ubezpieczenia:

- ubezpieczenie utraty zysku w następstwie uszkodzenia mienia – ochroną ubezpieczeniową objęty jest przewidywany zysk brutto (zysk operacyjny + koszty stałe działalności), który PCC EXOL osiągnęłaby w okresie 18 miesięcy od daty szkody objętej ochroną ubezpieczeniową na podstawie polisy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk,
- ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń,
- ubezpieczenie sprzętu elektronicznego,
- ubezpieczenie utraty zysku w następstwie uszkodzenia maszyn – ochroną ubezpieczeniową objęty jest przewidywany zysk brutto (zysk operacyjny + koszty stałe działalności), który PCC EXOL osiągnęłaby w okresie 12

- miesiące od daty szkody objętej ochroną ubezpieczeniową,
- ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym i międzynarodowym,
  - ubezpieczenie inwestycji – przedmiotem ubezpieczenia są roboty budowlano-montażowe,
  - ubezpieczenie należności handlowych,
  - ubezpieczenie odpowiedzialności Członków Władz lub Dyrekcji Spółki Kapitałowej – przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność członków władz za szkody wyrządzone Spółce lub osobom trzecim w związku z uchybieniami przy wykonywaniu powierzonych obowiązków,
  - ubezpieczenie od ryzyka terroryzmu i sabotażu.
- Spółka zawarła wyżej wymienione polisy w celu zachowania ciągłości okresu ochrony ubezpieczeniowej.

8.3 Ryzyko prawne

Grupa PCC EXOL, z uwagi na bardzo szeroki zakres prowadzonej działalności gospodarczej, podlega wielu obszarom regulacji prawnych, które podlegają ciągłym zmianom. Ustawodawca, zarówno na poziomie polskim, jak również europejskim, wprowadza w dynamicznym tempie kolejne nowe regulacje, które mogą również dotyczyć Grupy PCC Rokita. Nowe regulacje są wprowadzane w dotychczas uregulowanych obszarach (nowelizujące i rozszerzające zakres regulacji), jak również w obszarach dotychczas niepodlegających szczegółowym unormowaniu prawnym. Dodatkowo powszechnie obowiązujące przepisy podlegają interpretacji zarówno przez polskie, jak i unijne sądy i organy, co może prowadzić (i niejednokrotnie prowadzi) do ich niejednolitej wykładni i rozbieżnych stanowisk funkcjonujących w praktyce. Grupa PCC EXOL podejmuje szereg działań, zmierzających do zapewnienia pełnej zgodności z obowiązującymi regulacjami oraz śledzi w sposób ciągły powstające regulacje prawne, które potencjalnie mogą dotyczyć Grupy. Pomimo podejmowania szeregu działań adaptacyjnych i dochowania należytej staranności nie można jednak w pełni przyjąć, że Grupa PCC Rokita będzie w stanie w każdym czasie w pełnym zakresie spełniać wszystkie wymogi wynikające z nowych regulacji prawnych (w szczególności z uwagi na tempo wprowadzania niektórych zmian). Niezależnie każda zmiana przepisów lub wprowadzenie

Posiadane polisy nie pokrywają wszystkich ryzyk związanych z działalnością. Do takich ryzyk można zaliczyć między innymi normalne zużycie mienia czy powolne działanie czynników chemicznych, termicznych czy biologicznych. Ponadto w Spółce istnieją obszary ryzyka, dla których nie wykupiono polis, np. ryzyko sprzeniewierzenia środków pieniężnych czy materialnych. W każdej z umów ubezpieczenia występują franszyzy redukcyjne określające wartość szkody, która nie jest pokryta ubezpieczeniem.

Pozostałe spółki z Grupy również zawarły umowy ubezpieczenia, głównie w segmencie ubezpieczenia posiadanego mienia oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Należy zaznaczyć, że umowy ubezpieczeniowe zawierają również szereg wyłączeń oraz franszyzy redukcyjne. Nie ma pewności, że posiadane ubezpieczenia wystarczą na pokrycie wszystkich ewentualnych strat i utraconych zysków.

nowych regulacji, mogą wpłynąć na dalszy rozwój Grupy PCC EXOL i obszary jej działalności, co w rezultacie może również mieć wpływ na jej wynik finansowy (np. w związku z koniecznością dostosowania działalności do zmodyfikowanych wymogów).

Ryzyko związane z decyzjami organów ochrony konkurencji i konsumentów

Ze względu na charakter prowadzonej działalności, Grupa PCC EXOL posiada silną pozycję na polskim rynku surfaktantów. Jej działalność musi być prowadzona w sposób zgodny z przepisami dotyczącymi ochrony konkurencji i konsumentów oraz pomocy publicznej. Biorąc pod uwagę powyższe aspekty, Spółka podlega nadzorowi organów ochrony konkurencji, czyli Prezesa UOKiK oraz Komisji Europejskiej.

Konsekwencją tego jest istnienie ryzyka, związanego z ewentualnym przejęciem przez spółki z Grupy PCC EXOL innych podmiotów, co może wymagać uzyskania zgód na dokonanie koncentracji, wydawanych przez polskie lub zagraniczne organy ochrony konkurencji.

PCC EXOL oraz spółki z Grupy PCC EXOL nie mogą wykluczyć, że organy ochrony konkurencji odmówią zgody na dokonanie koncentracji bądź stwierdzą, że działania spółek z Grupy naruszają zasady wolnej konkurencji dotyczące w

szczegółności nadużycia pozycji dominującej. W związku z powyższym organy ochrony konkurencji mogą zastosować w stosunku do spółek z Grupy sankcje (w szczególności administracyjne), co może mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy.

Ryzyko zaostżenia przepisów związanych z korzystaniem ze środowiska i bezpieczeństwem

Aktualnie PCC EXOL dysponuje wszystkimi koniecznymi dla swojej działalności zezwoleniami, tj. pozwoleniami zintegrowanymi na korzystanie ze środowiska dla instalacji objętych wymaganiami Dyrektywy IED (Industrial Emission Directive). Udzielone pozwolenia obowiązują bezterminowo.

Nie można jednak wykluczyć sytuacji, w której:

- ustawodawca zaostrzy wymogi dotyczące ochrony środowiska, w szczególności na skutek wprowadzania lub wdrożenia przepisów prawa unijnego,
- na spółki Grupy PCC EXOL zostaną nałożone nowe obowiązki z zakresu ochrony środowiska lub
- polski ustawodawca będzie zmuszony dokonać zmian w interpretacji aktów prawnych związanych z korzystaniem ze środowiska na skutek uznania za niezgodną z prawem unijnym.

Zgodnie z wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) – zwanej Dyrektywą IED, w czasie rewizji Dokumentów Referencyjnych BAT tzw. BREFów, będą wydawane tzw. konkluzje BAT, a określone w nich standardy emisyjne dla poszczególnych procesów staną się obowiązujące po 4 latach od ich opublikowania, pozostawiając ten czas na dostosowanie parametrów pracy instalacji do wymogów konkluzji pod rygorem cofnięcia pozwolenia zintegrowanego. Przykładowo, wymagania opublikowane w dniu 31 lipca 2017 r. w Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE, zaczną co do zasady obowiązywać od 17 sierpnia 2021 r.

Ze względu na to, że w ocenie Spółki polskie przepisy dotyczące planów operacyjno-ratowniczych nie zostały w pełni dostosowane do przepisów prawa unijnego, konieczność dokonania zmian w tym zakresie może spowodować

poniesienie dodatkowych wydatków na inwestycje. Taka sytuacja mogłaby skutkować koniecznością poniesienia wyższych nakładów inwestycyjnych lub też dostosowaniem istniejących na terenie Spółki instalacji do nowych przepisów

Spółka na bieżąco monitoruje działania w tym zakresie, aby odpowiednio wcześniej reagować na zmieniające się otoczenie prawne.

Ponadto, w związku z zaliczeniem PCC EXOL S.A. do grupy zakładów o dużym ryzyku (ZDR) oraz ze względu na zmianę przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska, w zakresie regulacji dotyczących zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej Spółka zobowiązana została do opracowania nowej dokumentacji związanej z taką kwalifikacją PCC EXOL. Konieczność zmiany związana była z wdrożeniem do prawodawstwa polskiego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE.

W konsekwencji wszelkie działania dostosowawcze mogłyby mieć negatywny wpływ na sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy.

Ryzyko związane z postępowaniami sądowymi lub innymi postępowaniami pozasądowymi

W związku z prowadzoną działalnością oraz specyfiką branży, spółki z Grupy PCC EXOL są narażone na wszczęcie przeciwko nim postępowań cywilnych, administracyjnych, z zakresu ochrony konkurencji, karnych, arbitrażowych lub innych wynikających ze współpracy z klientami, kontrahentami, pracownikami, akcjonariuszami oraz innymi osobami. Wszelkiego rodzaju postępowania mogą skutkować brakiem możliwości oszacowania czasu oraz kosztów, które będą się wiązały z postępowaniami przed- i sądowymi. Ponadto niekorzystny wynik ww. kontroli czy postępowań może generować dodatkowe obciążenie finansowe dla spółek z Grupy PCC EXOL (poprzez konieczność zaspokojenia w szczególności roszczeń pieniężnych oraz kosztów sądowych), co finalnie może wpłynąć na wynik finansowy Grupy.

Ryzyko związane z możliwością dokonania przez organy podatkowe odmiennej oceny transakcji Spółki oraz spółek z Grupy PCC EXOL z podmiotami powiązanymi

Spółka oraz spółki z Grupy PCC EXOL zawierają transakcje z podmiotami powiązanymi, które mogą zostać poddane

badaniu przez organy podatkowe. Podstawowa ocena takich transakcji opiera się na sprawdzeniu czy są one zawierane na warunkach rynkowych. Na Spółce spoczywa nie tylko obowiązek przygotowania dokumentacji cen transferowych, ale także przeprowadzenia analizy danych porównawczych. Częściowo na Spółkę nałożone zostały zatem także nowe obowiązki regulacyjne, a podejście i praktyka organów podatkowych nie jest na tym etapie jednolita i w pełni możliwa do przewidzenia.

Spółka ocenia, że wszystkie transakcje, jakie Spółka oraz spółki z Grupy PCC EXOL zawierają z podmiotami powiązаныmi, były i są zawierane wyłącznie na warunkach rynkowych. Nie można jednak wykluczyć, iż ocena transakcji Spółki z podmiotami powiązаныmi przez organy podatkowe będzie odmienna, co mogłoby pociągnąć za sobą konsekwencje w postaci odmiennie ustalonego dochodu podatkowego i konieczności zapłaty dodatkowego podatku wraz z odsetkami za zwłokę, co w efekcie miałooby wpływ na wynik finansowy Spółki oraz Grupy Kapitałowej.

Ryzyko związane z negatywnymi konsekwencjami zmian regulacji prawnych i podatkowych

Częste zmiany przepisów oraz ich niejednolite interpretacje, charakterystyczne dla polskiego systemu prawnego, mogą spowodować pogorszenie sytuacji finansowej Spółki lub spółek z Grupy PCC EXOL (np. na skutek konieczności dostosowania działalności Spółki lub spółek z Grupy PCC EXOL do wymogów wynikających z tych zmian). Ponadto wciąż trwa proces harmonizacji polskiego prawodawstwa z systemem prawa Unii Europejskiej.

Obecnie interpretacja przepisów dokonywana jest nie tylko przez polskie sądy oraz organy administracji publicznej, ale również przez sądy i organy Unii Europejskiej. Zmiany te mogą być przyczyną problemów wynikających bezpośrednio z braku jednolitej wykładni prawa. Ponieważ znajomość orzecznictwa sądów Unii Europejskiej nie jest w Polsce powszechna, a sądy RP nie zawsze je stosują, może dojść do sytuacji, kiedy wyrok wydany w Polsce zostanie uchylony, jako niezgodny z prawem unijnym. Wszelkie zmiany lub wprowadzenie nowych regulacji prawa krajowego i unijnego, mogą wpłynąć na sytuację i perspektywę rozwoju Spółki lub spółek z Grupy PCC EXOL, w tym na wynik finansowy, w konsekwencji konieczności poniesienia dodatkowych kosztów na dostosowanie działalności Spółki lub spółek z Grupy PCC EXOL do nowych lub zmienionych regulacji prawnych.

Także polski system podatkowy, będący jednym z głównych determinantów decyzji przedsiębiorców, odznacza się dużą zmiennością (przykładowo ostatnie zmiany w zakresie podatku u źródła – WHT czy też w zakresie raportowania schematów podatkowych – MDR). Wiele przepisów zostało sformułowanych w sposób nieprecyzyjny, co implikuje wieloznaczne interpretacje. Interpretacja przepisów podatkowych przez organy skarbowe oraz sądy nie jest jednolita. W takiej sytuacji przedsiębiorstwa działające w Polsce są narażone na większe ryzyko popełnienia błędu w swoich zeznaniach i rozliczeniach podatkowych niż przedsiębiorstwa prowadzące działalność w krajach o ustabilizowanym systemie podatkowym. Odmienna interpretacja przepisów podatkowych dokonana przez organ podatkowy lub sąd administracyjny, inna niż dokonana przez Spółkę lub spółki z Grupy PCC EXOL, może wyrzucić negatywny wpływ na działalność Spółki lub spółek z Grupy PCC EXOL oraz ich sytuację finansową oraz perspektywę rozwoju. Istotne zmiany dokonywane są z roku na rok w ramach podatków dochodowych i niejednokrotnie częściej w ramach podatku od towarów i usług, czy w systemie i podejściu do sposobu przeprowadzenia kontroli podatkowych/skarbowych.

Wprowadzane przez ustawodawcę klauzule generalne w tym w szczególności tzw. duże i małe klauzule antyoptimalizacyjne, chroniąc system podatkowy przetrzymując na przedsiębiorcę ryzyko oceny prawno-podatkowego stanu faktycznego i możliwych ścieżek postępowania, niejednokrotnie pozbawiając możliwości uprzedniego potwierdzenia przez organy podatkowe właściwej interpretacji przepisów. W tej sytuacji Spółka, nawet przy dochowaniu należytej staranności, nie jest w stanie zagwarantować odmiennej kwalifikacji prawno-podatkowej rozliczeń dokonywanych przez Spółkę.

Wobec wielu zmian przepisów dotyczących pomocy publicznej, w tym ustawy o wspieraniu nowych inwestycji, zmieniającej przepisy ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych, jak i m.in. ustawę o podatku dochodowym od osób prawnych istnieje również ryzyko niewykorzystania przez Spółkę pomocy publicznej w takim zakresie, jak początkowo planowany (zarówno w zakresie już zrealizowanych, jak i planowanych inwestycji), co może mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe Grupy. Powyższe zmiany legislacyjne mogą też mieć wpływ na podejmowane przez Grupę działania inwestycyjne w przyszłości. Zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i Polski podejmowanych jest szereg inicjatyw

nowelizujących czy doprecyzujących brzmienie poszczególnych przepisów lub sposób ich rozumienia. Niejednokrotnie tego rodzaju odmienne od dotąd stosowanych wykładni przepisów wprowadzane są w drodze nieformalnych wytycznych Komisji Europejskiej czy organów państwowych. Spółka na bieżąco śledzi i stara się adaptować do zmieniających się oczekiwań w zakresie sposobu realizacji inwestycji czy działań objętych dofinansowaniami, czy to w ramach zezwoleń strefowych czy innych form pomocy publicznej. Nie ma jednak gwarancji, że sposób dokonanej przez nią kwalifikacji prawnej czy prawno-podatkowej nie zostanie odmiennie potraktowany przez instytucje wdrażające/ udzielające pomocy publicznej.

Ryzyko związane z reformą przepisów dotyczących przetwarzania danych osobowych

Spółka oraz polskie spółki z Grupy Kapitałowej PCC EXOL od dnia 25 maja 2018 roku, jako podmioty przetwarzające dane osobowe, podlegają regulacjom wynikającym z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: „RODO”).

RODO wprowadza podwyższone standardy w zakresie obowiązków administratorów danych osobowych oraz podmiotów przetwarzających dane osobowe w imieniu administratorów, jak również wprowadza możliwość nakładania na administratorów danych osobowych oraz podmioty je przetwarzające administracyjnych kar pieniężnych (w niektórych przypadkach naruszeń w wysokości do 20 000 000,00 EUR albo w wysokości do 4% całkowitego rocznego światowego obrotu z poprzedniego roku), jak również nałożenia czasowego lub całkowitego zakazu przetwarzania danych osobowych.

Ponadto materializacja niniejszego ryzyka (potencjalne naruszenie regulacji dotyczących ochrony danych osobowych) może wiązać się z wystąpieniem z roszczeniami wobec Spółki lub Spółek z Grupy PCC EXOL przez osoby, których dane dotyczą lub też z utratą wizerunku / reputacji i zaufania klientów.

Spółka oraz polskie spółki z Grupy PCC EXOL podjęły działania zmierzające do dostosowania swojej działalności do wymogów administracyjnych wynikających z RODO, jednak nie można całkowicie wykluczyć sytuacji, że w przypadku naruszenia przepisów RODO, Spółka albo spółki z Grupy PCC EXOL mogą być narażone na obowiązek zapłaty administracyjnych kar pieniężnych.

8.4 Ryzyko biznesowe związane z sytuacją makroekonomiczną

Ryzyko zmian cen rynkowych surowców

Działalność spółek z Grupy Kapitałowej PCC EXOL jest związana z branżą chemiczną, której rozwój jest silnie skorelowany z sytuacją finansową w Polsce oraz na świecie. W ostatnich latach Polska notowała wzrost gospodarczy na poziomie kilku procent PKB rocznie. Ze względu jednak na zawirowania na światowych rynkach finansowych oraz kryzys w Strefie Euro, polska gospodarka może ucierpieć w następnych latach. W ocenie Grupy PCC EXOL niekorzystna sytuacja makroekonomiczna w Polsce, krajach Unii Europejskiej oraz na świecie mogłaby niekorzystnie wpłynąć na wyniki ze sprzedaży, spowodować wzrost cen surowców oraz w dalszej kolejności wpłynąć negatywnie na wynik finansowy oraz na działalność Grupy.

W ramach działalności spółek Grupy PCC EXOL istotną część kosztów wytworzenia sprzedanych produktów i usług stanowi koszt materiałów bezpośrednich, którymi są surowce chemiczne. Rynki surowców chemicznych charakteryzują się

dużą zmiennością związaną z wahaniami koniunktury w gospodarce światowej.

Produkcja środków powierzchniowo czynnych odbywa się w oparciu o trzy podstawowe kategorie surowców: oleochemikalia, petrochemikalia oraz inne grupy surowcowe.

W przypadku produktów masowych ceny surowców mają duży wpływ na przychody Grupy PCC EXOL. Istnieje ryzyko, iż wysokie ceny surowców mogą wpływać na obniżenie sprzedaży spowodowane utratą klientów lub koniecznością rezygnacji przez Grupę z nierentownych kontraktów.

Grupa PCC EXOL nie jest w stanie wykluczyć sytuacji, w której będzie pozyskiwała surowce po cenach wyższych niż konkurenci. Nie może również zapewnić, że w każdej sytuacji będzie w stanie przetrwać wzrost cen surowców na odbiorców swoich produktów, w związku z czym potencjalnie sytuacja taka może mieć wpływ na wynik finansowy Grupy.

Jednocześnie w obszarze surowców PCC EXOL oraz spółki z Grupy PCC EXOL mogą być narażone na dodatkowe koszty w przypadku ich sprowadzania spoza Unii Europejskiej.

W celu ograniczenia wpływu zmian cen surowców na wyniki, Grupa PCC EXOL prowadzi działania zmierzające do rozszerzania i dywersyfikacji źródeł dostaw.

Ryzyko konkurencji

Znaczna część produktów Grupy PCC EXOL jest wytwarzana na skalę masową. Ich odbiorcami są między innymi producenci działający na rynkach europejskich, gdzie konkurencja jest bardzo duża. Rynkami docelowymi dla PCC EXOL oraz spółek z Grupy PCC EXOL są między innymi rynki Europy Środkowo-Wschodniej, charakteryzujące się większą dynamiką wzrostu przy mniejszej liczbie konkurentów w porównaniu do rynków Europy Zachodniej.

W przypadku produkcji środków powierzchniowo czynnych, istotne znaczenie ma integracja surowcowa, lokalizacja, skala i elastyczność produkcji oraz terminowość dostaw. W zakresie ogólnoświatowych trendów zauważa się tendencję do konsolidacji i akwizycji producentów środków powierzchniowo czynnych oraz surowców wykorzystywanych do ich produkcji, co wpływa na możliwość oferowania atrakcyjnych cen finalnych produktów. Nie można zapewnić, że spółki z Grupy PCC EXOL będą miały możliwość zaoferowania takich cen, jak główni konkurenci, korzystający w większej skali z efektu integracji i konsolidacji procesów.

W ocenie Grupy PCC EXOL moce produkcyjne konkurentów, zwłaszcza tych działających na rynkach Europy i Azji mogą wzrosnąć. Znaczny wzrost podaży może nie zostać zrównoważony odpowiednio wysokim popytem, co może spowodować spadek cen produktów na rynku.

Jednocześnie strategią Grupy PCC EXOL jest systematyczne zwiększanie udziału produktów specjalistycznych w sprzedaży ogółem, co pozwoli na uzyskiwanie wyższej rentowności prowadzonej działalności. Przyjęcie takiej strategii nie gwarantuje jednak, że pozycja Grupy PCC EXOL na rynku zostanie utrzymana lub polepszy się.

Ryzyko wprowadzenia barier celnych na surowce importowane spoza Unii Europejskiej

Od momentu przystąpienia do Unii Europejskiej w 2004 roku, Polska podlega wspólnotowej polityce handlowej, a jednym z narzędzi ochrony rynku UE są cła importowe. W sytuacji

stosowania przez producentów spoza UE cen ustalanych poniżej kosztów wytworzenia (ceny dumpingowe), Komisja Europejska celem ochrony rynku wspólnotowego może wprowadzić na te surowce cła antydumpingowe. Może to istotnie wpłynąć na sytuację handlową i finansową oraz wyniki finansowe PCC EXOL oraz spółek z Grupy PCC EXOL.

W celu ograniczenia wpływu zmian kosztów nabycia surowców na wyniki finansowe, Grupa PCC EXOL prowadzi działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł dostaw.

Ryzyko sankcji gospodarczych

W związku z sytuacją polityczną w różnych rejonach świata, Spółka dostrzega dodatkowe ryzyko wynikające ze skutków znacznej modyfikacji istniejących lub wprowadzenia ewentualnych nowych sankcji gospodarczych. Sankcje gospodarcze nakładane przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, Unię Europejską oraz Stany Zjednoczone na poszczególne kraje mogą mieć wpływ na ograniczenie eksportu wyrobów chemicznych m.in. na rynki wschodnie. Spółka implementował i stosuje procedurę weryfikacji kontrahentów przy uwzględnieniu przepisów nakładających sankcje gospodarcze, jednak dostrzega także ryzyko związane z nieumyślnym naruszeniem sankcji gospodarczych, które może pociągać za sobą dotkliwe kary finansowe, a także konsekwencje związane z ograniczeniami w handlu, jak również konsekwencje wizerunkowe, co może negatywnie wpłynąć na sytuację finansową Grupy PCC EXOL.

Ryzyko utraty zaufania klientów

Działalność Grupy PCC EXOL wymaga dużej dokładności oraz niezawodności wytwarzanych produktów. Jakość oferowanych przez Grupę produktów jest bowiem niezwykle istotna dla klientów. Użycie przez klienta produktu o innych parametrach niż zatwierdzone w specyfikacji lub karcie wymagań klienta, może spowodować straty produkcyjne, finansowe, a także generować problemy związane z jakością gotowej formulacji. W skutek tego powstaje ryzyko utraty zaufania odbiorców. Emitent, pomimo funkcjonującego systemu kontroli jakości i obowiązujących procedur dotyczących postępowania z wyrobami niezgodnymi nie jest w stanie wykluczyć powstania wadliwej partii produktów wynikających z błędu ludzkiego, nieprecyzyjnego działania posiadanych urządzeń wykorzystywanych w procesie produkcji lub użycia surowca odbiegającego od norm.

8.5 Ryzyka związane z rynkiem kapitałowym

W związku z obecnością Spółki na rynku kapitałowym jako emitenta akcji i obligacji, mogą wystąpić ryzyka związane z tym rynkiem, w tym w szczególności GPW może zawiesić obrót papierami wartościowymi wyemitowanymi przez Spółkę. Niedopełnienie lub nienależyte wykonywanie przez Spółkę obowiązków wynikających z przepisów prawa może spowodować wykluczenie papierów Spółki z obrotu. Niedopełnienie lub nienależyte wykonywanie przez Spółkę

obowiązków wynikających z przepisów prawa może spowodować nałożenie na PCC EXOL kary finansowej przez Komisję Nadzoru Finansowego. Zwiększenie poziomu zadłużenia lub pogorszenie wyników finansowych Grupy PCC EXOL może mieć przełożenie na zdolność Spółki do obsługi zobowiązań z tytułu obligacji. Powyższe ryzyka mają ogólny charakter, ponieważ dotyczą każdego z emitentów obecnych na rynku kapitałowym

9. ŁAD KORPORACYJNY

9.1 Zbiór zasad stosowanych przez Jednostkę Dominującą

W związku z dopuszczeniem akcji serii C2 i D do obrotu giełdowego oraz pierwszym notowaniem akcji PCC EXOL w dniu 3 sierpnia 2012 r. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, Spółka podlega zasadom ładu korporacyjnego opisanym w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”.

Regulamin GPW oraz uchwały Zarządu i Rady GPW określają sposób przekazywania przez spółki giełdowe informacji o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego oraz zakres przekazywanych informacji.

W związku podjęciem przez Radę Giełdy uchwały wprowadzającej nowy zbiór Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” (Zasady ładu Korporacyjnego) stanowiący Załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy z dnia 13 października 2015 roku, Zarząd PCC EXOL oświadcza, iż Spółka na dzień przekazania raportu rocznego przestrzega wszystkich zasad i rekomendacji ładu korporacyjnego zawartych w ww. dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” z wyłączeniami opisanymi i uzasadnionymi poniżej:

I.Z.1.3. schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.1,

Wyjaśnienia Spółki:

Spółka nie stosuje zasady. Zgodnie z art. 371 § 1 kodeksu spółek handlowych w spółce akcyjnej zarząd prowadzi sprawy w sposób kolegialny, w związku z czym w Spółce nie został wprowadzony formalny i zamknięty podział odpowiedzialności i zadań pomiędzy członków zarządu, jak również jego schemat. W ocenie Zarządu Spółki brak formalnego i usystematyzowanego podziału odpowiedzialności i zadań w ramach poszczególnych obszarów w Zarządzie Spółki nie ma wpływu na zarządzanie Spółką.

I.Z.1.8. zestawienia wybranych danych finansowych spółki za ostatnie 5 lat działalności, w formacie umożliwiającym przetwarzanie tych danych przez ich odbiorców,

Wyjaśnienia Spółki:

Spółka zamieszcza zestawienia danych finansowych spółki za ostatnie 5 lat działalności, jednak nie w formacie umożliwiającym przetwarzanie tych danych przez ich odbiorców. Spółka pracuje nad zmianą agregacji danych na stronie internetowej i w najbliższym czasie wprowadzi format umożliwiający przetwarzanie ich przez odbiorców.

II.Z.1. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.

Wyjaśnienia Spółki:

Spółka nie stosuje zasady wyrażonej w II. Z. 1. Dobrych Praktyk. Zgodnie z art. 371 § 1 kodeksu spółek handlowych w spółce akcyjnej zarząd prowadzi sprawy w sposób kolegialny, w związku z czym w Spółce nie został wprowadzony formalny i zamknięty podział odpowiedzialności i zadań pomiędzy członków zarządu, jak również jego schemat. W ocenie Zarządu Spółki brak formalnego i usystematyzowanego podziału odpowiedzialności i zadań w ramach poszczególnych obszarów w Zarządzie Spółki nie ma wpływu na zarządzanie Spółką.

III.Z.3. W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.

Wyjaśnienia Spółki:

Zasada nie jest stosowana ze względu na nie stosowanie standardów określonych w międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego: 1100, 1110, 1111 i 1120, 1130.

IV.Z.3. Przedstawicielom mediów umożliwia się obecność na walnych zgromadzeniach.

Wyjaśnienia Spółki:

Spółka nie przewiduje możliwości uczestnictwa mediów na walnych zgromadzenia. Spółka zgodnie z obowiązującymi

przepisami, wyczerpująco i rzetelnie realizuje obowiązki informacyjne spółek giełdowych oraz prowadzi intensywną politykę informacyjną.

IV.Z.12. Zarząd powinien prezentować uczestnikom zwyczajnego walnego zgromadzenia wyniki finansowe spółki oraz inne istotne informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym podlegającym zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie.

Wyjaśnienia Spółki:

Spółka prowadzi przejrzystą politykę informacyjną. Materiały przedstawiane Walnemu Zgromadzeniu są dostępne na stronie internetowej Spółki, a wyniki finansowe Spółki oraz inne istotne informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym podlegające zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie są dostępne na stronie internetowej Spółki od dnia ich publikacji przez system ESPI.

VI.Z.2. Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.

Wyjaśnienia Spółki:

Program motywacyjny dla Prezesa Zarządu oparty o warranty subskrypcyjne uprawniające do objęcia akcji w warunkowo podwyższonym kapitale zakładowym Spółki uprawnia uczestnika do realizacji praw z warrantów subskrypcyjnych po upływie 12 miesięcy od daty ich przyznania.

VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,

2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,

3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,

4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,

5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Wyjaśnienia Spółki:

W raportach z działalności Spółka przedstawia ogólną informację na temat przyjętego w Spółce systemu wynagrodzeń; informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu w danym roku obrotowym, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia oraz istotne zmiany, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń lub informację o ich braku. Jednak obecnie Spółka nie przedstawia raportu na temat polityki wynagrodzeń w zakresie określonym w niniejszej zasadzie.

Tekst zbioru Dobrych Praktyk Spółek Notowanych 2016 jest dostępny publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu oraz www.pccinwestor.pl.

9.2 System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem PCC EXOL w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

oparty jest na przejrzystym podziale zadań i obowiązków osób odpowiedzialnych za przygotowanie oraz sprawdzenie sprawozdań finansowych Spółki oraz skonsolidowanych

sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej PCC EXOL (zadania te świadczone są na rzecz PCC EXOL przez firmę zewnętrzną – Centrum Wspierania Biznesu „Partner” Sp. z o.o.).

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sprawozdawczości finansowej przebiega poprzez (główne cechy stosowanych systemów):

- weryfikację stosowania jednolitej polityki sprawozdawczości w PCC EXOL w kwestii ujawnień, ujęcia i wyceny zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF),
- procedurę opiniowania i zatwierdzania sprawozdań finansowych PCC EXOL oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej PCC EXOL przez Głównego Księgowego,
- przegląd półrocznych oraz badanie rocznych sprawozdań PCC EXOL oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej PCC EXOL przez niezależnego audytora,
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej oraz procesu skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego przez Radę Nadzorczą oraz Komitet Audytu,
- monitorowanie przez Radę Nadzorczą oraz Komitet Audytu wykonywania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie przez Komitet Audytu i Radę Nadzorczą obszarów związanych z zarządzaniem ryzykiem,
- monitorowanie przez Komitet Audytu i Radę Nadzorczą niezależności biegłego rewidenta,
- przedstawianie rocznych sprawozdań finansowych PCC EXOL oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej PCC EXOL do zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie,
- wspieranie Rady Nadzorczej przez Komitet Audytu w wykonywaniu jej statutowych obowiązków kontrolnych i nadzorczych.

Rada Nadzorcza powołała Komitet Audytu w składzie trzech Członków Rady Nadzorczej, spośród których minimum połowa, w tym Przewodniczący Komitetu, spełnia kryteria niezależności, zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, oraz przynajmniej jeden z członków posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych, jak również przynajmniej jeden z członków posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Komitet Audytu pełni stałe funkcje konsultacyjno-doradcze dla Rady Nadzorczej i jest powoływany między innymi w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie badania prawidłowości sprawozdawczości finansowej, efektywności systemu kontroli wewnętrznej, w tym audytu wewnętrznego oraz systemu zarządzania ryzykiem.

9.3 Kapitał zakładowy, znaczący akcjonariusze, akcje będące w posiadaniu osób zarządzających oraz nadzorujących PCC EXOL

Kapitał zakładowy PCC EXOL dzieli się na 172 484 374 akcje o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje serii A, B i C1 są akcjami imiennymi, nienotowanymi na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Akcje serii A, B i C1 należą do PCC SE z siedzibą w Duisburgu i dają specjalne uprawnienia kontrolne. Są to akcje uprzywilejowane co do głosu, w ten sposób, że na każdą z nich przypadają dwa głosy na Walnym Zgromadzeniu. Akcje serii E są akcjami imiennymi zwykłymi. Akcje serii C2 i D są akcjami zwykłymi na okaziciela i są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Nie istnieją żadne ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu dla żadnej z akcji Spółki PCC EXOL.

Nie istnieją żadne ograniczenia w przenoszeniu praw własności wyemitowanych przez Spółkę papierów wartościowych, przy czym 165.227 imiennych warrantów subskrypcyjnych Spółki serii A, zgodnie z zasadami Programu Motywacyjnego wprowadzonego uchwałą WZA z dnia 10 listopada 2015 r., może zostać zbyte lub obciążone w drodze czynności prawnej wyłącznie na rzecz PCC EXOL.

Akcjonariuszem większościowym PCC EXOL jest PCC SE, który na dzień 31 grudnia 2018 roku posiadał 148 033 766 akcji PCC EXOL, stanowiących 85,83% udziału w kapitale zakładowym oraz dających 272 099 766 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, co stanowi 91,75% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu (w tym wszystkie akcje serii A, B i C1).

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Właścicielem wszystkich akcji PCC SE jest Waldemar Preussner i tym samym faktycznie sprawuje kontrolę nad PCC EXOL S.A.

PCC SE posiadając większość głosów na Walnym Zgromadzeniu, może wywierać istotny wpływ na decyzje w zakresie najważniejszych spraw korporacyjnych dotyczących funkcjonowania Spółki, takich jak zmiana Statutu, podwyższenia czy obniżenia kapitału zakładowego Spółki, emisje obligacji zamiennych, wypłaty dywidendy i innych czynności, które zgodnie z Kodeksem Sądów Handlowych wymagają większości głosów (zwykłej lub kwalifikowanej) na

Walnym Zgromadzeniu. PCC SE posiada również wystarczającą liczbę głosów do powoływania członków Rady Nadzorczej, która z kolei powołuje wszystkich członków Zarządu. W związku z posiadanymi uprawnieniami, PCC SE posiada zdolność do sprawowania znaczącej kontroli nad działalnością PCC EXOL.

W związku z tym istnieje ryzyko, że przy wykonywaniu uprawnień korporacyjnych, PCC SE może działać w sposób sprzeczny z interesami Spółki, Grupy Kapitałowej lub innych akcjonariuszy.

Wykres 18 Struktura akcjonariatu PCC EXOL S.A. na dzień 31.12.2018

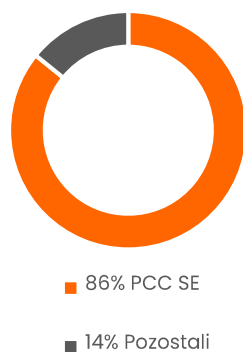

Tabela 19 Struktura akcjonariatu PCC EXOL S.A. na 31.12.2018

Akcjonariusz	Seria	Liczba akcji [szt.]	Udział w kapitale	Liczba głosów	Udział głosów na WZA
PCC SE akcje uprzywilejowane	A, B, C1	124 066 000	71,93%	248 132 000	83,67%
PCC SE akcje zwykłe	C2, D, E	23 967 766	13,90%	23 967 766	8,08%
PCC SE razem		148 033 766	85,83%	272 099 766	91,75%
Pozostali akcje zwykłe	C2, D	24 450 608	14,18%	24 450 608	8,25%
Razem		172 484 374	100%	296 550 374	100%

W okresie od przekazania poprzedniego raportu rocznego tj. od dnia 20 marca 2018 roku nie miała miejsca zmiana w strukturze własności znaczących pakietów akcji.

Na dzień publikacji raportu Spółka nie posiada informacji, aby w grupie pozostałych akcjonariuszy był akcjonariusz przekraczający próg 5% ogólnej liczby głosów.

Akcjonariuszom mniejszościowym przysługują prawa określone w obowiązujących przepisach, służące zapobieganiu nadużywaniu kontroli takie jak: uprawnienie do wyboru członków Rady Nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami (uprawnienie przysługujące akcjonariuszom reprezentującym co najmniej 1/5 kapitału zakładowego); uprawnienie żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia oraz umieszczenia

określonych spraw w porządku obrad najbliższego walnego zgromadzenia (uprawnienie przysługuje akcjonariuszowi lub akcjonariuszom reprezentującym co najmniej 1/20 kapitału zakładowego); prawo sprawdzenia listy obecności przez wybraną w tym celu komisję (na wniosek akcjonariuszy reprezentujących 1/20 kapitału zakładowego), prawo zgłaszania przed terminem walnego zgromadzenia projektów uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia, lub spraw, które mają być wprowadzone do porządku obrad walnego zgromadzenia (uprawnienie akcjonariuszy posiadających co najmniej 1/20 kapitału zakładowego) oraz przysługujące każdemu akcjonariuszowi prawo zgłaszania projektów uchwał, dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad podczas obrad walnego zgromadzenia.

Ochronie interesów akcjonariuszy mniejszościowych służy również określona w przepisach kwalifikowana większość głosów do podjęcia określonych decyzji przez walne zgromadzenie lub określone kworum niezbędne dla podjęcia decyzji (np. pozbawienie prawa poboru, emisja obligacji

zamiennych i z prawem pierwszeństwa, zmiana statutu, umorzenie akcji, zbycie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, rozwiązanie Spółki).

Według najlepszej wiedzy Spółki nie istnieją żadne ustalenia, których realizacja mogłaby w późniejszej dacie spowodować zmiany w sposobie jej kontroli.

Według najlepszej wiedzy Spółki nie istnieją także żadne znane Spółce umowy, w tym zawarte po dniu bilansowym, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy, poza regulacjami wynikającymi z Programu Motywacyjnego wprowadzonego uchwałą WZA z dnia 10 listopada 2015 r., zgodnie z którymi 165.227 imiennych warrantów subskrypcyjnych Spółki serii A, uprawnia do objęcia 165 227 akcji zwykłych Spółki na okaziciela serii F o wartości nominalnej 165 227 zł, przy czym 1 warrant uprawnia do objęcia 1 akcji, zatem w sytuacji objęcia jakiegokolwiek akcji serii F przez osobę uprawnioną z ww. warrantów, może dojść do zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Tabela 20 Akcje Spółki będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących PCC EXOL S.A.

Osoba	31.12.2018			31.12.2017		
	Liczba akcji	Nominalna wartość akcji w zł	Udział w kapitale zakładowym	Liczba akcji	Nominalna wartość akcji w zł	Udział w kapitale zakładowym
Rada Nadzorcza						
Waldemar Preussner za pośrednictwem PCC SE	148 033 766	148 033 766	85,83%	148 033 766	148 033 766	85,83%
Wiesław Klimkowski	2 905 850	2 905 850	1,68%	2 905 850	2 905 850	1,68%
Zarząd						
Rafał Zdon	1 946 354	1 946 354	1,13%	1 946 354	1 946 354	1,13%

Ponadto osoby zarządzające i nadzorujące Spółką posiadają akcje i udziały w następujących podmiotach powiązanych z PCC EXOL:

1. Waldemar Preussner:
  - za pośrednictwem PCC SE posiada akcje i udziały w spółkach z Grupy PCC, wykazanych w sprawozdaniu rocznym PCC SE za rok 2017, opublikowanym na

stronie <https://www.pcc.eu/wp-content/uploads/2018/07/pcc-group-annual-report-2017.pdf>,

- posiada 25 udziałów w spółce Brama Pomorza Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, o wartości nominalnej 50 000 zł,

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

2. Wiesław Klimkowski posiada:
  - 99 902 akcje PCC Rokita o wartości nominalnej 99 902 zł;
  - 27 626 udziałów PCC MCAA Sp. z o.o. o wartości nominalnej 1 381 300 zł,
3. Mirosław Siwirski posiada:
  - 165 227 imiennych warrantów subskrypcyjnych Spółki serii A, uprawniających do objęcia 165 227 akcji zwykłych Spółki na okaziciela serii F o wartości nominalnej 165 227 zł, przy czym 1 warrant uprawnia do objęcia 1 akcji,
  - 107 akcji PCC Rokita o wartości nominalnej 107 zł;
4. Rafał Zdon posiada:
  - 66 635 akcji PCC Rokita o wartości nominalnej 66 635 zł;
  - 18 417 udziałów PCC MCAA Sp. z o.o., o wartości nominalnej 920 850 zł,
  - 1 udział w spółce PCC EXOL PHILIPPINES Inc., w likwidacji, o wartości nominalnej 1 Php (peso filipińskie) stanowiący równowartości ok. 0,065 zł objęty ze względów formalno-prawnych związanych z tworzeniem podmiotów zagranicznych na Filipinach.

Spółka wskazuje informacyjnie, że dzieci będące na utrzymaniu Waldemara Preussnera posiadają łącznie 3 100

9.4 Zasady zmiany Statutu

Zmiana Statutu należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i wymaga powzięcia uchwały większością 3/4 głosów Walnego Zgromadzenia.

Uchwały w przedmiocie zmian statutu zwiększających świadczenie akcjonariuszy lub uszczuplających prawa

9.5 Organy spółki dominującej

Walne Zgromadzenie

Sposób działania Walnego Zgromadzenia PCC EXOL wraz z jego uprawnieniami reguluje Statut Spółki, Regulamin Walnego Zgromadzenia Spółki, a także przepisy powszechnie obowiązującego prawa. Dokumenty te dostępne są publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu w sekcjach:

zdematerializowanych nieuprzywilejowanych akcji PCC Rokita (na wspólnym rachunku), o łącznej wartości nominalnej 3 100 złotych.

Od 2015 roku w PCC EXOL funkcjonuje program motywacyjny oparty na kapitale Emitenta, w związku z wprowadzeniem systemu premiowego dla Prezesa Zarządu. Program ten został zaprezentowany w nocy 11.3 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2018 rok. W wyniku realizacji tego programu, w przyszłości mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy. Rozliczenie za rok 2017 zostało przedstawione w pkt. 9.7.

Spółka oraz spółki z Grupy nie nabywały udziałów własnych.

PCC EXOL nie posiada systemu kontroli akcji pracowniczych.

Nie istnieją umowy zawarte między spółkami Grupy PCC EXOL a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie.

Nie istnieją żadne zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących oraz nie istnieją żadne zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami.

przyznane osobiście poszczególnym akcjonariuszom, wymagają zgody wszystkich akcjonariuszy, których dotyczy. Uchwały w sprawie zmiany statutu wymagają wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Przedsiębiorców Sądowego.

Relacje Inwestorskie, Spółka, a następnie w zakładce: Ład Korporacyjny.

Walne Zgromadzenie obraduje jako zwyczajne albo nadzwyczajne. Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki. Walne Zgromadzenie odbywa się w siedzibie Spółki lub w Warszawie, Płocku lub we Wrocławiu.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki w terminie sześciu miesięcy po zakończeniu każdego roku obrotowego.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek Rady Nadzorczej, akcjonariusza lub akcjonariuszy przedstawiających co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego.

Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia na wniosek Rady Nadzorczej lub akcjonariuszy, reprezentujących przynajmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego, powinno nastąpić w ciągu dwóch tygodni od daty złożenia wniosku.

Rada Nadzorcza może zwołać Walne Zgromadzenie, w przypadku, gdy Zarząd Spółki nie zwołał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia lub Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia w terminie określonym przez przepisy Kodeksu spółek handlowych lub Statut albo gdy uzna to za wskazane.

Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje również:

- Akcjonariuszom, reprezentującym jedną dwudziestą kapitału zakładowego, którzy bezskutecznie żądali jego zwołania przez Zarząd i zostali upoważnieni do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przez sąd rejestrowy. W takim wypadku funkcję przewodniczącego Walnego Zgromadzenia pełni osoba wyznaczona przez sąd rejestrowy,
- Akcjonariuszom, reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce. W takim wypadku akcjonariusze, zwołujący Walne Zgromadzenie wyznaczają przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie zwołuje się na co najmniej 26 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia przez ogłoszenie na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących, zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu, co do odbycia Walnego

Zgromadzenia, ani co do postawienia poszczególnych spraw w porządku obrad.

Akcjonariusz lub akcjonariusze przedstawiający co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Porządek obrad Walnego Zgromadzenia ustala podmiot zwołujący Walne Zgromadzenie.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i liczbę reprezentowanych akcji, jeżeli przepisy prawa lub Statutu Spółki nie stanowią inaczej. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów oddanych, jeżeli przepisy Kodeksu spółek handlowych lub Statutu Spółki nie stanowią inaczej.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki, lub likwidatorów Spółki, bądź o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Ponadto głosowanie tajne zarządza się na wniosek choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana. W przypadku, gdy Przewodniczący Rady Nadzorczej nie będzie obecny na Walnym Zgromadzeniu lub nie wskaże osoby uprawnionej do jego otwarcia, Walne Zgromadzenie będzie otwarte przez Prezesa Zarządu bądź osobę przez niego wskazaną, a w braku i tych osób Walne Zgromadzenie będzie otwarte przez akcjonariusza lub osobę reprezentującą akcjonariusza, posiadającego akcje dające największą liczbę głosów na tym Walnym Zgromadzeniu. Spośród uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Spółki każdy akcjonariusz ma prawo kandydować na Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia oraz zgłosić do protokołu nie więcej niż jedną kandydaturę na stanowisko Przewodniczącego. Walne Zgromadzenie może powołać z grona uczestników Zgromadzenia trzyosobowe komisje, w tym „Komisję Skrutacyjną”. Każdy akcjonariusz (przedstawiciel akcjonariusza osoby prawnej) ma prawo kandydować do składu komisji oraz zgłosić do protokołu nie więcej niż jedną kandydaturę do składu komisji. Każdy akcjonariusz ma prawo

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

zadawania pytań w każdej sprawie objętej porządkiem obrad. Każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu ma prawo zgłaszać kandydatury na każdą z obieralnych funkcji, w szczególności Akcjonariusz może zgłaszać swoją osobę.

Prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu (w szczególności) obejmuje prawo akcjonariusza do głosowania, zgłaszania wniosków i innych wypowiedzi w toku obrad walnego Zgromadzenia oraz prawo zgłaszania sprzeciwów do uchwał Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Spółki odwołanie Walnego Zgromadzenia, w którego porządku obrad na wniosek uprawnionych podmiotów umieszczono określone sprawy lub które zwołane zostało na taki wniosek, możliwe jest tylko za zgodą wnioskodawców. W innych przypadkach Walne Zgromadzenie może być odwołane, jeżeli jego odbycie napotyka na nadzwyczajne przeszkody (siła wyższa) lub jest oczywiście bezprzedmiotowe. Odwołanie Walnego Zgromadzenia następuje w taki sam sposób, jak zwołanie, zapewniając przy tym jak najmniejsze ujemne skutki dla Spółki i dla Akcjonariuszy, w każdym razie nie później niż na trzy tygodnie przed pierwotnie planowanym terminem. Zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia następuje w tym samym trybie, co jego odwołanie, choćby proponowany porządek obrad nie uległ zmianie. Przy czym odwołanie lub zmiana terminu Walnego Zgromadzenia nie uniemożliwi ani nie ograniczy Akcjonariuszowi wykonywania prawa do uczestniczeniu w Walnym Zgromadzeniu.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- powzięcie uchwały o podziale zysku albo o pokryciu straty oraz udzieleniu członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
- tworzenie i znoszenie funduszków celowych,
- przy uwzględnieniu postanowień § 17 ust. 4 i 5 Statutu Spółki, wybór i odwołanie członków Rady Nadzorczej oraz ustalanie ich wynagrodzenia,

- zmiana Statutu Spółki, w tym podwyższanie lub obniżanie kapitału zakładowego oraz zmiana przedmiotu działalności Spółki,
- połączenie, przekształcenie, podział Spółki, likwidacja Spółki i wybór likwidatorów,
- umorzenie akcji,
- emisja obligacji zamiennych na akcje, obligacji z prawem pierwszeństwa lub warrantów subskrypcyjnych,
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu, albo nadzoru.

Oprócz wyżej wymienionych kwestii, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają inne sprawy określone w Statucie oraz w przepisach Kodeksu spółek handlowych, w szczególności o emisji lub wykupie akcji.

Zgody Walnego Zgromadzenia nie wymaga nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym.

Rada Nadzorcza

Skład

Rada Nadzorcza PCC EXOL składa się z pięciu do siedmiu osób, powoływanych na wspólną kadencję. Kadencja członków Rady Nadzorczej trwa trzy lata. Mandaty członków Rady Nadzorczej wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za ostatni pełny rok obrotowy wspólnej kadencji. Mandat członka Rady Nadzorczej powołanego przed upływem danej wspólnej kadencji wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków Rady Nadzorczej.

Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie, przy czym jeżeli wygaśnie mandat członka Rady Nadzorczej wybranego przez Walne Zgromadzenie z powodu jego śmierci albo wobec złożenia rezygnacji przez członka Rady Nadzorczej pozostali członkowie Rady Nadzorczej, w drodze uchwały podjętej zwykłą większością głosów, mogą w drodze kooptacji powołać nowego członka Rady Nadzorczej, który swoje czynności będzie sprawował do czasu dokonania wyboru członka Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie, nie dłużej

jednak niż przez okres trzech miesięcy od daty kooptacji albo do dnia upływu kadencji Rady Nadzorczej, w zależności który z tych terminów upłynie jako pierwszy. W skład Rady Nadzorczej nie może wchodzić więcej niż jeden członek powołany na powyższych zasadach. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, a w miarę potrzeby także Sekretarza Rady Nadzorczej. Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczący, zwołuje posiedzenia Rady Nadzorczej i im przewodniczy.

W dniu 5 stycznia 2018 r. Pani Kamilla Spark złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 9 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Arkadiusza Szymanka oraz Pana Roberta Pabicha.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień publikacji raportu w skład Rady Nadzorczej PCC EXOL wchodził:

- Waldemar Preussner – Przewodniczący,
- Wiesław Klimkowski – Wiceprzewodniczący
- Alfred Pelzer – Członek,
- Robert Pabich – Członek.
- Arkadiusz Szymanek – Członek.

Sposób działania Rady Nadzorczej PCC EXOL wraz z jej uprawnieniami reguluje Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej Spółki, a także przepisy powszechnie obowiązującego prawa. Dokumenty te dostępne są publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu w sekcjach: Relacje Inwestorskie, Spółka, a następnie w zakładce: Ład Korporacyjny.

Kompetencje Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki.

Zgodnie ze Statutem Spółki, do kompetencji Rady Nadzorczej należy między innymi monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wyrażanie zgody na nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości bądź w użytkowaniu wieczystym, wyrażenie

zgody na zawarcie umowy handlowej, zawieranej przez Spółkę w ramach realizacji jej podstawowej działalności, o wartości przekraczającej 15% przychodów zrealizowanych przez Spółkę w poprzednim roku obrotowym, wyrażenie zgody na dokonanie czynności prawnej, jeżeli skutkiem jej jest rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych Spółki, z wyłączeniem czynności prawnych przewidzianych w budżecie Spółki zatwierdzonym na dany rok obrotowy przez Radę Nadzorczą, wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę umowy z podmiotem powiązany, w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 60 ust. 2 Ustawy o Ofercie Publicznej, w okresie gdy papiery wartościowe wyemitowane przez Spółkę będą dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.

W ramach swoich obowiązków Rada Nadzorcza ocenia ponadto sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, wnioski Zarządu dotyczące podziału zysku albo pokrycia straty oraz sprawozdania finansowe, a także składa pisemne sprawozdanie z wyników tej oceny. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje członków Zarządu oraz ustala wysokość ich wynagrodzeń, zawiesza z ważnych powodów członków Zarządu Spółki, a także deleguje swoich członków do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani lub nie mogą sprawować swoich czynności.

Sposób funkcjonowania Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczący Rady, nie rzadziej niż raz na kwartał. Ponadto posiedzenia zwoływane są na pisemny wniosek Zarządu bądź członka RN. W takim przypadku posiedzenie powinno zostać zwołane w ciągu dwóch tygodni od chwili złożenia wniosku.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, o ile Kodeks Spółek Handlowych nie stanowi inaczej. Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zaproszenie na posiedzenie wszystkich członków RN w sposób określony w Regulaminie Rady Nadzorczej oraz obecność co najmniej połowy ogólnej liczby członków. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów, przy czym w razie równości głosów decyduje głos Przewodniczącego Rady. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały również w trybie pisemnym oraz przy

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście. Rada Nadzorcza wykonuje czynności kolegioidalnie w formie uchwał, może jednak delegować członków do indywidualnego wykonywania poszczególnych czynności nadzorczych.

W okresie objętym raportem tj. od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku, Rada Nadzorcza podjęła m.in. uchwały w zakresie:

- wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki.
- oceny sprawozdania finansowego Spółki oraz Grupy Kapitałowej, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i stanem faktycznym, oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej i Spółki a także wniosku Zarządu co do przeznaczenia zysku oraz składania Walnemu Zgromadzeniu corocznego sprawozdania pisemnego z wyników tej oceny jak również rekomendacji w sprawie udzielenia dla Zarządu Spółki absolutorium z wykonywanych obowiązków.
- funkcjonowania Komitetu Audytu, w tym, powołania Członków Komitetu Audytu oraz Przewodniczącego Komitetu Audytu jak również zatwierdzenia sprawozdania z działalności komitetu Audytu Spółki.
- wyrażenia zgody na zawarcie umów z podmiotami powiązanymi.
- opiniowania czynności prawnych, których skutkiem jest zaciąganie przez Zarząd Spółki zobowiązań powyżej 3 mln PLN.
- opiniowania projektów Uchwał mających być przedmiotem Walnego Zgromadzenia.
- wyrażenia zgody na inne czynności niewymienione w Statucie Spółki.

Ponadto dnia 29.05.2018 r. Rada Nadzorcza dokonała wybory firmy audytorskiej UHY ECA Audyt sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Krakowie (dalej: „firma audytorska”) do przeprowadzenia:

- przeglądu półrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego PCC EXOL i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL, sporządzonych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 za okres 01.01.2018 r. –

30.06.2018 r. oraz sporządzenia raportów z tych przeglądów,

- przeglądu półrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego PCC EXOL i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL za okres 6 miesięcy, sporządzonych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 za okres 01.01.2019 r. – 30.06.2019 r. oraz sporządzenia raportów z tych przeglądów,
- badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego PCC EXOL oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL sporządzonych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (w zakresie wymaganym dla jednostek zainteresowania publicznego) za okres od 01.01.2018 r. – 31.12.2018 r. oraz sporządzenia sprawozdań z tego badania,
- badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego PCC EXOL oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL sporządzonych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (w zakresie wymaganym dla jednostek zainteresowania publicznego) za okres od 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. oraz sporządzenia sprawozdań z tego badania.

Umowa z firmą audytorską została zawarta dnia 05.07.2018 r., na okres do zakończenia badania jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy trwający od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

Informacja o wynagrodzeniu firmy audytorskiej prezentowana jest w nocie 11.12 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2018 rok.

Komitet Audytu

W Radzie Nadzorczej PCC EXOL od 2013 roku funkcjonuje Komitet Audytu. Komitet wykonuje czynności przewidziane Regulaminem Rady Nadzorczej, Regulaminem Komitetu Audytu, przepisami ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”), Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 i regulacjami z zakresu spółek publicznych oraz wynikającymi z uchwał Rady Nadzorczej.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Regulamin Komitetu Audytu jest dostępny publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu w sekcjach: Relacje Inwestorskie, Spółka, a następnie w zakładce: Ład Korporacyjny.

Do zadań Komitetu Audytu należą między innymi zadania wynikające z art. 130 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach tj.:

1) monitorowanie:

- a) procesu sprawozdawczości finansowej,
  - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
  - c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- 2) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
- 3) informowanie rady nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania;
- 4) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w jednostce zainteresowania publicznego;
- 5) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
- 6) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
- 7) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez jednostkę zainteresowania publicznego;
- 8) przedstawianie radzie nadzorczej rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6;

9) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego.

W roku 2018 Komitet Audytu odbył cztery protokołowane posiedzenia: 7 marca 2018 r., 13 czerwca 2018 r., 12 września 2018 r., 5 grudnia 2018 r.

W ciągu roku 2018 zaszły zmiany w składzie Komitetu Audytu. Do 5 stycznia 2018 r. zasiadała w nim Pani Kamilla Spark. Dnia 19 stycznia 2018 r. Rada Nadzorcza powołała w skład Komitetu Audytu Pana Arkadiusza Szymanka oraz Pana Roberta Pabicha.

Na 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień publikacji raportu rocznego w skład Komitetu Audytu wchodzi:

- Robert Pabich – Przewodniczący Komitetu Audytu,
- Arkadiusz Szymanek – Członek Komitetu Audytu,
- Wiesław Klimkowski – Członek Komitetu Audytu.

Robert Pabich i Arkadiusz Szymanek spełniają ustawowe wymogi niezależności określone w ustawie o biegłych rewidentach oraz w Zaleceniu Komisji z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącym roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej).

Robert Pabich posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Ukończył Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu w zakresie specjalizacji Zarządzanie finansami. W latach 2001-2014 pracował w działach audytu i doradztwa gospodarczego spółek Arthur Andersen (2001-2002), Ernst&Young (2002-2003) oraz Deloitte (2003-2014), gdzie od 2006 roku zajmował stanowiska menadżerskie, a od 2011 roku stanowisko dyrektora w dziale audytu. W roku 2007 uzyskał uprawnienia biegłego rewidenta i był zaangażowany między innymi w badanie sprawozdań finansowych grup kapitałowych notowanych na giełdzie oraz spółek z branży chemicznej, jak również projekty optymalizacyjne oraz związane z pozyskiwaniem kapitału. Od roku 2014 prowadzi własną działalność konsultingową w zakresie usług biegłego rewidenta. Jest prezesem zarządu i głównym udziałowcem w spółce uprawnionej do badania sprawozdań finansowych Robert Pabich sp. z o.o., która specjalizuje się w wycenach instrumentów finansowych.

Funkcję członka Rady Nadzorczej w PCC EXOL pełni od 9 stycznia 2018 roku.

Arkadiusz Szymanek i Wiesław Klimkowski posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa PCC EXOL.

Arkadiusz Szymanek od 2010 r. jest profesorem nadzwyczajnym Katedry Ogrzewnictwa, Wentylacji i Ochrony Atmosfery Politechniki Częstochowskiej, z którą związany jest od 1995 r. Obecnie jest pracownikiem Instytutu Maszyn Ciepłych, Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki na Politechnice Częstochowskiej. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 2009 r. na Uniwersytecie w Żylinie, a stopień doktora w 2000 r. na Politechnice Wrocławskiej w Instytucie Techniki Ciepłej i Mechaniki Płynów. Natomiast tytuł magistra inżyniera uzyskał w 1995 roku na Politechnice Częstochowskiej na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, kierunek Inżynieria sanitarna.

Prof. Arkadiusz Szymanek w okresie 2001–2010 był zastępcą kierownika Katedry Ogrzewnictwa, Wentylacji i Ochrony Atmosfery Politechniki Częstochowskiej. W latach 2010–2012 pełnił funkcję zastępcy Dyrektora Instytutu Zaawansowanych Technologii Energetycznych Politechniki Częstochowskiej, a w okresie 2014–2016 Dyrektora Centrum Innowacji w Energetyce Politechniki Częstochowskiej. Od 2016 do 2018 roku jest Przewodniczącym Zespołu interdyscyplinarnego do spraw działalności upowszechniającej naukę przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W latach 2004–2006 pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej WKG Sp. z o.o. w Raciszynie. Od 2007 roku do chwili obecnej jest Członkiem Rady Nadzorczej spółki Ekologistyka Sp. z o.o., spółki zależnej od PCC Rokita. Funkcję członka Rady Nadzorczej w PCC Rokita pełni od 11 stycznia 2017 roku.

Prof. Arkadiusz Szymanek posiada dorobek naukowy w postaci ponad 120 publikacji naukowych jako autor monografii i autor lub współautor publikacji w czasopiśmie naukowych. Jest współautorem 10 patentów i wielu zgłoszeń patentowych. Jest także autorem ponad 100 niepublikowanych prac dla polskiego przemysłu. Jest członkiem wielu organizacji, m.in. Polskiego Związku Inżynierów i Techników czy Zrzeszenia Audytorów Energetycznych.

Od 18.12.2017, w wyniku powołania w drodze kooptacji, zasiada w Radzie Nadzorczej PCC EXOL a od 20.12.2017 w Komitecie Audytu. Przez Walne Zgromadzenie został powołany do Rady Nadzorczej w dniu 09.01.2018 i ponownie do Komitetu Audytu w dniu 19.01.2018.

Wiesław Klimkowski wykształcenie wyższe uzyskał na Uniwersytecie Wrocławskim na Wydziale Prawa i Administracji, kierunek Prawo oraz kierunek Zarządzanie, Administracja Publiczna.

Z Grupą PCC związany od czerwca 1999 r. Początkowo pracował na stanowisku Kierownika Projektu w PCC Rokita S.A. W tej samej spółce, w 2002 roku objął stanowisko Dyrektora Biura Nadzoru Właścicielskiego i Rozwoju Grupy Kapitałowej, a od 2005 r. dodatkowo pełnił funkcję Członka Zarządu. Posiada kilkunastoletnie doświadczenie w kierowaniu i zarządzaniu spółką chemiczną. W 2010 roku został powołany na stanowisko Dyrektora Generalnego i Prezesa Zarządu spółki PCC Rokita SA, będącej największą spółką chemiczną na Dolnym Śląsku i jedną z większych w Polsce.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż działalność spółki PCC EXOL do 2011 roku umiejscowiona była w strukturach spółki PCC Rokita SA i funkcjonowała jako jej wydzielony kompleks. W 2011 roku wniesiono aportem zorganizowaną część przedsiębiorstwa PCC Rokita SA. do nowoutworzonej spółki PCC EXOL. Tym samym PCC EXOL S.A. rozpoczęła produkcję i sprzedaż środków powierzchniowo czynnych, kontynuując działalność prowadzoną od 50 lat w ramach PCC Rokita SA.

Pan Wiesław Klimkowski jest aktywnym uczestnikiem działań podejmowanych przez różne stowarzyszenia i organizacje działające w branży chemicznej (np. Polska Izba Przemysłu Chemicznego czy Stowarzyszenie Zachodniopomorski Klaster Chemiczny „Zielona Chemia”). Bierze aktywny udział w konferencjach organizowanych przez branżę chemiczną (np. II Forum Kampanii „Polska Chemia”, Kongres Polska Chemia czy Forum Ekonomiczne w Krynicy).

Od 26.03.2008 zasiada w Radzie Nadzorczej PCC EXOL a od 31.03.2015 w Komitecie Audytu.

Świadczenie przez firmę audytorską usług dozwolonych niebędących badaniem

Przed wyborem firmy audytorskiej, Spółka oraz spółki z Grupy Kapitałowej nie korzystały z jej usług. Natomiast w 2018 r. na rzecz Spółki świadczone były przez firmę audytorską badającą sprawozdanie finansowe Spółki za 2018 r. oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za 2018 r. następujące dozwolone usługi niebędące badaniem:

- usługa przeglądu półrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za okres 01.01.2018 r. – 30.06.2018 r.,

Niezależnie na początku 2019 r. firma audytorska będzie świadczyć na rzecz Spółki usługę weryfikacji rocznego pakietu konsolidacyjnego sporządzanego na dzień 31.12.2018 r.

Komitet Audytu po dokonaniu oceny niezależności firmy audytorskiej wyraził zgodę na świadczenie wszystkich ww. usług.

Główne założenia polityk opracowanych i przyjętych przez Komitet Audytu

Polityka wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania, zgodnie ze Statutem Spółki, przewiduje, że wyboru podmiotu uprawnionego do badania ustawowego dokonuje Rada Nadzorcza. Przyjęta Polityka ma zapewnić wybór takiej firmy audytorskiej, która przeprowadzi badanie ustawowe Spółki z zachowaniem zasad bezstronności, niezależności, niedyskryminacji, zasad etyki zawodowej oraz standardów obowiązujących w zakresie przeprowadzania badania, oraz przy poszanowaniu praw firm audytorskich umieszczonych w wykazie publikowanym przez Komisję Nadzoru Audytowego na podstawie art. 91 ustawy o biegłych rewidentach.

Z zastrzeżeniem sytuacji, gdy następuje przedłużenie umowy o badanie, Komitet Audytu przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendację sporządzoną w następstwie procedury wyboru zawierającą przynajmniej dwie możliwości wyboru firmy audytorskiej wraz z uzasadnieniem oraz wskazaniem uzasadnionej preferencji Komitetu Audytu wobec jednej z nich, zawierającą oświadczenie, że rekomendacja jest wolna od wpływów stron trzecich oraz zawierającą stwierdzenie, że Spółka nie zawarła umów zawierających klauzule, o których mowa w art. 66 ust. 5a ustawy o rachunkowości. Natomiast w przypadku, gdy wybór firmy audytorskiej związany jest z przedłużeniem umowy o badanie z dotychczasową firmą audytorską, rekomendacja Komitetu Audytu zawiera wskazanie firmy audytorskiej, której proponuje ponownie powierzyć badanie, oświadczenie, że rekomendacja jest wolna od wpływów stron trzecich oraz stwierdzenie, że Spółka nie zawarła umów zawierających klauzule, o których mowa w art. 66 ust. 5a ustawy o rachunkowości.

Komitet Audytu na etapie przygotowania rekomendacji, a Rada Nadzorcza na etapie wyboru firmy audytorskiej, może brać pod uwagę m.in. następujące kryteria: dotychczasowe doświadczenie firmy audytorskiej w badaniu sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych jednostek; dotychczasowe doświadczenie firmy audytorskiej w badaniu sprawozdań finansowych spółek

publicznych; zdolność, w tym kadrową i organizacyjną, zapewnienie świadczenia pełnego zakresu usług określonych przez Spółkę w zapytaniu ofertowym przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności; bezstronność i niezależność firmy audytorskiej względem Spółki i Grupy Kapitałowej, spełnienie warunków w zakresie rotacji firmy audytorskiej oraz kluczowego biegłego rewidenta zgodnie z ustawą o biegłych rewidentach oraz rozporządzeniem 537/2014, przestrzeganie przez firmę audytorską standardów w zakresie badania sprawozdań finansowych, inne uzasadnione kryteria, w zależności od uznania Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza przy wyborze firmy audytorskiej zobowiązana jest kierować się: zasadą rotacji firmy audytorskiej, zgodnie z którą maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych, przeprowadzonych przez tą samą firmę audytorską lub firmę audytorską powiązaną z tą firmą audytorską lub jakiegokolwiek członka sieci działającej w państwach Unii Europejskiej, do której należą te firmy audytorskie, nie może przekraczać 5 lat, zasadą karencji firmy audytorskiej, zgodnie z którą po upływie maksymalnego okresu nieprzerwanego trwania zlecenia, dotychczasowa firma audytorska nie podejmuje badania ustawowego Spółki w okresie kolejnych czterech lat, zasadą rotacji kluczowego biegłego rewidenta, zgodnie z którą kluczowy biegły rewident nie może przeprowadzać badania ustawowego w Spółce przez okres dłuższy niż 5 lat, kluczowy biegły rewident może ponownie przeprowadzić badanie ustawowe Spółki po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania ustawowego oraz zasadą wyboru firmy audytorskiej na okres minimum dwóch lat.

Organizacja procedury przetargowej nie wyklucza z udziału w procedurze wyboru firm, które uzyskały mniej niż 15% swojego całkowitego wynagrodzenia z tytułu badań od jednostek zainteresowania publicznego w danym państwie Unii Europejskiej w poprzednim roku kalendarzowym, zamieszczonych w wykazie firm audytorskich, o których mowa w art. 91 ustawy o biegłych rewidentach. Spółka oraz Komitet Audytu uwzględniają w procedurze wyboru wszelkie ustalenia lub wnioski zawarte w rocznym sprawozdaniu Komisji Nadzoru Audytowego, o którym mowa w art. 90 ust. 5 ustawy o biegłych rewidentach, mogące wpłynąć na wybór firmy audytorskiej, o ile takie sprawozdanie zostało opublikowane przez Komisję Nadzoru Audytowego.

Polityka świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem przewiduje, że Komitet Audytu wydaje decyzję na świadczenie usług niebędących badaniem po dokonaniu oceny, czy dana usługa jest dozwolona, czy dana usługa nie jest zabroniona oraz czy nie istnieją zagrożenia niezależności firmy audytorskiej. O swojej decyzji Komitet Audytu zawiadamia niezwłocznie Radę Nadzorczą oraz Zarząd Spółki. Świadczenie usług dozwolonych możliwe jest jedynie w zakresie niezwiązanym z polityką podatkową Spółki oraz po przeprowadzeniu przez Komitet Audytu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności. Biegły rewident lub firma audytorska wykonująca badanie ustawowe Spółki, oraz członkowie ich sieci ani podmioty powiązane z biegłym rewidentem lub firmą audytorską, nie mogą wykonywać na rzecz Spółki, jej jednostki dominującej, ani żadnej spółki z Grupy Kapitałowej Spółki w ramach Unii Europejskiej usług zabronionych niebędących czynnościami rewizji finansowej w następujących okresach: w okresie od rozpoczęcia badanego okresu do wydania sprawozdania z badania oraz w roku obrotowym bezpośrednio poprzedzającym ww. okres, w odniesieniu do usług opracowywania i wdrażania procedur kontroli wewnętrznej lub procedur zarządzania ryzykiem związanych z przygotowywaniem lub kontrolowaniem informacji finansowych lub opracowywania i wdrażania technologicznych systemów dotyczących informacji finansowej.

Rekomendacja dotycząca wyboru firmy audytorskiej

Emitent nie przedłużał umowy o badanie sprawozdania finansowego z dotychczasową firmą audytorską dokonującą badania sprawozdań finansowych za 2017 r., lecz wybierał nową firmę audytorską do badania sprawozdań finansowych (jednostkowych oraz skonsolidowanych) za 2018 i 2019 rok.

Rekomendacja Komitetu Audytu Spółki została sporządzona w następstwie procedury wyboru zorganizowanej przez Spółkę, spełniającej obowiązujące kryteria, tj. w szczególności:

- do składania ofert w sprawie świadczenia usług badania ustawowego zostały zaproszone takie firmy audytorskie, aby procedura wyboru nie naruszała art. 17 ust. 3 rozporządzenia 537/2014 oraz nie wykluczyła z udziału w procedurze wyboru firm, które uzyskały mniej niż 15% swojego całkowitego wynagrodzenia z tytułu badań od

jednostek zainteresowania publicznego w danym państwie Unii Europejskiej w poprzednim roku kalendarzowym, zamieszczonych w wykazie firm audytorskich, o których mowa w art. 91 ustawy o biegłych rewidentach,

- Spółka przygotowała dokumentację przetargową dla zaproszonych firm audytorskich, która:
  - umożliwiła tym firmom poznanie działalności Spółki oraz Grupy Kapitałowej emitenta,
  - zawierała wskazanie sprawozdań finansowych podlegających badaniu,
  - zawierała przejrzyste i niedyskryminujące kryteria wyboru, które zostały zastosowane przez Spółkę do oceny ofert złożonych przez firmy audytorskie,
- zgodnie z art. 16 ust. 2 rozporządzenia 537/2014 Komitet Audytu był odpowiedzialny za procedurę wyboru. Zgodnie z art. 16 ust. 1 lit. f rozporządzenia 537/2014 oraz art. 130 ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach Spółka, na wniosek Komisji Nadzoru Finansowego, może wykazać, że procedura wyboru została przeprowadzona zgodnie z wymogami, o których mowa w art. 130 ust. 2 i 3 ustawy o biegłych rewidentach,
- Spółka oceniła oferty złożone przez firmy audytorskie zgodnie z kryteriami wyboru określonymi w dokumentacji przetargowej, co zostało odzwierciedlone w sprawozdaniu z procedury wyboru firmy audytorskiej w jednostce zainteresowania publicznego PCC EXOL Spółka Akcyjna z siedzibą w Brzegu Dolnym (dalej: „Sprawozdanie”), które zostało rozpatrzone i zatwierdzone przez Komitet Audytu,
- procedura wyboru firmy audytorskiej była przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi w Spółce dokumentami przyjętymi przez Komitet Audytu: Polityką i procedurą wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz Polityką świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,
- Spółka oraz Komitet Audytu przeanalizowali ustalenia i wnioski zawarte w rocznym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 90 ust. 5 ustawy o biegłych rewidentach.

W następstwie przeprowadzonej procedury wyboru oraz na podstawie Sprawozdania, Komitet Audytu przedstawił Radzie

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Nadzorczej rekomendację spełniającą obowiązujące warunki tj. zawierającą przynajmniej dwie możliwości wyboru firmy audytorskiej wraz z uzasadnieniem oraz wskazaniem uzasadnionej preferencji wobec jednej z nich, a także oświadczeniem, że rekomendacja jest wolna od wpływów stron trzecich oraz stwierdzeniem, że Spółka nie zawarła umów zawierających klauzule, o których mowa w art. 66 ust. 5a ustawy o rachunkowości.

Zarząd

Skład

Zgodnie ze Statutem w skład Zarządu Spółki wchodzi od jednej do trzech osób, w tym Prezes Zarządu. Zarząd Spółki powołuje Rada Nadzorcza na okres wspólnej trzyletniej kadencji.

Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Do Zarządu mogą być powoływane osoby spośród akcjonariuszy lub spoza ich grona. Nowo powołany członek Zarządu kontynuuje kadencję członka Zarządu, w miejsce którego został powołany. Członkowie Zarządu mogą być odwołani przed upływem kadencji przez Radę Nadzorczą oraz przez Walne Zgromadzenie.

W ciągu 2018 roku nie zaszły zmiany w składzie Zarządu i na 31 grudnia 2018 roku w skład Zarządu Spółki wchodzili:

- Mirosław Siwirski – Prezes Zarządu,
- Rafał Zdon – Wiceprezes Zarządu.

Sposób działania Zarządu PCC EXOL wraz z jego uprawnieniami reguluje Statut Spółki oraz Regulamin Zarządu Spółki. Dokumenty te dostępne są publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu w sekcjach: Relacje Inwestorskie, Spółka, a następnie w zakładce: Ład Korporacyjny.

Kompetencje Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Zarząd działa zgodnie ze Statutem Spółki, przepisami Kodeksu Spółek Handlowych oraz regulaminami wewnętrznymi Spółki. Od momentu dopuszczenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym i tak długo jak akcje Spółki pozostawać będą w tym obrocie, Zarząd działać będzie także na podstawie aktualnie obowiązujących Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA.

Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy związane z prowadzeniem Spółki nie zastrzeżone dla innych organów Spółki przez przepisy prawa lub Statut Spółki. Do szczególnych zadań Zarządu należą między innymi: prowadzenie przedsiębiorstwa Spółki i jego przedstawicielstw w kraju i za granicą, niezwłoczne powiadamianie Rady Nadzorczej o nadzwyczajnych zmianach sytuacji finansowej i prawnej Spółki lub istotnych naruszeniach umów, których stroną jest Spółka, sporządzanie sprawozdań finansowych Spółki zgodnie z wymogami przepisów ustawy o rachunkowości i sprawozdań z działalności Spółki w roku obrotowym.

Podjęcie przez Zarząd uchwały jest między innymi wymagane w przypadku zaciągania zobowiązań inwestycyjnych w wysokości przekraczającej 200 tys. zł, zaciągania zobowiązań w zakresie zakupu surowca niezbędnego do produkcji Spółki w wysokości wyższej niż 3 mln zł oraz zaciągania innych zobowiązań w wysokości przekraczającej 400 tys. zł.

Sposób funkcjonowania Zarządu

Zarząd działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który zatwierdza Rada Nadzorcza Spółki.

Działalnością Zarządu kieruje jego Prezes Zarządu. W przypadku Zarządu jednoosobowego jest on upoważniony do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki samodzielnie. W przypadku Zarządu wieloosobowego do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Między innymi wymaga zgody Rady Nadzorczej zawarcie przez Spółkę:

- umowy handlowej w ramach realizacji jej podstawowej działalności, o wartości przekraczającej 15% przychodów zrealizowanych przez Spółkę w poprzednim roku obrotowym,
- umowy z podmiotem powiązany, w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. nr 184, poz. 1539 z późn. zm.), w okresie gdy papiery wartościowe wyemitowane przez Spółkę będą dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym oraz

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

- dokonanie czynności prawnej, innej niż zawarcie umowy handlowej, jeżeli skutkiem jej jest rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania przez Spółkę o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych Spółki, z wyłączeniem czynności prawnych przewidzianych w budżecie Spółki zatwierdzonym na dany rok obrotowy przez Radę Nadzorczą.

Prezes Zarządu zwołuje i kieruje posiedzeniami Zarządu lub upoważnia w tym celu innego członka Zarządu. Posiedzenia Zarządu powinny odbywać się w miarę potrzeb, jednakże nie rzadziej niż raz w miesiącu. Uchwały Zarządu mogą być powzięte, jeżeli wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu oraz przynajmniej połowa członków Zarządu jest obecna na posiedzeniu. Uchwały Zarządu wieloosobowego zapadają większością

głosów, przy czym w przypadku równego wyniku głosowania, głos decydujący ma Prezes Zarządu. Głosowanie na posiedzeniach jest jawne, ale każdy z członków Zarządu może wnioskować o głosowanie tajne.

W sporach między Spółką a członkami Zarządu, Spółkę reprezentuje Rada Nadzorcza, którą może reprezentować członek RN, na podstawie upoważnienia udzielonego przez RN albo pełnomocnicy powołani uchwałą Walnego Zgromadzenia.

Nie istnieją umowy zawarte między Spółką PCC EXOL a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.

9.6 Opis polityki różnorodności

Polityka Różnorodności w PCC EXOL została oparta o zapisy Karty Różnorodności, którą Spółka przyjęła do stosowania w roku 2014 i od tego momentu jest jej formalnym Sygnatariuszem. Spółka promuje zróżnicowanie jako pozytywny czynnik rozwoju organizacji i przeciwdziałania dyskryminacji w miejscu pracy.

Celem wdrożenia polityki jest budowanie świadomości i kultury organizacyjnej otwartej na różnorodność, która prowadzi do zwiększenia efektywności pracy, budowy zaufania oraz przeciwdziałania dyskryminacji. Polityka Różnorodności stanowi integralną część Kodeksu Postępowania obowiązującego w PCC EXOL oraz Kodeksu Postępowania Etycznego Dostawców Spółki.

PCC EXOL wdrożyła i stosuje zasady zarządzania różnorodnością i politykę równego traktowania, mając na uwadze poszanowanie dla zróżnicowanego, wielokulturowego społeczeństwa oraz kładąc szczególny nacisk na równe traktowanie ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, orientację psychoseksualną,

tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia, formę, zakres i podstawę zatrudnienia lub współpracy oraz inne przesłanki narażające na dyskryminację.

Kluczowym działaniem w zakresie realizacji polityki jest tworzenie właściwej atmosfery w pracy, która sprawia, że pracownicy czują się szanowani i doceniani oraz mają poczucie, że mogą rozwijać się i w pełni realizować swój potencjał zawodowy. Spółka, aby zapewnić różnorodność, podejmuje szereg działań w takich obszarach jak: rekrutacja, rozwój zawodowy, wynagrodzenia czy godzenie życia zawodowego z rodzinnym. Przede wszystkim ważne jest jednak oddziaływanie na kulturę organizacyjną.

Przy wyborze władz Spółki (organów administrujących, zarządzających i nadzorujących) oraz jej kluczowych menedżerów, Spółka dąży do zapewnienia wszechstronności i różnorodności szczególnie w obszarze płci, kierunków wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego. Decydującym aspektem są tu przede wszystkim wysokie kwalifikacje oraz merytoryczne przygotowanie do pełnienia określonej funkcji.

9.7 Raport na temat systemu wynagrodzeń

Ogólna informacja na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń

System wynagrodzeń stosowany w PCC EXOL jest ściśle powiązany ze strategią Spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami. Odzwierciedla również rozwiązania, które służą unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.

Poziom wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz kluczowej kadry kierowniczej jest wystarczający dla pozyskania, utrzymania i motywacji osób o kompetencjach niezbędnych dla właściwego kierowania Spółką i sprawowania nad nią nadzoru. Wynagrodzenie jest adekwatne do powierzonych poszczególnym osobom zakresu zadań.

Od 2015 roku funkcjonuje w Spółce System Motywacyjny dla Prezesa Zarządu. Założeniem Programu jest zapewnienie optymalnych warunków dla długoterminowego wzrostu wartości Spółki oraz jednostek od niej zależnych, umożliwienie

Prezesowi Zarządu, jako osobie kluczowej dla realizacji strategii Spółki partycypacji w oczekiwanym wzroście wartości Spółki oraz jednostek od niej zależnych i poprzez to umocnienie jego relacji ze Spółką.

Celem programu jest stworzenie warunków zachęcających i motywujących kluczowego menadżera Spółki do działania w interesie Spółki oraz jej akcjonariuszy, poprzez umożliwienie mu objęcia akcji Spółki na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki.

Realizując powyższy program motywacyjny, w dniu 14 czerwca 2017 r., Spółka zaoferowała Prezesowi Zarządu objęcie 165.227 imiennych warrantów subskrypcyjnych Spółki serii A, wyemitowanych na podstawie Uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 10 listopada 2015 r., uprawniających do objęcia 165 227 akcji zwykłych Spółki na okaziciela serii F o wartości nominalnej 1 zł każda, przy czym 1 warrant uprawnia do objęcia 1 akcji. Prezes Zarządu – Mirosław Siwinski w dniu 14 czerwca 2017 r. przyjął ofertę i objął

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

nieodpłatnie wszystkie zaoferowane warranty w liczbie 165 227 sztuk. Jednocześnie w ramach umowy lock-up Prezes Zarządu zobowiązał się do niezbywania i nieobciążania warrantów na rzecz jakiegokolwiek podmiotu innego niż Spółka, do niezamieniania warrantów na akcje przez okres 12 miesięcy od daty ich przyznania oraz do niezbywania bez uprzedniej pisemnej zgody Rady Nadzorczej żadnej z objętych przez siebie w ramach programu akcji przez okres 2 lat, licząc odrębnie dla każdej puli akcji, dla których objęcia będzie on uprawniony, od pierwszego dnia roku obrotowego, w którym Spółka zobowiązana była do zaoferowania warrantów.

W roku 2017 nie zrealizowały się warunki nabycia uprawnień wynikających z ww. Programu, w związku z czym w roku 2018 Spółka nie zaoferowała Prezesowi Zarządu objęcia kolejnej puli warrantów subskrypcyjnych.

Informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia

Informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej, prezentowana jest w nocie 11.11, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2018 rok oraz w nocie 9.11 jednostkowego sprawozdania finansowego.

Wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń lub informację o ich braku

W 2018 roku nie zaszły zmiany w polityce wynagrodzeń.

10. PCC EXOL ODPOWIEDZIALNA SPOŁECZNIE

Właściwe wykorzystanie potencjału, innowacje i zrównoważona gospodarka surowcowa, decydują dziś o przewadze konkurencyjnej na rynkach chemicznych. Wyzwania, przed którymi stoją współczesne przedsiębiorstwa, a także rządy poszczególnych krajów pokazują, że nie można rozwijać gospodarki bez rozwoju społecznego i troski o środowisko. W celu zwiększenia tej przewagi Spółka decyduje się na wdrażanie najwyższych standardów dyktowanych przez międzynarodowe koncerny, z którymi współpracuje lub chce podjąć współpracę. Do zapewnienia stabilnego rozwoju Spółki niezbędne jest odpowiedzialne działanie, a więc działanie zapewniające rozwój ekonomiczny przedsiębiorstwa, ale nie wyrządzające nadmiernej szkody środowisku naturalnemu i uwzględniające potrzeby społeczności lokalnej. Odpowiedzialny biznes dla Spółki oznacza przyjęcie odpowiedzialności za wpływ jej decyzji i działań na społeczeństwo oraz środowisko poprzez transparentne i etyczne zachowanie. Zgodnie z tą definicją, PCC EXOL bierze pod uwagę opinię interesariuszy.

Odpowiedzialne podejście do prowadzonego biznesu sprawia, że PCC EXOL jest solidnym i wiarygodnym partnerem biznesowym dla międzynarodowych organizacji o zasięgu globalnym. Taka strategia umożliwia również Spółce wchodzenie na nowe rynki sprzedaży i zdobywanie nowych, wymagających klientów.

Zasady odpowiedzialnego biznesu przejawiają się m.in. we wdrażaniu wytycznych dotyczących ograniczania emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, certyfikowaniu łańcucha przepływu surowców w oparciu o wytyczne **RSPO (The Roundtable on**

Sustainable Palm Oil), wytwarzaniu produktów zgodnie z Dobrymi Praktykami produkcyjnymi GMP EFCI czy rozszerzaniu istniejących systemów zarządzania i wdrażaniu kolejnych, ułatwiających pozyskiwanie nowych klientów. Spółka koncentruje się również na zrównoważonej gospodarce surowcowej, optymalizacji zużycia zasobów naturalnych czy skutecznym zarządzaniu gospodarką odpadami.

Aby sprostać wyzwaniom, jakie stawiają globalne trendy zrównoważonego rozwoju, Spółka podlega licznym audytom oraz systemom okresowej certyfikacji. Potwierdzają one, że

Spółka może dostarczać certyfikowane surfaktanty do globalnych, bardzo wymagających odbiorców operujących m.in. w przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym oraz spożywcym. Świadczy również o pełnej gotowości Spółki do wytwarzania i dostarczania odbiorcom produktów oraz formulacji chemicznych, które spełniają najwyższe standardy jakości i bezpieczeństwa niezbędne również w innych branżach przemysłowych.

Efektom połączenia biznesu z odpowiedzialnością wobec ludzi i środowiska, jest pozyskanie przez Spółkę certyfikatu RSPO (The Roundtable on Sustainable Palm Oil), który pozwala na zbilansowane wykorzystywanie surowców na bazie certyfikowanego oleju palmowego i śledzenie ich przepływu w łańcuchu dostaw. W grudniu 2018 roku uznana, międzynarodowa firma audytorska przeprowadziła w PCC EXOL kolejny audyt nadzoru w zakresie respektowania zasad i kryteriów systemu RSPO, który zakończył się pozytywnym wynikiem i świadczy o spełnieniu wszystkich wymagań standardu.

Jedną z głównych grup produktowych wytwarzanych na instalacjach produkcyjnych PCC EXOL są surowce kosmetyczne, czyli składniki oraz formułacje chemiczne stosowane w produkcji środków higieny osobistej, kosmetyków białych i kolorowych oraz innych. Jednym z najważniejszych kryteriów kwalifikacji dostawców surowców kosmetycznych, obok aspektów ekonomicznych i środowiskowych, jest certyfikowany, system **Dobrych Praktyk Produkcyjnych GMP EFCI**.

PCC EXOL jest pierwszą w Polsce firmą, która wdrożyła i certyfikowała ten system. Ma on bezpośredni wpływ na relacje biznesowe z odbiorcami produktów Spółki, działającymi w obszarze produkcji i sprzedaży wyrobów kosmetycznych w Europie i na świecie. W 2018 roku firma audytorska przeprowadziła w PCC EXOL czwarty audyt nadzoru w obszarze implementacji i stosowania wytycznych normy GMP dla surowców kosmetycznych, podczas którego nie stwierdzono żadnych niezgodności i nie zalecono działań korygujących. Kolejnym krokiem podjętym przez Spółkę w listopadzie 2018 roku była certyfikacja kolejnego wydziału produkcyjnego Etoksydatów w Brzegu Dolnym. Włączenie do zakresu certyfikacji tego wydziału jest nie tylko realizacją celów, ale również kolejnym krokiem Spółki do rozpoczęcia pracy nad

spełnieniem wymagań branży farmaceutycznej i rozszerzenia portfolio produktowego.

Jednym z kluczowych wymagań w procesie kwalifikacji dostawców, prowadzonym przez klientów należących do grona międzynarodowych producentów kosmetyków i detergentów jest raportowanie wpływu na środowisko w ramach organizacji **Carbon Disclosure Project (CDP)**. Obecnie szczególnej uwadze podlega raportowanie w zakresie emisji gazów cieplarnianych. Raportując na międzynarodowej platformie CDP, PCC EXOL jest zobligowany do informowania o corocznych postępach w redukcji emisji gazów cieplarnianych. Poziom redukcji opracowany został na podstawie zidentyfikowanych źródeł emisji oraz aktywności Spółki. Kluczowy cel obejmuje redukcje w obszarach takich jak zużycie energii elektrycznej i zużycie energii cieplnej w procesach produkcyjnych oraz wykorzystywanych środków transportu. Realizacja celów odbywa się między innymi poprzez wdrożenie odpowiednich systemów zarządzania oraz implementację wewnętrznych procedur dotyczących gospodarki energetycznej. Przystąpienie do inicjatywy CDP oraz znaczący progres w ocenie PCC EXOL w kolejnych latach, wpływa na zacieśnienie współpracy z klientami strategicznymi.

Odpowiedzialność i Troska®

W lipcu 2014 r. Spółka dołączyła do grona uczestników programu „**Odpowiedzialność i Troska**”, gdzie wspólnie z innymi przedstawicielami przemysłu chemicznego poszukuje solidnych i wiarygodnych podstaw zrównoważonego rozwoju, by następnie wdrażać je we własnych strukturach. Działania Spółki w ramach programu opierają się na implementacji trendów „zrównoważonego rozwoju”, prowadzącego do dobrobytu z zachowaniem sprawiedliwości i poczucia bezpieczeństwa oraz trwałości funkcji ekologicznych. PCC EXOL podejmuje wysiłek w obszarze wprowadzenia nowoczesnych programów środowiskowego zarządzania, wdrażania czystych i bezpiecznych technologii, a co najistotniejsze otwartej komunikacji społecznej na temat swojej działalności. Wszelkie działania w tym zakresie są każdego roku raportowane do sekretariatu programu „Odpowiedzialność i Troska”. Spółka ustala roczne cele i

wyznacza priorytety działań, które realizuje w wyznaczonym okresie czasu. Ich realizacja jest następnie raportowana i komunikowana w rocznym sprawozdaniu, które mają obowiązek składać wszyscy realizatorzy programu.

Kreując zrównoważoną chemię i promując jej idee w polskim przemyśle chemicznym, PCC EXOL podejmuje szereg inicjatyw i uczestniczy w projektach realizowanych w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu. Przejawia się to m.in. we wdrożeniu Karty Różnorodności, Kodeksu Postępowania, Kodeksu Etycznego Dostawców czy założeń Programu „Odpowiedzialność i Troska”, którego Spółka jest realizatorem. PCC EXOL realizując swoje cele w zakresie CSR i Zrównoważonego Rozwoju identyfikuje cztery najbardziej istotne filary swojej działalności. Należą do nich: rynek, organizacja, środowisko i społeczeństwo. Zobowiązania spółki w ramach tych filarów wpisują się w główne cele Agendy na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030, ustanowionej przez państwa członkowskie ONZ w roku 2015.

WE SUPPORT

W związku z członkostwem w **United Nations Global Compact** Spółka jest zobowiązana do eliminowania wszelkich przypadków łamania praw człowieka, efektywnego przeciwdziałania dyskryminacji w sferze zatrudnienia, stosowania i rozpowszechniania przyjaznych środowisku technologii czy przeciwdziałania korupcji.

PCC EXOL będąc sygnatariuszem **Karty Różnorodności**, przyjmuje tym samym zobowiązanie do propagowania zakazu dyskryminacji w miejscu pracy oraz promowania zagadnienia różnorodności w Spółce i jej otoczeniu zewnętrznym.

Etyczne postępowanie wobec wszystkich interesariuszy odgrywa bardzo ważną rolę w systemie wartości Spółki i Grupy. Naruszenie tych zasad jest nie tylko sprzeczne z tymi wartościami, ale również szkodzi reputacji całej organizacji i może mieć poważne konsekwencje prawne. Stąd też PCC EXOL przyjęła i opublikowała w 2017 roku Politykę Społecznej Odpowiedzialności Biznesu i Zrównoważonego Rozwoju, która propaguje wśród wszystkich interesariuszy działania na rzecz równowagi pomiędzy ekonomiczną opłacalnością biznesu a

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

szeroko pojętym interesem społecznym i odpowiedzialnym zarządzaniem organizacją.

W Spółce oraz w Grupie funkcjonuje również od 2015 roku, zaktualizowany w kwietniu 2017 r., **Kodeks Postępowania**, który służy kształtowaniu właściwych postaw pracowniczych, a także budowaniu pozytywnych relacji z otoczeniem, w którym funkcjonuje organizacja.

Kodeks definiuje ważne normy postępowania, dotyczące odpowiedzialności korporacyjnej oraz właściwego zachowania w miejscu pracy, którymi mają obowiązek kierować się wszyscy pracownicy, realizując bieżące zadania oraz podejmując strategiczne decyzje biznesowe. W Kodeksie Postępowania zostały jasno wyrażone wartości, odnoszące się do uczciwości, transparentności i etycznego postępowania w każdym obszarze działalności. Określono przysługujące pracownikom prawa oraz obowiązki, którym należy sprostać w dążeniu do utrzymania wysokiego poziomu kultury i etyki biznesowej. Treść Kodeksu będzie ulegała ewaluacji, zgodnie ze zmianami i rozwojem następującym w Grupie PCC, poprzez dostosowanie zapisów do nowych uwarunkowań prawnych i społecznych.

PCC EXOL będąc organizacją zorientowaną na świadome przestrzeganie standardów społecznych, środowiskowych i etycznych, promuje wprowadzanie powyższych standardów nie tylko wśród pracowników, ale również wśród pozostałych interesariuszy. W związku z tym w 2017 roku wdrożyła i opublikowała Kodeks Etyczny Dostawców, stanowiący fundament, na którym budowane są relacje oparte na zaufaniu, uczciwości, poszanowaniu praw człowieka i przestrzeganiu prawa.

Spółka PCC EXOL coraz lepiej rozumie kwestię szeroko pojętej odpowiedzialności biznesowej. Zdobywa doświadczenia, uczestnicząc zarówno w krajowych jak i międzynarodowych inicjatywach CSR.

W wyniku wysokiej oceny działań za 2017 rok, dokonanej w 2018 roku, Spółka PCC EXOL po raz drugi zajęła najwyższy – złoty poziom, na międzynarodowej platformie **EcoVadis**. PCC EXOL uzyskując najwyższy wynik, należy do grona najbardziej odpowiedzialnych

społecznie światowych firm do których należą m.in.: Oriflame, DuPont, Akzo Nobel, Syngenta, Evonic, Saint Gobain, Coty, Wacker, Toyota, Johnson & Johnson, Coca-Cola Enterprises, L'Oréal, Bayer, Air France-KLM, Centrica / British Gas, BASF, Nestle czy Merck.

Złoty poziom EcoVadis jest istotnym i niezwykle prestiżowym wyróżnieniem, które jest przyznawane za proekologiczny rozwój i osiągnięcia w obszarach dotyczących środowiska, zatrudnienia, uczciwych praktyk biznesowych oraz łańcucha dostaw.

Idea zrównoważonego rozwoju jest więc kluczowym aspektem we wszystkich obszarach zarządzania i w każdym procesie operacyjnym PCC EXOL. Spółka doskonale rozumie fakt, że dla stabilnej i bezpiecznej przyszłości konieczny jest zrównoważony rozwój. Poszukiwanie sposobów na zwiększanie wydajności ekologicznej surfaktantów, poprzez prowadzenie prac badawczych, innowacje, nowe technologie oraz inwestycje, to dziś konieczność również z punktu widzenia rosnących wymagań klientów, szczególnie zaś tych o zasięgu globalnym. To oni bowiem wyznaczają trendy światowej gospodarki.

W ramach działalności charytatywnej, PCC EXOL wspiera międzynarodowe programy takie, jak UN Global Compact czy RSPO, opłacając składki przeznaczone na rozwój organizacji i realizowane przez nią programy, oraz służąc wiedzą i doświadczeniem swoich pracowników, którzy biorą udział w ogólnopolskich i międzynarodowych projektach na rzecz zrównoważonego rozwoju w zakresie wolontariatu kompetencyjnego. Spółka uczestniczy również w inicjatywach tematycznych wspierających działalność organizacji na różnych płaszczyznach, takich jak np. zrównoważony przepływ surowców na bazie oleju palmowego, program SDG dla Polski, czy Polska Karta Różnorodności.

Działalność społeczna

PCC EXOL SA prowadzi swoją działalność, uwzględniając interes społeczny, aspekty ekonomiczne i środowiskowe. Ważnym elementem rozwoju Spółki w strategii biznesowej jest budowanie wizerunku przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego. Realizację działań Spółka prowadzi w oparciu o organizację akcji prośrodowiskowych i promowanie zachowań proekologicznych oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego miejsca pracy.

W ramach społecznej odpowiedzialności biznesu PCC EXOL wspiera społeczności lokalne angażując się w szereg akcji społecznościowych, w tym m.in. promujących bezpieczeństwo.

Pracownicy Spółki uczestniczą w różnego rodzaju inicjatywach sportowych takich jak Bieg Firmowy, Runmageddon oraz eventy rowerowe i inne wydarzenia sportowe, z których dochód przeznaczany jest na cele charytatywne. Spółka dba o wyposażenie sportowe swoich pracowników. Przeznacza również środki na opłaty wpisowe i pokrywa koszty dojazdu.

PCC EXOL współpracuje z uczelniami w obszarze edukacji, staży i praktyk zawodowych. W 2018 roku Spółka była obecna na studenckich targach pracy oraz spotkaniach z pracodawcą organizowanych w lokalnych szkołach. Działania Spółki PCC EXOL nastawione na współpracę pomiędzy pracodawcą, a szkołą wpisują się w aktualne zapotrzebowanie organizacji na wykwalifikowaną kadrę pracowniczą na rynku pracy. Współpraca w obszarze edukacji przyjmuje takie formy, jak:

Klasy patronackie

W ramach dwóch projektów: „Klasa patronacka w zawodzie technika mechatronika” oraz „Chemiczno-biologiczne partnerstwo edukacyjne”, Spółka objęła patronatem uczniów klas o profilu mechatronika w Technikum nr 1 im. T. Kościuszki w Wołowie oraz klasy o profilu matematyczno-przyrodniczym w Liceum Ogólnokształcącym im. KEN w ZSZ w Brzegu Dolnym, oferując stypendia, praktyki oraz docelowe zatrudnienie dla absolwentów. Dzięki wspólnym działaniom promocyjnym, kolejnych kilkunastu uczniów podjęło naukę w obu klasach we wrześniu 2018 r. Uczniowie Technikum nr 1 T. Kościuszki w Wołowie uczestniczyli w miesięcznych praktykach na terenie firmy. Na praktykach poszerzono teoretyczną wiedzę o praktyczne umiejętności z zakresu elektryki, automatyki i mechaniki.

Celem współpracy z klasami patronackimi jest zwiększenie poziomu umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz rozwijanie u uczniów umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce.

Program poznaj PCC EXOL

W ramach akcji „Poznaj naszą firmę i specyfikę pracy chemika” w 2018 roku teren PCC EXOL odwiedziło wielu uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjalnych, zlokalizowanych na terenie pobliskich powiatów oraz uczelni wyższych, w tym uczestnicy kół naukowych Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego czy Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych. Uczniowie i studenci mieli możliwość poznania instalacji chemicznych na wydziałach produkcyjnych oraz technologii i narzędzi pracy stosowanych w laboratoriach analitycznych.

Kształcenie dualne

W ramach dualnego kształcenia pracowników młodocianych, we współpracy z Zespołem Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym i w Wołowie, w 2018 w spółce PCC EXOL kilku uczniów kontynuuje praktyczną naukę zawodu operator urządzeń przemysłu chemicznego. Najlepsi młodociani pracownicy PCC EXOL korzystają z systemu premiowania.

Programy stażowe i stypendialne Ty i PCC = Związek z przyszłością

W ramach programu stypendialnego PCC EXOL oferuje roczne stypendia dla studentów z Wydziału Chemicznego, Elektrycznego i Mechaniczno-Energetycznego Politechniki Wrocławskiej oraz Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej. We wrześniu 2018 r. w ramach programu nowi stypendyści rozpoczęli realizację prac magisterskich w działach badawczo – rozwojowych i technicznych w Spółce.

Praktyki studenckie

PCC EXOL co roku jest organizatorem programu praktyk letnich, który jest skierowany dla studentów uczelni wyższych. W 2018 roku zaproszonych do współpracy zostało 11 studentów.

Współpraca z Kołami studenckimi

Spółka aktywnie wspiera finansowo koła naukowe Politechniki Wrocławskiej. Sponsoruje różnego rodzaju inicjatywy studenckie w ramach działań prowadzonych przez Grupę PCC. Na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej zorganizowane zostały spotkania ze studentami w ramach ogólnopolskiej trasy związanej z otrzymaniem przez jedną ze spółek Grupy PCC (PCC Rokita) tytułu Ambasadora Polskiej

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Chemii. Pracownicy PCC EXOL włączali się w prowadzenie warsztatów i zaznajamiali studentów ze specyfiką pracy w PCC EXOL.

Dzień Otwarty

Od pięciu lat Spółki Grupy PCC organizują Dni Otwarte dla studentów, w ramach których pracownicy tych Spółek prowadzą wykłady merytoryczne oraz wycieczki po wydziałach produkcyjnych, laboratoriach oraz działach badawczo – rozwojowych. W 2018 roku w wydarzeniu wzięło udział około 200 studentów – z Wrocławia, Krakowa, Rzeszowa, Opola i Katowic.

Nagrody i sukcesy

Spółka w trakcie 2018 roku uzyskała następujące wyróżnienia i certyfikaty:

1. Złoty poziom społecznej odpowiedzialności biznesu, przyznany przez międzynarodową platformę EcoVadis, za działania CSR i wdrożone procesy w 2017 roku;
2. Certyfikat Ramowego Systemu Zarządzania Responsible Care – potwierdza wdrożenie i stosowanie wytycznych Programu „Odpowiedzialność i Troska”;
3. Certyfikat Systemu Zarządzania wg OHSAS 18001 – podsumowanie audytu certyfikującego system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy na zgodność z normą OHSAS 18001, który stanowi dopełnienie już istniejącego zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskiem;

Aspekty środowiskowe

Prowadzenie biznesu w sposób zrównoważony jest integralną częścią misji Spółki PCC EXOL. Stąd tak istotne jest stałe czuwanie nad wszystkimi etapami wytwarzania produktów, identyfikowanie i monitorowanie działań, które mogą mieć wpływ na środowisko. Spółka w długoterminowych zobowiązaniach uwzględnia:

- minimalizowanie negatywnego oddziaływania na otoczenie,
- poddawanie się niezależnym audytom, weryfikacji i certyfikacji,
- rozwój świadomości prośrodowiskowej wśród interesariuszy,
- dobór dostawców propagujących w swoich działaniach zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych.

Emisje

Głównym źródłem emisji CO₂ w PCC EXOL jest obszar produkcyjny, który wykorzystuje w procesach technologicznych znaczące ilości energii elektrycznej i cieplnej. Poziom emisji CO₂ z tego źródła oscyluje w granicach 70% ogólnej emisji CO₂ w PCC EXOL. Kolejne 30% stanowią natomiast emisje pochodzące z transportu zewnętrznego oraz wewnętrznego. Emisje związane z działalnością administracyjną są marginalne.

Woda

Woda jest niezwykle ważnym zasobem w działalności PCC EXOL z uwagi na fakt, że jest niezbędna w procesach wytwarzania surfaktantów. Jest dostarczana Spółce przez PCC Rokita SA.

Wodę stosuje się również do celów chłodniczych, a także jako zaopatrzenie socjalne dla pracowników. Do celów przemysłowych wykorzystywana jest woda z ujęć rzecznych, do celów socjalno-bytowych ze studni głębinowych. Spółka stale dąży do bardziej racjonalnego jej wykorzystywania, mając na uwadze fakt, iż pobór oraz jej oczyszczanie, związane jest ze zużyciem energii, a tym samym wytwarzaniem dodatkowych emisji CO₂ do powietrza.

Energia

PCC EXOL stosuje w swojej działalności najlepsze dostępne techniki (BAT – Best Available Techniques), propaguje wśród pracowników dobre praktyki dotyczące zużycia energii, wdrażane są energooszczędne rozwiązania w budynkach administracyjnych. W 2017 roku Spółka wdrożyła certyfikowany system zarządzania energią według normy ISO 50001, który polega na redukcji kosztów, zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych oraz efektywności energetycznej przedsiębiorstwa. Istotnym ogniwem w komunikowaniu standardów dotyczących zarządzania energią stała się opracowana w 2017 roku Polityka Zarządzania Energią. Zasadniczą jej wartością jest mocne zorientowanie na podnoszenie efektywności energetycznej. Określa również działania ukierunkowane na zapewnienie zrównoważonego wykorzystywania energii oraz stanowi deklarację stałego doskonalenia i osiągania coraz lepszych efektów działań organizacji w zakresie zarządzania energią.

Ścieki i odpady

Gospodarka ściekowa Spółki opiera się na działaniach, które nie prowadzą do pogorszenia stanu ekologicznego wód i ekosystemów zależnych od przedsiębiorstwa.

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok

Sprawozdanie Zarządu z działalności GK PCC EXOL i PCC EXOL SA za rok 2018

Procesy produkcyjne związane z działalnością Spółki generują m.in. ścieki przemysłowe. W obszarach administracyjnych powstają ścieki socjalno-bytowe.

Ścieki pochodzące z działalności na terenie Grupy PCC w Brzegu Dolnym, kierowane są systemem kanalizacji zbiorczej do Zakładowej Oczyszczalni Ścieków PCC Rokita SA. Wszystkie ścieki oczyszczane są w procesach mechanicznych oraz biologicznych, a następnie kierowane do rzeki Odry. Ścieki generowane przez wydział produkcyjny w Płocku, kierowane są do kanalizacji oczyszczalni ścieków należącej do PKN ORLEN S.A., gdzie są oczyszczane w procesach mechaniczno-chemicznych oraz biologicznych, a następnie kierowane do rzeki Wisły.

Działalność produkcyjna generuje odpady, które Spółka stara się ograniczać już na etapie projektowania, uwzględniając ten aspekt również w trakcie wytwarzania produktów. Inwestowanie w nowoczesne technologie oparte na złożeniach BAT służy ograniczaniu powstających odpadów.

Z gospodarką odpadami związana jest również świadomość pracowników budowana w oparciu o ustalone wewnętrznie zasady regulowane procedurami czy aktami normatywnymi oraz szkolenia. Dokonywane jest selektywne magazynowanie odpadów w wyznaczonych i oznakowanych do tego celu miejscach oraz przekazywane podmiotom posiadającym wymagane przepisami prawa zezwolenia. Spółka wywiązuje się z obowiązku zapewnienia wymaganego prawem odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych poprzez umowę z Branżową Organizacją Odzysku SA.

Transportowanie odpadów niebezpiecznych odbywa się przy współpracy z wyspecjalizowanymi firmami, świadczącymi usługi logistyczne, posiadającymi wymagane pozwolenia na przyjmowanie i obrót odpadami oraz dysponującymi środkami transportu dedykowanymi do przewożenia odpadów niebezpiecznych.

Rafał Zdon

Wiceprezes Zarządu

Miroslaw Siwinski

Prezes Zarządu

Brzeg Dolny, 21 marca 2019 r.

KONTAKT DLA INWESTORÓW

Marlena Matusiak

Relacje Inwestorskie PCC EXOL

tel. 71 794 28 15

fax 71 794 39 11

ir.exol@pcc.eu

